

Ny moderne nettbutikk

www.sjakknett.no

Vi har fått inn neste generasjon sjakkcomputere

Nå med lavere priser og bedre spillestyrke

Travel

Elo: 1450
64 Nivåer
Begynnere
Kr. 199,-

Advanced Travel

Elo: 1900
64 nivåer
6000 åpninger
Kr. 449,-

Touch Screen

Elo: 2000+
100 nivåer
3650 Åpninger
Håndmodell
Kr. 590,-

Trainer

Elo: 1250
64 Nivåer
Begynnere
Leksjoner
Kr. 299,-

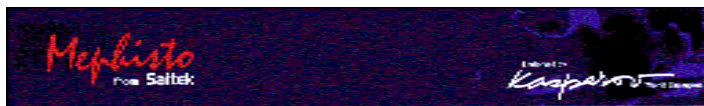
Challenger

Elo: 2000
Arvtageren til best-
selgeren Barracuda
Adapter inkludert
Kr. 799,-

Master

Elo: 2140
Leksjoner
50000 Åpninger
Adapter inkludert
Kr. 1499,-

Ditt sjakkutsalgs i Norge

Sølvkongen sjakkutsalgs, Dyrgravveien 13 b, 3617 Kongsberg Tlf. 32 73 00 63, mob
971 22 477, Fax 32 73 44 64

www.kongsberg.net/kongen

Epost: kongen@kongsbergnett.no

Innhold

Nr. 3 • 2004 • årg 70

Magnus Carlsen – verdens yngste stormester	4
Lag-NM i Trondheim	9
Påskesjakkfestivalen	15
Ratinglister	21
Sjakkfest på ColorLine	28
Kongene av Porsgrunn	30
Leffis lille lure	32
Norges Grand Prix	34
Wicklund-Hansen 70 år	36
Ellen Hagesæthers beste trekk	37
Student-VM i Oslo for 50 år siden	38
Leserbrev	40
Turneringsinfo	41
Nytt fra NSF	42
Turneringsannonser	43

Sjakkvenner fra Oslo Taxi i ColorLine.

NORSK
SJAKK
 BLAD

Redaktør: Atle Grønn
 e-post: agmn@chello.no
 Stavangergt. 5 0464 Oslo

I redaksjonen for nr. 3:
 Victor Hansen

Medarbeidere i nr. 3:
 Silje Bjerke, Øystein Brekke, Vibeke
 Ekeland Grønn, Tormod Ingul, Leif
 Erlend Johannessen, Bjarke Kristensen,
 Bjarte Leer-Salvesen, Gunnar Lie,
 David Lilleøren, Helge Nordahl, Sigve
 Reiso, Åge Thorsen, Øistein Yggeseth

Redaksjonen avsluttet 7. juni 2004.

Norsk Sjakkblad er medlemsblad for Norges Sjakkforbund. Synspunkter som framføres i bladet er ikke nødvendigvis i samsvar med sjakkforbundets offisielle mening.

Årsabonnement for ikke-medlemmer koster kr 350. Ved abonnementsbestillinger, adresseendringer m.m., kan man henvende seg til:

Norges Sjakkforbund

Frennings vei 3, 0588 Oslo
 Telefon 22 15 12 41, telefaks 22 71 00 07,
 e-post sjakkfor@online.no
 Generalsekretær: Bjarke Kristensen

Annonsepriser nr. 4 2004:

Alminnelig side (svart-hvitt): helside kr 3000, halvside kr 1800, kvartside kr 1000

2. og 3. omslagsside (farger): helside kr 3600, halvside kr 2400

4. omslagsside (farger): helside kr 4000.

50% rabatt på rene turneringsannonser!

Spesialpris for turneringer i Norges Grand Prix: helside kr 1100, halvside kr 600, kvartside kr 350

Utgivelsesplan 2004:

Nr 4/2004 har deadline 1. august 2004.

Trykk: Allservice AS, Stavanger

Verdens yngste GM

Et stort kapittel i sagaen om Magnus Carlsen (13) fra Lommedalen er avsluttet. Etter suksesen i Wijk an Zee i januar fulgte Magnus opp med ytterligere tre stormesternapp i vårens turneringer, og dermed er han verdens yngste stormester!

av Atle Grønn

Det har alltid vært knyttet stor prestisje til den uoffisielle tittelen "verdens yngste GM". Den første som fikk dette stempelet var ingen ringere enn Bobby Fischer da han ble tildelt GM-tittelen som 15-åring i 1958. Vår egen Simen Agdestein var i 1985 verdens yngste stormester med sine 18 år. Den yngste gjennom tidene er imidlertid Magnus' konkurrent, ukraineren Sergej Karjakin (nesten 11

...med familien i ryggen. Bak fra venstre Pappa Henrik, lillesøster Ingrid (10), storesøster Ellen (15), lillesøster Signe (7) og mamma Sigrun. Her avbildet under turneringen i Reykjavik tidligere i år.

Foto: Ómar Óskarsson

måneder eldre enn Magnus), som fikk tittelen i en alder av 12 år og syv måneder. På denne adelskalenderen ligger Magnus – født 30. november 1990 – som nummer 2 med noteringen 13.3.27 (år/måneder/dager).

“...en bragd på linje med norske seier i fotball-VM. To ganger på rad! (GM Einar Gausel i Dagbladet)

Magnus tok sine fire GM-napp i løpet av litt over 4 måneder! Det tredje og avgjørende kom i den sterke åpne stormesterturneringen Dubai Open, dit familien dro på kort varsel etter en forlokkende invitasjon fra sjakkinteresserte oljesjeiker.

Etter en innledende remis fikk Magnus fart på brikkene med tre strake seire, deriblant en miniatyr:

IM Magnus Carlsen (2552)
IM Chak. Deepan (2331), India
Dubai Open (2)
Siciliansk

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.Sc3 Sf6 4.Lb5 e5!? 5.Lxc6 dxc6 6.Sxe5 Her stoppet Magnus' kunnskaper om denne noe uvanlige varianten. **6...Sxe4 7.Sxe4 Dd4 8.0—0 Dxe5 9.d4!** Energisk spilt! **9...cxd4 10.Te1 Le6 11.Lg5!** Magnus har ofret en bonde, men den svarte kongen og dronningen står i skuddlinjen. **11...Le7?!** Bedre var **11...Dd5** hvoretter Magnus kan vurdere det fiffige trekket **12.Lf6!?**

President Hugo Parr har ordet:

Kong Magnus

Magnus er et kongsnavn med god klang i Norge. Ikke mindre enn seks norske konger i middelalderen bar dette navnet. Den siste og den største, Magnus den 6. Lagabøter, regjerte fra 1263 til 1280, da det norske riket var på toppen av sin storhetstid. I moderne tid har vi ikke hatt noen kong Magnus, ikke før nå. Fornavnet er Magnus, etternavnet er Carlsen.

Jeg skrev om ham i Sjakkbladet i fjor høst, etter at Magnus i august ble utnevnt til Nordens yngste IM noensinne. Hans meritter siden nyttår er til å miste pusten av. Han har deltatt i fem store, GM-kvalifiserende turneringer: Wijk an Zee, Aeroflot Open, Reykjavik, Dubai og nå sist i Sigeman-turneringen i Malmø/København. På disse 5 forsøkene har Mag-

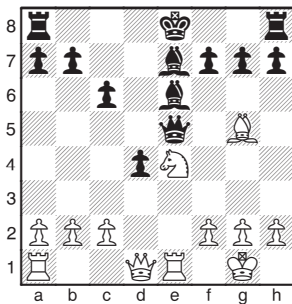
nus tatt 4 stormesternapp. Bare på Island glapp stormesterkravet, men der beiret han til gjengjeld Anatolij Karpov i lynsjakk, og hadde verdenseren Garry Kasparov "på tauene" i det første av to hurtigsjakkpartier, hvor dog Kasparov slapp unna med remis.

Den 26. april kom nyheten om at 13-årige Magnus Carlsen fra Norge hadde tatt sitt tredje og avgjørende stormesternapp i Dubai. Samme kveld var det veldig hyggelig, og helt på grensen av stressende, å være sjakkpresident. Jeg fikk 6-7 telefoner fra aviser, kringkasting, NTB. Og forklarte villig vekk til NTB: Hva er egentlig Elo-rating? (Jo, nå skal du høre, den rumenske dr. Elo...) Hva er stormesternapp? (Har altså ikke noe med fiske å gjøre...) Dagen etter, tirsdag 27. april, fikk vi en oppmerksomhet om sjakk i norske medier som vi aldri har sett maken til: stort bilde på forsiden av Aftenposten, helside i VG, helside i Dagbladet, og så videre ut over det ganske land.

Og sagaen om Magnus slutter ikke der. Allerede 18. juni, omtrent når dette bladet kommer i postkassa, begynner VM i Libya. Magnus stiller blant de 128 som skal spille en nådeløs cup om VM. Jeg ønsker Magnus stor framgang i VM... Men håper jo også at han rekker Norgesmesterskapet i Molde som begynner den 3. juli. Han stiller i så fall opp som favoritt.

For oss i sentralstyret, og alle som vil norsk sjakk vel, gjelder det nå å ha flere tanker i hodet på én gang. Vi må kunne bruke Magnus-effekten til å synliggjøre og videreutvikle norsk sjakk. Men vi må også forstå og respektere at det er behov for en viss skjerming av Magnus og hans familie. Og at Magnus er en gutt på 13 år som trenger å utvikle seg allsidig. Derfor fikk han ny fotball og fotballtrøye av Sjakkforbundet den 13. mai da han kom hjem til Norge.

Hugo Parr

12.f4! En original avgjørelse som viser stor selvsikkerhet. De fleste ville vel valgt dronningvinsten etter 12.Sf6+ Lxf6 13.Txe5 Lxe5. **12...Dd5 13.Lxe7 Kxe7 14.f5! Dxf5** 14...Lxf5 mister dronningen etter avdekkeren 15.Sc3+. **15.Dxd4** Hvits stilling er overlegen på grunn av den utsatte svarte kongen. **15...Dd5 16.Db4+ c5 17.Sxc5 a5 18.Da3 Dd4+ 19.Kh1 Db4 20.De3** Svart er noe rask med labben. Stillingen er dårlig, men 20...Dg4 kunne holdt det gående en stund til. **1-0**

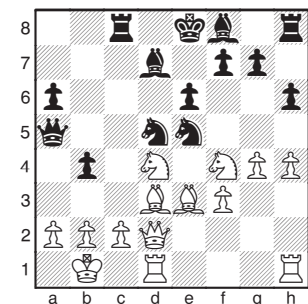
Håpet om stormestertittel ble høyst reelt etter fjerderunden mot Jevgenij Vladimirov, en superstormester som særlig ble kjent i sjakkverden da han fikk sparken som Kasparovs sekundant etter en muligens ubegrunnet mistanke om "spionasje" for konkurrentene. Norsk internettpublikum fortvilte da Vladimirov fikk inn et kølleslag mot Magnus i trekk 17:

IM Magnus Carlsen (2552)

GM Je. Vladimirov (2621), Kazakstan Dubai Open (4)

Siciliansk, Richter-Rauser

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 d6 6.Lg5 e6 7.Dd2 a6 8.O-O 0-0 Ld7 9.f3 Tc8 10.Le3 Se5 11.g4 h6 12.h4 b5 13.Ld3 b4 14.Sce2 d5 15.exd5 Sxd5 16.Sf4!? Vi er inne i en skarp og noe sjelden forgrening av siciliansk. Magnus' siste trekk viser seg å være svært forpliktende... **16...Da5** Begge spillerne var nok ute av forberedelsene her, men kun dette trekket er en nyhet i forhold til databasene. Magnus svarte raskt og naturlig: **17.Kb1**

17...Sxf3 Poenget er småpent, nem-

lig å lokke Sd4 bort fra b3-feltet og forsvaret av kongen: 18.Sxf3 Sc3+! 19.bxc3 bxc3 20.Dc1 Tb8+ 21.Ka1 La3 og hvit kan gi opp. Men Magnus gikk i tenkeboksen og fant: **18.Df2!** Hvit spiller rolig videre med bonde under og får raskt et vinnende angrep uten at det er lett å se hvor svart trår feil. **18...Sxe3 19.Dxe3 Sxd4 19...Lc5 20.Dxf3 Lxd4 21.Sg6!? 20.Dxd4 Dc5 21.De4! Dc6** Magnus' strålende poeng er: 21...Lc6 22.De1 Lxh1 23.Sxe6! og hvit vinner. **22.De2 a5 23.Sh5!** Holder svarts kongefløy nede. **a4 24.Thf1 Tc7 25.Df2 Lc8 26.Dd4** Flere veier fører fram, men den mest spektakulære var følgende: 26.Sf6+! gxf6 (26...Ke7 27.Lg6! fulgt av Sg8+ og Df7#) 27.Dxf6 Tg8 28.Lb5! Dxb5 29.Td8# **26...Td7 27.Sxg7+ Lxg7 28.Dxg7 Tf8 29.Dxh6 b3 30.axb3 axb3 31.cxb3 La6 32.Lxa6 Dxa6 33.Df4 Ta7 34.Db8+ Ke7 35.Db4+** Magnus innrømmer til NSb at han ikke hadde sett 17...Sxf3, og at hans første tanke var: "Hva har jeg gjort nå?". Men jo dypere han gravde seg ned i stillingen, jo mer overbevist ble han om at hvit faktisk hadde kompensasjon. Simen spør i VG i forbindelse med diagramstillingen ovenfor: "Er det en bukk fra Magnus' side eller rett og slett formidabel posisjonsforståelse?". Svaret er vel at 16.Sf4 var en "buk", mens resten av partiet viste en "formidabel posisjonsforståelse".

Magnus forteller at Vladimirov na-

turlig nok ikke var i humør til analyser rett etter partiet, men superstormesteren skal likevel angivelig ha kommentert partiet for New In Chess. **1-0**

Med Bae mot GM-tittelen

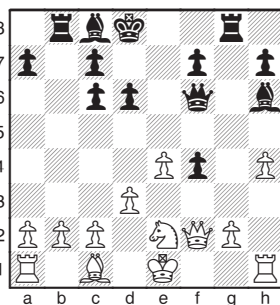
Nappet og GM-tittelen ble avgjort i 8. runde da Magnus uanstrengt holdt remis med svart mot den hviterussiske superstormesteren Aleksej Fedorov. Magnus viste sin djervhet ved å gå rett inn i løvens hule – kongegambit mot verdens ledende ekspert på åpningen:

GM A. Fedorov (2616), Hviterussland
IM Magnus Carlsen (2552)

Dubai Open (8)

Kongegambit

1.e4 e5 2.f4 Fedorov svikter ikke sitt levebrød. **2...exf4 3.Sf3 g5 4.h4 g4 5.Se5 d6 6.Sxg4 Sf6 7.Sxf6+ Dxf6 8.Sc3 Sc6 9.Lb5 Kd8!**? En sjelden variant som Magnus hadde forberedt på bakgrunn av Fedorovs egne analyser i en NIC-yearbook. Selvsagt kunne ikke Magnus stole på at Fedorov fortalte sannheten om sitt eget system, men etter å ha sjekket analysene nøye med Fritz, tok han sjansen og hoppet i det. **10.Lxc6 bxc6 11.d3 Tg8 12.Df3 Lh6 13.Df2 Tb8 14.Se2**

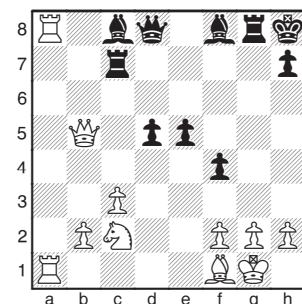
14...Txb2! Magnus kjente dette motivet fra et parti Short-Sjirov, Las Vegas 1999, der bonden er spilt til a6 istedenfor Kd8. **15.Lxb2 Dxb2 16.0—0** Pussig nok er dette en nyhet i forhold til Westerinen-Bae fra Oslo Schakselkaps GM-turnering i 2002. Den finske veteran-stormesteren spilte 16.Dd4, men måtte gi tapt mot Torstein etter 16...Dxc2! 17.Tc1 Dxa2 18.Da1 Dxa1 19.Txa1 Tg2 0—1 (35). Magnus var ikke klar over at

hans spilleopplegg hadde norske aner. Viktigere er det imidlertid at Fedorovs nyhet ikke var egnet til å skremme vår mann. **16...Dxc2 17.Sxf4 Dxf2+** Magnus skjønte at han stod litt bedre og gav Fedorov et tilbud han ikke kunne si nei til. Etter 18.Txf2 kan svart velge mellom det ambisiøse 18...Tg4, eller ta tilbake kvaliteten med 18...Lg7. Magnus har i ettertid sett på stillingen med Simen, og angir følgende variant: 19.Tc1 Ld4 20.Txc6 Tg4 21.Sd5 Lb7 22.Tc4 Lxf2+ 23.Kxf2 Txh4 24.Sxc7 Th5! med liten fordel til svart da springeren ikke kommer ut. Hvit ender muligens i et tårnsluttspill med bonde under etter Sd5 på et senere tidspunkt. ~~1/2—1/2~~

Etter 9 runder stod Magnus bokført med 6½ poeng og en ratingprestasjon på 2674 (et halvt poeng over stormesterkravet). Det gav en delt 2.-13. plass, et halvt poeng bak vinneren, den 19-årige aserbajdsjaneren GM Sjahkhriraj Mamedjarov (2657).

Direkte etter Dubai stilte Magnus til start i den svensk-danske Sigemans invitasjonsturnering. Mellom første runde i Malmø og sisterunden i Dubai var det tid til lite annet enn en lang flyreise, men Magnus spilte likevel svært energisk og inspirert mot en av Nordens mest originale spillere, publikumsfavoritten Johnny Hector:

GM Johnny Hector (2512), Sverige
IM Magnus Carlsen (2552)
Sigeman (1), Malmø

Magnus har gitt en bonde i en skarp Svesjnikov-sicilianer. Nå får han en fantastisk idé: **28...Lc5!** Magnus forteller til NSb at slike trekk er delvis et resultat av lynspilling på

ICC. Det er umulig å regne alle variantene til bunns, men han følte at det planlagte offeret ville gi meget gode *praktiske* sjanser. Svart truer Dh4, så løperen må bort: **29.b4 Lxf2+! 30.Kxf2 Txc3 31.Se1 f3!?** **32.Sxf3 e4 33.Se1 Df6+ 34.Kg1 Tf8!** truer Df2+ med matt. **35.T8a2 Ta3!**? Et estetisk utsøkt trekk. Tryggere var 35...Ld7 eller 35...Dd4+ med sannsynlig remis, for eksempel 35...Ld7 36.Da6 Lc8 37.Db5. **36.De2?** Hvit trår feil i komplikasjonene. Langt bedre var: 36.Sf3! Txa2 37.Txa2 exf3 38.Tf2 **36...Db6+ 37.Kh1 Df6 38.Kg1 Dd4+** I tidsnøden tar Magnus trekkjentakelse. Sluttstillingen er imidlertid vunnet for svart ifølge Magnus: 39.Kh1 Lg4! 40.Db5 Txa2 41.Txa2 og nå trekket Magnus hadde oversett: 41...Dd1! $\frac{1}{2}$ – $\frac{1}{2}$

Resten av Malmø-oppholdet viste en noe sliten Magnus. Han tapte i 2. runde mot Danmarks GM Curt Hansen, men vant deretter et vanvittig parti mot GM Tiger Hillarp Persson fra Sverige etter å ha bukket offiser (!) i midtspillet. Magnus forteller at spillet ikke holdt samme klasse som i Dubai, og i tillegg føles motstanden tøffere i bergerturneringer. I runde 4 spilte han en fornuftig remis med hvit mot feltets topprangerte, legendariske Aleksander Beljavskij (2667), som nå representerer Slovenia.

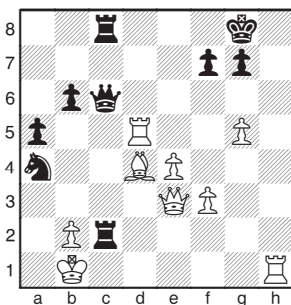
Heldigvis for Magnus flyttet turneringen midtveis til København, noe som gav en kjærkommen hviledag – som dog ble brukt til å gi en pressekonferanse på det nye spillestedet. Etter 2½ av 5 i Malmø avsluttet Magnus sterkt med tre seire og ett tap i København.

Sjetterunden mot Heine Nielsen var spesiell, særlig fordi Magnus regner Heine Nielsen som Nordens sterkeste spiller. Magnus har tidligere hatt noen treningsøkter med Heine, og har i likhet med mange andre latt seg imponere over Heines dybde i åpningsforberedelsene. Selv klager Magnus over egne forberedelser. På grunn av sjakknomadetilværelsen har han ikke fått lastet ned de siste partiene og disponerer kun en «utdatert» database (Megabase 2004).

Uansett gikk det riktig fint mot Heine, og Magnus spilte et av sine beste partier noensinne. Etter aktivt åpningspill i en uvanlig variant av slavisk med rokade til motsatt side, fikk Magnus inn følgende:

IM Magnus Carlsen (2552)

GM Peter H. Nielsen (2628), Danmark
Sigeman (6), København

32.g6!! Trusselen er klassisk: 33.Th8+! Kxh8 34.Dh6+ og Dxc7#. **32...f6** 32...Dxc6 strander på 33.Tg5, mens 32...fxg6 33.Th8+! Kf7 34.Df4+ Ke7 35.De5+ fører til matt. Svart kan prøve det billige trikset 32...Txb2+, men kommer ingen vei etter 33.Ka1!. **33.Tdh5 Kf8 34.Da3+!** Magnus bruker hele brettet. **34...Ke8 35.Th8+ Kd7 36.Txc8 Kxc8 37.De7!** truer 38.Th8+ med matt. **37...Dc7** 37...Dd7 oppgir dekingen av tårnet på c2, men nå ryker springeren i stedet. **38.De8+ Kb7 39.Dxa4 Tc4 40.Dd1 1-0**

I 7. runde måtte Magnus tåle et tap mot norgesvennen og posisjonsspilleren GM Eduardas Rozentalis (2619) fra Litauen. Men i runden etter slo han tilbake med svart i et hardt kampparti mot GM Nick de Firmian (2542). Magnus gav en bonde i åpningen, unngikk trekkjentakelse i midtspillet og hypnotiserte amerikaneren til å gi en offiser i tidsnøden.

Dansk morgenmad

De fleste var enige om at Curt Hansen spilte best sjakk i Sigeman. Han måtte imidlertid dele førsteplassen med sin landsmann etter følgende flause i prestisjeoppgjøret i siste runde, et parti som fikk norske GM-kommentatorer til

Rett før partiet mot Heine Nielsen

Foto: Stanislav Kostic

å tenke frokost:

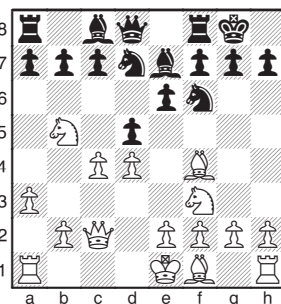
GM Peter H. Nielsen (2628), Danmark

GM Curt Hansen (2635), Danmark

Sigeman (9), København

Nimzo-indisk

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Dc2 d5 5.a3 Le7 6.Sf3 0–0 7.Lf4 Sbd7??? Si men Agdestein i VG: «Ufattelig! Hva kan Curt ha fått i seg til frokost?» **8.Sb5!**

Einar Gausel i Dagbladet: «Her må Nielsen ha vært i den syvende himmel: Åtte trekk og hvit står til gevinst! På den andre siden av brettet vil jeg tippe at Hansen kjempet for å holde frokosten nede.» Curt gav opp 16 trøstesløse trekk senere. **1-0**

Magnus brukte sisterunden mot fjorårets nordensmester, svensk-russiske Jevgenij Agrest (2601), til å gjennomføre en klokkevennlig posisjonell skvis. Dermed endte Magnus på 3. plass med 5½, et halvt poeng bak Peter og Curt. Igjen klarte Magnus GM-normen med et halvt poengs margin.

Men nå er stormestertittelen historie, og vi trenger ikke telle napp. Neste utfordring – som dog er i tøffeste laget – er FIDEs knockout-VM i Libya dit Magnus er blitt innvilget en friplass. I første runde 18.-19. juni får Magnus meget hard motstand i GM Levon Aronjan (2645) fra Armenia, juniorverdensmester fra 2002.

Utlysning av støtte til **Arnold J. Eikrems minneturnering 2005**

Etter den fine oppstartstøtte fra veldig mange enkeltpersoner, klubber, firmaer og organisasjoner er inntektene de seneste årene svunnet inn. Størsteparten av Arnold J. Eikrem Minnefonds inntekter utgjør derfor i dag avkastningen på fondets kapital, som ved utgangen av 2003 utgjorde omkring kr 225.000.

Fondstyret ønsker å fokusere avkastningen i en enkelt årlig støttebevilgning.

Arnold J. Eikrems Minnefond utlyser derfor i 2005 en støtte på kr 15 000,- til arrangøren(e) av **"Arnold J. Eikrem Minneturnering 2005"**.

Alle arrangører av internasjonale turneringer i Norge kan søke om denne støtten forutsatt at turneringen får tittelen eller undertittelen **"Arnold J. Eikrem Minneturnering 2005"**. Søknaden må inneholde et budsjett og en beskrivelse av turneringen. Fondstyret oppfatter det som positivt om minneturneringen skifter spillested fra år til år.

Søknader må være Arnold J. Eikrems Minnefond i hende **senest 30. september 2004**. Søknader sendes til: Norges Sjakkforbund, Frennings vei 3, 0588 Oslo. Tildelingen av støtten vil bli offentliggjort i begynnelsen av oktober.

Søknadsskjemaer og ytterligere informasjon fås ved henvendelse til NSF's Sjakkontor på 22 15 12 41 eller sjakkfor@online.no

Arnold J. Eikrems Minnefond ble opprettet sommeren 1996.

Målet er at fondet skal få en kapital motsvarende 10 ganger folketrygdens grunnbeløp eller godt kr 300.000 mer enn i dag.

Fondets formål er å videreføre noe av Arnold J. Eikrems arbeid for norsk sjakk ved å gi økonomisk støtte til norsk sjakkkliv, primært internasjonale sjakkturneringer i Norge.

Fondstyret er sammensatt av representanter fra Norges Sjakkforbunds styre, norske elitespillere, andre representanter fra norsk sjakk og familien Eikrem.

Bidragstyttere oppfordres til å fortsette og støtte det gode formålet vårt med innbetalinger til fondets bankkonto: 6090.56.46357

På forhånd takk!

Fondstyret v/ Wenche Eikrem

Asker best i Trondheim

Asker gikk til topps i tidenes sterkeste NM-finale. Men det som til slutt ble en imponerende seier, kunne endt med katastrofe allerede i kvalifiseringen.

av **Bjarke Leer-Salvesen**

Asker startet med et stygt tap mot Trondheim i første runde. Riktignok feide Berge Østenstad Dag Madsen av brettet på førstebord, men dette var til gjengjeld Askers eneste seier i matchen. Og med imponerende $2\frac{1}{2}$ poeng på de tre nederste bordene, vant de lokale heltene til slutt en fortjent seier $3\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}$. Selv om Asker slo tilbake mot Randaberg i neste runde, hadde de en vanskelig oppgave

Tom Richard Evensen og Trondheim arrangerte et flott lag-NM. Lokalene var romslige og gode, som vi ser av bildet fra åpen gruppe. Åpen gruppe er kommet for å bli, men til tross for årets distriktsprofil er det flest lag fra Østlandet å se på bildet.

Foto: Bjarke Kristensen

foran seg for å gå videre til finalerundene. De måtte slå selveste NTG.

NTG startet oppskriftsmessig med solide seire mot Randaberg og Trondheim. Magnus Carlsen og Agdestein-brødrene herjet på toppbordene, mens resten av laget kontrollerte inn remiser tilsynelatende uten store anstrengelser. Av den grunn gikk de fleste tipsene i retning av at storheten Asker kom til å ryke ut i kvalifiseringen.

Små marginer

Vinneren fra 2001 og 2002 kom seg likevel videre – med knappst mulig margin. Berge Østenstad satset friskt med firebondeangrepet i kongeindisk mot Magnus Carlsen, men hadde etter hvert

nok med å forsvare seg mot verdens yngste stormester. Partiet ebbet likevel ut i remis da Magnus ikke maktet å vinne et sluttspill med bonde over. Dette var akkurat det halvpoenget Asker trengte, for selv om Simen og Espen vant på andre og tredjebord, sikret Asker seieren ved å vinne på de tre nederste bordene.

Det er små marginer i lagsjakk. På sistebord i kampen mellom Asker og NTG kunne Odin Blikra Veia enten tatt trekkjentakelse eller godtatt remis mot Åsmund Hammerstad. Begge alternativene hadde henvist Asker til kampen om femteplassen. Odin valgte en tredje mulighet som gav Asker seieren og et godt utgangspunkt med to lagpoeng foran finalerunden. For systemet som brukes i NM-

Tøppbordene fra den avgjørende finalerunden mellom Asker og OSS. Gausel kontret fra en tvilsom stilling og vant med svart mot Østenstad, men Asker var best nedover bordene.

Foto: Helge A. Nordahl

finalen, tilsier at man tar med seg ett resultat fra innledningsgruppen – nemlig resultatet mot det andre laget som går videre fra gruppen.

Exit Bergen

Mens Asker og NTG var klare favoritter i den ene gruppen, kjempet tre storlag om to billetter i den andre. Og spenningen spisset seg ytterligere i løpet av de første rundene. Først slo Bergens Narvik oppskriftsmessig $4\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$, mens Porsgrunn og OSS spilte 3-3 i en kamp hvor hvitt vant samtlige partier. I neste runde overrasket Narvik med 3-3 mot OSS, mens Porsgrunn kjempet seg til $3\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}$ mot fjorårvinneren Bergens. Spesielt viktig i denne matchen var det at Kjetil Lie svindlet Roy Fyllingen i et særdeles kaotisk parti på førstebord.

Narvik overrasket positivt også i neste runde – denne gangen kjempet de seg til uavgjort mot Porsgrunn. Grenlandsgjengen gikk likevel fortjent videre til finalerundene, mens storhetene OSS og Bergens måtte kjempe om den siste billetten. Med seier for både far og sønn Moen på de nederste bordene var OSS i realiteten aldri truet, og Bergens fikk den forsmadelige oppgaven å kjempe om femteplassen i resten av turneringen. At fjorårets vinner ikke kom seg videre fra innledningsgruppen, sier det meste om jevnheten og kvaliteten på årets NM-finale.

Magien som uteble

Før turneringen gikk de fleste tipsene i retning av at NTG ville vinne mesterskapet suverent. Magnus, Simen og Espen Agdestein kunne like gjerne vært de øver-

ste bordene på et norsk landslag, og på de påfølgende bordene satt solide spillere som Valaker og Bøyum Fossum. Men etter tapet mot Asker, virket det som piffen gikk ut av forhåndsfavoritten. Og etter å ha tapt klart 4-2 mot OSS – nok en gang med tap på de tre nederste bordene – var NTG sjanseløse på seieren.

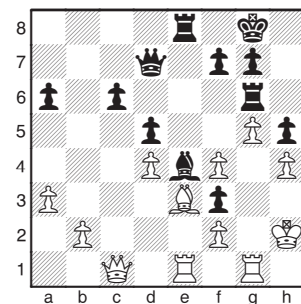
Bøyum Fossum har hatt en formidabel utvikling som spiller de siste årene, men i årets NM-finale fikk han det ikke til å stemme. Svein Johannessen, derimot, viste storform blant annet i dette partiet:

Øystein Bøyum Fossum (2193), NTG
IM Svein Johannessen (2255), OSS
Lag-NM-finale (4)

Engelsk

1.c4 Sf6 2.g3 e5 3.Lg2 Lc5 4.Sc3 d6 4...Sc6 er muligens mer nøyaktig, da svart kan møte 5.e3 med 5...d5! **5.e3 Sc6 6.Sge2 0—0 7.0—0 a6 8.h3 La7!** Svartfeltløperen er nøkkelbrikken i denne oppstillingen, og hvis hvitt spiller b4 eller d4, vil den uansett trekkes bakover i diagonalen. **9.d3?!** Det er ingen grunn til å vente med d4 i denne stillingen. **9...Se7 10.Sd5 Sfxd5 11.cxd5 c6 12.dxc6 bxc6 13.d4 e4! 14.Ld2 Tb8 15.Lc3?** En merkelig passiv løpermanøver. **15...d5!** Svart står overlegent. **16.Dd2 Dd6 17.a3 Dh6 18.Lb4 Te8 19.Kh2 Lb6!** Løperen sikter seg inn mot en ny diagonal! **20.Tac1 Ld7 21.Sc3?** Den hvite stillingen er vanskelig. Han må skape motspill på dronningfløyen, men springeren trengs likevel i forsvar. **21...Sf5 22.Se2** En nødvendig innrømmelse. **22...Lc7 23.Th1 Sh4! 24.Kg1 Sf3+ 25.Lxf3 exf3 26.Sf4 Lxf4 27.exf4 Lf5** Svart har den klart beste løperen, og partiet er i realite-

ten tapt. **28.Te1 Le4 29.Kh2 Dg6 30.g4 h5 31.g5 Te6 32.Thg1 Df5 33.Dc1 Tbe8 34.Ld2 Tg6 35.Le3 Dd7 36.h4**

Stillingen er fascinerende. Grunnet svarts fantastiske hvitløper har hvitt vært nødt til å stille alle brikkene sine på svarte felt. Fra nå av og frem til matt spiller hvitt utelukkende på de svarte feltene, foruten et bondeavbytte og en hevnsjakk helt mot slutten. **36...Lf5 37.Dc3 Tge6 38.Tg3 Lg4 39.Dd2 Te4 40.Tgg1 c5! 41.Tc1 cxd4 42.Lxd4 Lh3 43.Tg3 Lg2 44.Tg1 Df5 45.g6 Dxf4 46.gxf7+ Kxf7 47.Dxf4+ Txf4 48.Txg7+ Kf8 49.Lc3 d4 50.Lxd4 Txd4 51.Tg5 Txb4+ 52.Kg3 Tee4 53.Tf5+ Kg7 54.Tc1 Th3# 0-1**

I stedet seilte Asker opp som den store favoritten med solide $4\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ mot Porsgrunn. Tre seire med hvitt og tre remiser med svart vitner om god planlegging. Foran siste runde var saken klar. Asker og OSS skulle kjempe om førsteplassen, mens Porsgrunn og demotiverte NTG gjorde opp om bronseplassen.

Kaptein Jansson

I finaleoppgjøret tørnet en gjeng svært erfarne spillere sammen, og de fleste av dem har vunnet og tapt lignende oppgjør mangfoldige ganger. Om erfaringen var utslagsgivende på sistebord, vites ikke, men det var iallfall Ole Christian Moen som trakk det lengste strået etter et flott angrepsparti mot Hammerstad. Minst like erfarne Jøran Jansson utlignet deretter ved å utmanøvrere Andreas Moen. Etter et stygt tap i første runde, avsluttet Askers kaptein dermed en god turnering med sin fjerde strake seier. Føl-

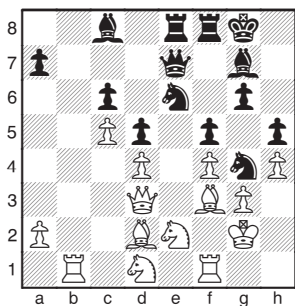
gende parti er et godt eksempel på hans giftige angrepssjakk.

Thor Geir Harestad (2132), Randberg
Jøran Jansson (2169), Asker
Lag-NM-finale (2)

Engelsk

**1.c4 e5 2.Sc3 Sc6 3.g3 g6 4.Lg2
Lg7 5.e3 f5 6.d3 Sf6 7.Sge2 d6 8.0—
0 h5 9.h4 Le6 10.Sd5 Sh7 11.f4?!**

Svarts angrep på kongefløyen er foreløpig ikke farlig, og hvit bør spille det naturlige 11.d4 eller til og med 11.b4. Det siste alternativet er mulig siden 11...e4 kan besvares med 12.d4, og 11...Lxd5 12.cxd5 Sxb4 taper etter 13.Da4+.
11...Dd7 12.Tb1 Sf6 13.b4? Riktig plan, men hvit må bytte springeren på f6 før den når g4. **13...Sg4!** Svart har vunnet åpningsduellen. **14.b5 Sd8 15.Dc2 c6 16.bxc6 bxc6 17.Sdc3 0—0 18.Sd1 Sf7 19.Da4 Tac8 20.d4 exf4 21.exf4?** 21.Sxf4 gir mer aktivitet. **21...d5!** Nå kan kongeangrepet begynne uten tanke på motspill på dronningfløyen. **22.c5 De7 23.Dc2 Tce8 24.Lf3 Lc8 25.Dd3 Sd8 26.Kg2 Se6 27.Ld2**

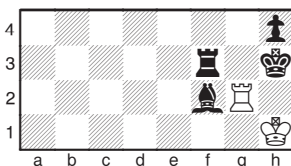

27...Sc7!! Altfor ofte gis det utrops-tegn til spektakulære ofre, mens man helt overser de trekkene som fører til kombinasjonen. 27...Sc7 er et slikt trekk. Tilsynelatende trekkes springeren vekk fra begivenhetenes sentrum. Men ved å åpne e-linjen, dekke a6 og bane vei for Sb5 avgjør trekket i realiteten partiet. **28.Te1 La6 29.Dc3 Lxe2 30.Txe2 Dxe2+!** Selvsagt. **31.Lxe2 Txe2+ 32.Kf1 Tfe8 33.a4?** Taper direkte, men hvit er uansett sjanseløs. **33...Sh2+ 34.Kg1 Lxd4+** Hvit orket ikke vente på 35.Dxd4 Sf3+, fulgt av Sxd4. **0-1**

Med 1-1 mellom Asker og familien Moen,

måtte man løfte blikket mot de øverste bordene for å kåre vinneren. På førstebord tok Gausel siste stikk mot Østenstad i en spennende "Meraner", men det skulle likevel bli Askers store dag. Etter å ha vært særdeles uforsiktig med egen kongestilling, gikk Dannevig ned mot Tisdall, og Roar Elseth vant sikkert med hvit mot en tilsynelatende ukomfortabel Sverre Heim. Da hjalp det lite at Carl Fredrik Ekeberg gikk i en lettere patetisk pattfelle mot Leif Øgaard:

IM Leif Øgaard (2340), OSS
Carl Fredrik Ekeberg (2270), Asker
Lag-NM-finale (5)

Svart har hatt føringen gjennom et langt parti, og stillingen er vunnet ved korrekt spill. Vinstføringen er imidlertid langt fra elementær, og unge Ekeberg var nok litt for tilfreds med at laget allerede hadde sikret seieren. **78...Ta3??** Legger en elementær felle, men går i en annen...
79.Th2+ Kg3 80.Th3+ Kxh3 ½—½

Med 3½-2½ vant Asker likevel en meget fortjent seier.

Bronselaget

Turneringsledelsen valgte noe oppsiktsvekkende å overføre Magnus og Simens partier direkte på internett, i stedet for å konsentrere seg om finaleoppjøret mellom OSS og Asker. Men enda mer overraskende var det at Norges to beste spillere gikk på en kollektiv smell mot Kjetil Lie og Geir Sune Tallaksen. Og da Espen Agdestein ikke greide å vinne et langt sluttspill mot Espen Lie, var NTG for lengst henvist til plassen utenfor pallen. Porsgrunn ville mest i dette oppjøret og vant fortjent 4½-1½. Med et halvt poeng mer i denne matchen ville de faktisk ha kommet likt med OSS.

I kampen om femteplassen var Bergens aldri truet og viste klasse ved å ned-

Porsgrunns toppbord: Lie og Tallaksen.

Foto: Helge A. Nordahl

sable Trondheim og Randberg. Narvik vant oppjøret mot Trondheim og kapret dermed sjetteplassen. Plasseringen kan vel ikke sies å være all verdens, men denne seieren sammen med overraskelsene innledningsvis resulterte i en meget god turnering for nordlendingene. Anført av Paul Svedenborg og Steinar Moen viste Narvik seg som et godt lag i årets finale. Trondheim falt sammen etter en god start, og helt sist var det tydelig at Randberg savnet Fossan-brødrene og Hans Krogh Harestads fightervilje.

Grenlands-GM?

Når det gjelder enkeltspillere, var det mest oppsiktsvekkende hvor få som utmerket seg på de beste lagene. Også dette vitner om hvor jevnt det er i toppen av norsk klubbjakk. På vinnerlaget imponerte Jøran Jansson med fire poeng, mens Tisdall viste styrke med å vinne sine to partier.

Det er likevel liten tvil om at turneringens store spiller var Kjetil Lie. Han avsluttet en fabelaktig seriesesong med seier mot Magnus Carlsen og 4½ poeng på førstebord. Det er i skrivende stund uklart om dette medfører at han får utvidet GM-nappet fra Østlandsserien. Et mulig problem er at han spilte mot Østenstad både i serien og i finalen. Det er likevel liten tvil om at "Norges Tal" er i ferd med å bli en het GM-kandidat.

Smilende sørlendinger

I den åpne gruppen viste SOSS seg som det sterkeste laget ved å ta 9 av 10 lag-poeng. Sørlandets stolthet er dermed kvalifisert for neste års lag-NM-finale. Den store spilleren var siddisen Hans Krogh Harestad, som imponerte med 5/5 på tredjebord. Det kan i parentes bemerkes at SOSS fremdeles er ubesiret i 2004. I denne gruppen la lag fra østlandsserien beslag på de syv øverste plassene. Sammen med de fire lagene i finalegruppen, vitner dette om at østlandsdominansen i norsk sjakk nærmest er total.

Simens lille feilskjær

Vi må tilbake til tidlig åttital for å finne sist gang Simen Agdestein spilte på andrebord i norsk sjakksammenheng. Og med seier i de fire første rundene, viste han at han fremdeles er en ener. I siste runde fikk han imidlertid uventet hard motstand mot solide Geir Sune Tallaksen.

Tallaksen kommenterer

Geir Sune Tallaksen (2363), Porsgrunn
GM Simen Agdestein (2598), NTG
Lag-NM-finalen (5)

Kongeindisk

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 0-0 5.Sf3 c6 Så klarte altså Simen kunststykket å få meg ut av teorien etter fem trekk i kongeindisk! **6.Ld3** Likevel fant jeg uten altfor store anstrengelser det mest spilte trekket, som hindrer 6...d5 7.e5 Se4. **6...d6 7.0-0 e5** Jeg vet ikke hvor mye Simen kan om dette, men tidsforbruket tyder på at hans kunnskaper også tok slutt relativt raskt. Et ChessBase-søk viser at 7...Sa6 og 7...Lg4 er de vanligste trekkene. **8.Le3 Sbd7 9.Tb1 Sg4 10.Lg5 De8 11.d5 f5** Dette kom noe overraskende på meg, ettersom svarts bondestruktur nå blir litt løs. 11...h6 12.Lc1 De7 er et saklig alternativ. **12.Lc2** Legger press på d6. **12...h6 12...Sb6 13.dxc6 Dxc6 14.b3** og jeg foretrekker hvit. **13.Lc1 c5?** Simen brukte lang tid, men spilte likevel et trekk jeg er fristet til å gi enda et spørsmålstegn. Hvit truet både 14.dxc6 bxc6 15.Dxd6 og 14.h3

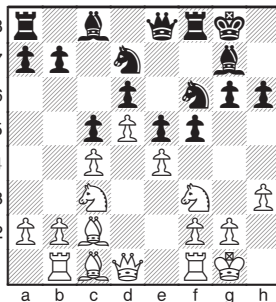
Porsgrunns eksentriske lagkaptein, Hans Olav Lahlum, har de siste sesongene forsøkt å øke konsentrasjonen ved hjelp av et par iøynefallende røde øreklokker. Problemet som åpenbarte seg i kampen mot OSS, er imidlertid at øreklokkene ikke bare hindrer uønskede lyder. Svein Johannessen tilbød remis tidlig i partiet, og de fleste ventet at den vanligvis fredelig innstilte Lahlum skulle rekke frem hånden. Men han hørte ikke tilbudet, og partiet fortsatte. Ti trekk senere står Johannessen litt bedre og tilbyr nok en gang remis, men også denne gangen spiller Lahlum ubemerket videre. Til slutt gikk det som det måtte gå, den erfarne IM-en utmanøvrerte Lahlum i sluttspillet. Og med denne seieren greide OSS uavgjort i matchen. Senere kunne forbigående observere en irritert Lahlum uten-

Foto: Helge A. Nordahl

for spillelokalet: "Men hvorfor viste han meg ikke remistegn med hendene? Han må da vise meg et tegn", sa han og illustrerte hva han mente med å krysse pekefingerne. Hvis Lahlum hadde spilt uten øreklokker i dette partiet, ville Porsgrunn fått meg seg to poeng til finalen og havnet på andreplass foran nettopp OSS. Neste sesong vil nok resten av laget se rødt hvis kapteinen igjen møter opp med sine kjære øreklokker.

Sgf6 15.exf5. Nødvendig var 13...Sb6 14.dxc6 bxc6 (14...Dxc6?! 15.Sh4!) 15.Dxd6 Sxc4 16.Dc5 Le6 17.b3, og hvits fordel betydelig mindre enn i partiet. **14.h3 Sgf6**

15.Sb5! Plutselig viser det seg at d6 ikke lar seg forsvare! 15.exf5 e4 16.Sh4 er også godt. **15...Dd8** Problemet til svart er at 15...De7 16.Sh4 Kh7 17.exf5 er total krise. Han må derfor gi d6-bonden uten noen som helst kompensasjon. **16.Sxd6 Se8 17.Sxe8 Txe8 18.b4 Lf8 19.d6** Muligens ikke den objektivt beste planen, men jeg mente tiden var moden for å bryte opp stillingen, og da spesielt diagonalen a2-g8. **19...Te6 20.exf5 Txd6 21.De2 cxb4 22.Lb2** Den opprinnelige pla-

nen var 22.c5 for å åpne opp for muligheten Lb3. Problemet er at bonden kan slås: 22...Sxc5 23.Dc4+ Td5 24.Td1 Le6! og svart redder seg. Men det aller greieste var kanskje det enkle 22.fxg6. **22...Lg7** Etter 22...gxf5 fungerer derimot 23.c5! ypperlig. **23.c5 Tc6 24.Sxe5?!** Hvit har flere gode trekk, men dette er ikke et av dem! I slike tilfeller tar man ofte automatisk med springeren, men her hadde 24.Lxe5! vært bedre. Etter 24...Sxe5 25.Sxe5 er Lb3+ en så stor trussel at svart er nødt til å slå en gang til: 25...Lxe5 26.Dxe5 Lxf5 27.Lxf5 gxf5 28.Txb4 og bonde nummer to faller fort. **24...Sxe5 25.Lxe5 gxf5** Her er forskjellen: Nå har svart i hvert fall gjenopprettet den materielle balansen, men Simen sliter fortsatt med å få ut dronningfløyen, og kongen følger seg nok heller ikke helt trygg... **26.Lxg7 Kxg7 27.Tfd1 Df6 28.Txb4 Txc5** Med remistilbud. Jeg får kanskje ta selvkritikk for at jeg ikke spurte lagleder før jeg avlo, men med så god stilling skal det en veldig god grunn til for å ta remis, selv med Simen på motsatt side av brettet. **29.Lb3 Te5 30.Dc4 Te8 31.Dc7+ De7?!** En feil i vanskelig stilling og med dårlig tid.

Lag NM — sett nedenifra!

av Tormod Ingul, SMPOAA

Det morsomme med årets lag-NM er selvsagt å se på alle partiene på over 300 trekk som starter med 1.d4 og ender remis etter å ha forlatt teorien i trekk 278. Vi gleder oss voldsomt over dype studier av dristige sluttspilltrekk (78...h3!!) av spillere på godt over 2300 i rating. Personlig er jeg svak for slike ting som: «47.Se7 Lxg4 48.hxg4 Sxg4!! (her ser vi verdien av trekket 4...a6!)» osv. Det er slikt som får en dårlig klubb-spiller, fra en virkelig middelmådig klubb, til å sette opp brett og brikker og spille igjennom!

Siden jeg vet at Norsk Sjakkblad (som alltid) vil dekke disse partier godt, vil jeg heller fortelle om hvordan det gikk for seg at vi stilte i NM.

For det første, det var stor stemning den dagen fuglene kvitret at årets mesterskap skulle spilles i Trondheim. Først trodde vi det var en skrivefeil for Asker, men det viste seg altså å være korrekt!

Deretter var det den oppriktige gleden vi følte da vi oppdaget hvor irriterte Oslo-spillerne var over å måtte reise helt ut på landet for å spille sjakk! Og så var det dette med å stable et lag på beina... Det var ikke lett, men det gikk ved hjelp av lengre overtalelser, hagle og bestikkelser.

Samtaler som dette fant sted:

- Men hvorfor skal jeg gidde å stille?
- Du kan ta GM-napp!
- På fem runder? Hvordan da?
- Vel, mens f.eks. Simen sitter og tenker, så går du rolig bak ham, tar et godt tak i håret hans, og napper til!
- Er det lov?
- Tror det ja... Det var visst sånn Gausel ble GM i sin tid...

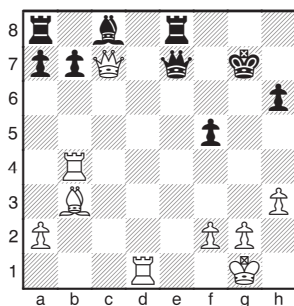
Dermed var laget i boks, og vi sikret oss flere festlige opptrinn allerede fra 1.runde! Siden vi først stilte lag, så tenkte vi at vi jammen skulle lage litt moro ut av det også! Et forslag var blant annet at hele laget skulle barbere bare halve ansiktet. Vi lo lenge av dette, for herregud da, tenke seg til å være så hysterisk festlig og gå rundt sånn! Videre tenkte vi å stille med rødt hørselsvern mens vi spilte!

Det var ikke måte på stemning nå! Jammen er vi gærne, tenkte vi. Men så var det en som sa: "Men vil det ikke se helt utrolig teit ut å gå rundt slik, da? Folk kunne jo tro vi var idioter!" Jo - absolutt. Så vi lot det være. Det skulle forresten tatt seg ut også, når vi tenker over det i ettertid.

Og så begynte vi å spille. Vi spilte skikkelig godt av og til, og skikkelig ikke fullt så godt andre ganger. Ikke alle var like godt fornøyd med egen innsats, men klubben kom på en delt 6. plass!! På 8. hvis man regner med individuelle poeng, så da gjør vi ikke det! Utfra et samlet ratingsnitt og samlet motivasjon, kom vi 10 plasser over forventet plassering!

Jeg har lest at det var SOS, OSSOS eller SOSOSOS som vant den åpne klassen. (Hvorfor i svarte skal man på død og liv ha slike lange og rare forkortelser på klubbnavnene sine!?) Det er mulig det. Men vi hadde det morsomt litt lengre nede på bordene også. Bare synd at gamle Tartakower har rett, «Moralske seire teller ikke...»

Etter 31...Te7 32.Dg3+ Dg5 33.Df3 beholder hvit grepet, men en klar vinstvariant ser ikke ut til å eksistere ennå. Og selv med klar fordel på brettet og minst dårlig tid på klokka, er det nok av muligheter for en nervøs 2350—junior til å rote seg vekk.

32.Dxe7+? Sløvt, særlig med tanke på at jeg brukte 5 av mine resterende 13 minutter på dette trekket. Jeg mente at det burde være noe direkte mot svarts halvnakne konge, men jeg kunne ikke finne noe konkret og gikk derfor for et sluttspill som ikke

var fullt så lett vunnet som jeg trodde. 32.Dg3+ Dg5 (32...Kh7 33.Tc4 fulgt av Tc7 er heller ikke gøy for svart.) 33.Txb7+! var finessen jeg overså. Etter 33...Lxb7 34.Td7+ har hvit mattangrep. **32...Txe7 33.Td8 Tc7?** Med tre-fire minutter igjen på klokka gjengjelder svart tjenesten. 33...b6 34.Tg8+ Kh7 35.Ld5 Tb8 og svart får fortsatt ikke ut dronningfløyen, men i motsetning til i partiet vinner ikke hvit materiell direkte. (35...Lb7 36.Txa8 Lxd5 37.Tf8 Lxa2 38.Txf5 var grunnen til at hvit måtte legge inn 34.Tg8+.) **34.Tc4!** Bytter av svarts eneste aktive brikke. Svart sitter igjen med to offiserer parkert i startstillingen. Partiet er i realiteten over. **34...Txc4 34...Tc6 35.Kh2!** a5 36.Txc6 bxc6 37.La4 c5 38.Lc6 Tb8 39.Ld7 vinner for hvit da svart ikke har noen sjakk på førsteraden. **35.Lxc4 Kf6 36.Te8 a6 37.f4 b5 38.Ld5 Tb8 39.a3 39.Le6 Lxe6 40.Txb8 Lxa2 41.Tb6+ Le6 42.Txa6** var kanskje enda enklere. **39...a5 40.Le6 b4** Først nå, etter tidsnøden,

gikk det opp for meg at jeg måtte gi tilbake løperen etter å ha slått på c8. Men tårnsluttspillet byr ikke på store utfordringer for hvit. **41.axb4 a4** Ikke 41...axb4 42.Txc8 Txc8 43.Lxc8 b3 44.La6 og hvit når igjen bonden. **42.Lxc8 a3 43.Te6+ Kg7 44.Ta6 Txc8 45.Txa3 Tc1+** Hvit svart skal ha håp om remissjanser, må tårnet rundt til b1. 45...Tc4 46.Tb3 er helt håpløst; svart får slått på f4, men i mellomtiden marsjerer b-bonden til b7. **46.Kh2 Tb1 47.Ta7+ Kg6 48.Ta6+ Kh5** Fremskynder slutten, men partiet var tapt uansett. Uten å gå i detalj, kan jeg nevne at min vinstplan mot 48...Kg7 besto i å spille tårnet til b8, bonden til b7 og kongen rundt for å ta f-bonden. **49.Tb6 Tb3 50.b5 Tb2 51.Tf6!** Når et vunnet bondesluttspill er tilgjengelig, er det som regel det greieste. **51...Txb5 52.Txf5+ Txf5 53.g4+ Kg6 54.gxf5+ Kxf5 55.Kg3 Kf6 56.Kf3 Kf5 57.Ke3 Kf6 58.Ke4 Ke6 59.f5+ Kf6 60.Kf4 Kf7 61.Ke5 Ke7 62.f6+ Kf8 63.Kf5 Kf7 64.h4 1-0**

Lag-NM-finalen

Trondheim, 19.-23. mai

Forgruppe A:

1. runde:
Bergens - Narvik 4½-1½
Porsgrunn - OSS 3-3

2. runde:
Bergens - Porsgrunn 2½-3½
Narvik - OSS 3-3

3. runde:
Porsgrunn - Narvik 3-3
OSS - Bergens 3½-2½

1. Porsgrunn 1 2 0 9½ 4
2. OSS 1 2 0 9½ 4
3. Bergens 1 0 2 9½ 2
4. Narvik 0 2 1 7½ 2

Forgruppe B:

1. runde:
Randaberg - NTG 1½-4½
Asker - Trondheim 2½-3½

2. runde:
Randaberg - Asker 2-4
NTG - Trondheim 4½-1½

3. runde:
Asker - NTG 3½-2½
Tr.heim - Randaberg 3½-2½

1. NTG 2 0 1 11½ 4
2. Asker 2 0 1 10 4
3. Trondheim 2 0 1 8½ 4
4. Randaberg 0 0 3 6 0

Mesterskapsgruppen:

4. runde:
Porsgrunn - Asker 1½-4½
OSS - NTG 4-2

5. runde:
Asker - OSS 3½-2½
NTG - Porsgrunn 1½-4½

1. Asker 3 0 0 11½ 6
2. OSS 1 1 1 9½ 3
3. Porsgrunn 1 1 1 9 3
4. NTG 0 0 3 6 0

Plasseringsgruppen:

4. runde:
Trondheim - Narvik 2½-3½
Randaberg - Bergens ½-5½

5. runde:
Bergens - Trondheim 5½-½
Narvik - Randaberg 4½-1½

5. Bergens 3 0 0 15½ 6
6. Narvik 2 0 1 9½ 4
7. Trondheim 1 0 2 6½ 2
8. Randaberg 0 0 3 4½ 0

Hjemmesider:

[home.online.no/
~trichaev/sjakk/tsf/
turneringer/
lagnm2004/](http://home.online.no/~trichaev/sjakk/tsf/turneringer/lagnm2004/)

1. Asker

	Trondheim	Randaberg	NTG	Porsgrunn	OSS	
1. GM Berge Østenstad	1	0	½	½	0	2
2. GM Jonathan Tisdall	-	-	-	1	1	2
3. IM Bjarke Kristensen	½	1	0	½	-	2
4. Roar Elseth	½	½	0	1	1	3
5. Carl Fredrik Ekeberg	0	1	1	½	½	3
6. Jøran Jansson	0	1	1	1	1	4
7. Åsmund Hammerstad	½	½	1	-	0	2
	2½	4	3½	4½	3½	18

2. Oslo Schakselkap

	Porsgrunn	Narvik	Bergens	NTG	Asker	
1. GM Einar Gausel	-	-	½	½	1	2
2. Øystein Dannevig	0	0	0	-	0	0
3. Sverre Heim	1	1	½	0	0	2½
4. IM Leif Øgaard	0	1	½	½	½	2½
5. IM Svein Johannessen	1	½	-	1	-	2½
6. Andreas Moen	0	0	1	1	0	2
7. Ole Chr. Moen	1	½	1	1	1	4½
	3	3	3½	4	2½	16

3. Porsgrunn

	OSS	Bergens	Narvik	Asker	NTG	
1. IM Kjetil A. Lie	1	1	½	1	4½	
2. Geir Sune Tallaksen	0	1	0	0	1	2
3. Espen Lie	1	0	½	½	½	2½
4. Hans Olav Lahlum	0	½	½	0	½	1½
5. Magne Sagafos	1	1	½	½	4	
6. Silje Bjerke	0	0	0	0	1	1
	3	3½	3	1½	4½	15½

4. NTG

	Randaberg	Trondheim	Asker	OSS	Porsgrunn	
1. (GM) Magnus Carlsen	1	1	½	½	0	3
2. GM Simen Agdestein	1	1	1	1	0	4
3. Espen Agdestein	1	1	1	½	½	4
4. Øystein B. Fossum	½	½	0	0	½	1½
5. Ole J. Valaker	½	½	0	0	-	1
6. Svetoslav Mihajlov	-	½	-	-	½	1
7. Odin Blikra Vea	½	-	0	-	0	½
	4½	4½	2½	2	1½	15

Åpen gruppe

1. runde:	1911 - ASKO 2½-2½	1. SOSS 16½	9
Nordstrand - 1911 3½-1½	OSS 2 - SMPOAÅ 5-0	2. Nordstrand 14½	8
OSS 2 - NTG 3 4½-½	NTG 2 - NTG 3 3-2	3. OSS 2 18½	6
Strømmen - Tr.heim 2 3-2	Strømmen - Tr.heim 3 5-0	4. Strømmen 15	6
SMPOAÅ - ASKO 2½-2½	NTG 4 - Tr.heim 2 3-2	5. NTG 2 13½	6
NTG 4 - SOSS 1-4	4. runde:	6. SK 1911 14½	5
NTG 2 - Trondheim 3 4-1	ASKO - SOSS 2½-2½	7. Akademisk 13½	5
2. runde:	Nordstrand - OSS 2 3-2	8. SMPOAÅ 9½	5
SOSS - OSS 2 3-2	Strømmen - NTG 2 1½-3½	9. Trondheim 2 13½	4
Nordstrand - NTG 2 3½-1½	SMPOAÅ - 1911 0-5	10. NTG 4 9½	4
ASKO - Strømmen 4-1	NTG 3 - Trondheim 2 2-3	11. NTG 3 9½	2
Tr.heim 2 - SMPOAÅ 1½-3½	Trondheim 3 - NTG 4 1-4	12. Trondheim 3 2	0
Trondheim 3 - 1911 0-5	5. runde:		
NTG 3 - NTG 4 3½-1½	NTG 2 - SOSS 1½-3½		
3. runde:	ASKO - Nordstrand 2-3		
SOSS - Nordstrand 3½-1½	1911 - Strømmen ½-4½		
	NTG 4 - OSS 2 0-5		
	NTG 3 - SMPOAÅ 1½-3½		
	Tr.heim 2 - Tr.heim 3 5-0		

Sjakkcomputer **Excel 68000**
e.l. ønskes kjøpt. Gerne defekt. Også andre eldre sjakkcomputere av interesse.
Tlf. 32838583 e.k.l. 1600,
ev. stillum@online.no

Påskesjakk for alle

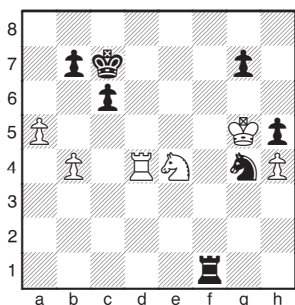
Påskesjakk er i ferd med å bli en tradisjon i Oslo. For tredje år på rad kunne arrangøren Victor Hansen (21) tilby en bredt anlagt påskefestival med oppløftende deltakerantall, denne gang samlet på hotell Edderkoppen i Oslo sentrum.

av Atle Grønn

Hovedturneringen, Det åpne NM, var spesielt sterkt besatt i år. Status som Arnold Eikrems minneturnering forplikter, og arrangøren hadde derfor skaffet til veie nok stormestere og IM-er for å tilfredsstille titteljegerne.

Turneringen ble vunnet av profesjonelle GM Mark Hebden, en gammel ringrev i slike åpne turneringer. Han fikk blant annet inn følgende avslutning mot sin svenske GM-kollega:

GM Stellan Brynell (2458), Sverige
GM Mark Hebden (2544), England
Det åpne NM (4)

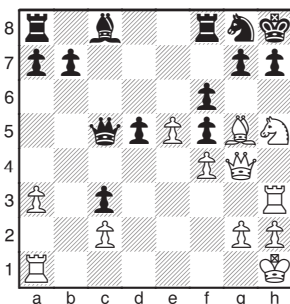
40...Se5 41.Kxh5? 41.Sg3! Tg1 42.Kf4 g6 43.Se2 Tg2 bør gi hvit brukbare remissjanser. **41...Tf5+ 42.Sg5 Tf6!** Hvit gav opp på grunn av mattruselen Th6#. Det planlagte 43.Se4 strander på 43...Th6+ 44.Kg5 Sf3+. **0-1**

Etter syv runder hadde den unge engelske IM Simon Williams (23) gode sjan-

ser til GM-napp, men han skulle møte Nordens ledende webmaster, IM Eirik Gullaksen (37), på toppbordet. Det ble en kort og brutal affære:

IM Eirik Gullaksen (2376), Bergens
IM Simon Williams (2411), England
Det åpne NM (8)
Fransk, Winawer.

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Se7 7.Dg4 0—0 8.Ld3 Sbc6 9.Lg5 Da5 10.Se2 cxd4 11.f4 Kh8 En tvilsom nyhet. Svart blir stående to bønder over, men Gullaksen vet hva han begir seg inn på. **12.0—0 dxc3 13.Tf3!** De fleste hvits brikker peker etter hvert mot h7 og g7. Det er vanskelig å se hva svart skal finne på. **13...Sf5 14.Th3 Dc5+ 15.Kh1 Sce7 16.Sg3** 16.Lf6 vinner også. For eksempel 16...gxf6 17.exf6 Sg6 18.Dh5. **16...Sg8 17.Sh5! f6 18.Lxf5 exf5** eller 18...fxg5 19.Lxh7! Kxh7 20.Sf6+ Kg6 21.Dh5+ Kf5 22.Dxg5#

19.Lxf6! Matten på g7 er uunngåelig. **1-0**

Dermed åpnet det seg en mulighet for Gullaksen til å ta sitt første GM-napp, men han måtte slå OSS-spilleren Øystein Dannevig (32) med svart i 9. runde. Dannevig på sin side trengte alle ratingpoeng han kunne få for å nå 2400 og bli Norges neste IM. I det norske toppoppgjøret var Dannevig best – og han sikret dermed en sterk udelst 2. plass med 7 poeng av 9. Samtidig har det internasjonale elotallet nå uoffisielt kommet opp i 2395. Øystein var spesielt fornøyd med

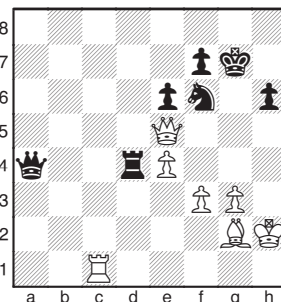

Eirik Gullaksen gjør en fantastisk jobb for norsk sjakk som ansvarlig for Bergens Schakkklubs hjemmeside. Han er heller ikke fremmed for å administrere og arrangere turneringer (jf. navneskillet på brystet), og i tillegg er han en sterk IM på brettet.

å vinne følgende sluttspill:

Dannevig kommenterer

IM Richard Pert (2424), England
Øystein Dannevig (2372), OSS
Det åpne NM (8)

I et parti hvor svart har hatt et lite initiativ i lengre tid (jeg avsto et remisstilbud for noen trekk siden), er vi kommet over i et midtspill hvor begge parter har en litt utsatt konge. Hvit har litt bedre bondestruktur, mens svart har noe mer aktive offiserer og truer Td2 og Da2 med svært ubehagelig press mot den hvite kongen. Med bønder på bare én side er dessuten springeren bedre enn løperen (da den kan etablere gode felter uansett hvordan hvit setter bøndene), og sluttspillene blir fort gode for svart. Hvit har imidlertid en sentralt plassert dame og et tårn som raskt kan komme i angrep. Stillingen er trolig i balanse. Hvit gjør nå et svært forpliktende trekk som gir visse angrepssjanser, men skaper store

hull i den hvite stillingen, noe som viser seg å bli katastrofale senere. **44.g4!?** Kg6 Truer Txe4 da springeren ikke lenger er bundet. **45.Kh1!** Dette gir svart for stor aktivitet. Hvit

Dannevig kontrollerer hele brettet.

burde forsere remis med 45.g5! hxg5 46.Tc5 Sh7 47.Tc8! (47.f4 Dd7 48.fxg5 Dd8 med liten fordel til svart.) 47...Sf6 48.Tc5. **45...Td2 46.Tg1** Tårnet stiller seg i samme linje som den svarte kongen og forsvaret samtidig g2. 46.g5? taper etter 46...hxg5 47.Tc5 Dd1+ 48.Kh2 Txg2+ 49.Kxg2 De2+ 50.Kg1 De3+ 51.Kg2 Sd7. **46...Dd4** Jeg vurderte S+T mot L+T som lettere å spille for meg enn S+D mot L+D som kunne oppstå etter 46...Td1. **47.Dxd4** 47.Dg3 e5 blir veldig passiv for hvit. Svart har planer som Sh7-g5-e6-f4, og eventuelt Td1 eller Df2. **47...Txd4** Uten damer er den svarte kongen helt trygg og kan dermed trenge inn i hullene i den hvite stillingen. **48.Kh2 Kg5 49.Kg3** Stillingen til hvit er svært vanskelig på grunn av svake svarte feltet og dårlig løper. Hvits problemer illustreres i følgende varian-

ter: 49.Ta1 Kf4 50.Ta7 Td7 51.Ta5 (51.Txd7 Sxd7 og svart vinner f3-bonden og partiet) 51...Td2 52.Ta7 Sd7 53.Ta8 Se5 54.Ta3 Sc4 55.Ta1 Se3 56.Tg1 Tf2 og svart vinner igjen f3-bonden og partiet. **49...Td3** Her gjorde jeg trekket mitt à tempo, uten å notere hvits 49. trekk. Hvit må gi en bonde for å hindre den svarte kongen i å komme til f4 i neste trekk. Richard var tydeligvis svært frustrert og sa at jeg måtte notere hans trekk før jeg gjorde mitt. Jeg ristet på hodet og sa nei, hvoretter han insisterte på at reglene var slik. Han hadde tydeligvis ikke fått med seg denne endringen av FIDE-reglene. **50.Kf2** 50.Te1 Sxg4 51.Lf1 Tc3 52.Tb1 h5 53.Le2 h4+ 54.Kg2 Se5 og svart vinner. **50...Kf4 51.Ta1** 51.Th1 Td2+ gir svart avgjørende fordel etter 52.Kf1 Sh7! 53.Txh6 Sg5 fulgt av Kg3. **51...Td2+ 52.Kf1 Kg3** Den svarte kongen er kommet inn, og partiet er i realiteten over. **53.Lh1 Sh7** Jeg ville ikke tillate hvit å ofre løperen: 53...Kh2? 54.Ta7 Kxh1 55.Txf7 Sd7 56.Th7 gir hvit for mye motspill; 53...Th2 54.Kg1 Sh7 55.f4 Tb2 56.e5 med en lignende stilling som i partiet, var imidlertid også mulig. Etter 53...Sh7 truer svart Th2 med avgjørende effekt. **54.Tf4 55.e5 Kxe5 56.Ta5+ Kf6 57.Lf3 Sg5 58.Le2 Se4** Her klarte jeg å skape litt spenning for tilskuerne igjen gjennom å bruke ca. 10 av mine resterende 20 minutter på resten av partiet ved at jeg glemte å trykke på klokken. **59.Ke1 Tb2 60.Ld3 Sg5 61.Le2 Sh3 62.Ta4 Kg5 63.Ta5+ Kg6 64.Ta4 e5 65.Te4 f6 66.Ld3** I praktisk sjakk, med begrenset tid for begge parter på resten av partiet, er det ofte en god idé å spille raske trekk hvor man har en latent trussel, for å få motstanderen til å tenke. Jeg kan imidlertid ta meg råd til å tenke litt hvis jeg vinner en bonde. **66...Sf2!** Hvit har ingen gode avdekkere. **67.Te3+ Sxd3+ 68.Txd3 Tg2** Dermed forsvinner den siste bonden, men hvit kan jo spille på tiden. Vi hadde mer enn 5 minutter igjen hver, men kanskje svart glemmer å trykke på klokken igjen? **69.Td8 Txd4 70.Ke2 Kf5 71.Th8 Th4 72.Ta8 Kf4 73.Kf2 Th2+ 74.Kg1 Tc2 75.Th8 f5** Jeg kunne forsvart bøndene ved å

Det åpne NM

Oslo, 3.-11. april

1. GM Mark Hebden, ENG	2544	+37	+33	+13	+04	=09	=03	=05	+06	+10	7½
2. Øystein Dannevig, NOR	2372	+74	=68	+43	+30	-03	+28	=04	+20	+05	7
3. GM Normunds Mieziš, LAT	2530	+21	+22	+17	=05	+02	=01	-09	+26	=12	6½
4. GM Stellan Brynell, SWE	2458	+69	+14	+23	-01	=05	+17	=02	=16	+09	6½
5. IM Eirik T. Gullaksen, NOR	2376	+57	+52	+38	=03	=04	+16	=01	+09	-02	6½
6. IM Oscar Lemmers, NED	2379	=18	+77	=31	+45	+39	=11	+12	-01	+16	6½
7. IM Adam Hunt, ENG	2411	+70	=43	+49	=08	+38	=09	=10	=11	+18	6½
8. Øystein Hole, NOR	2300	=78	+18	+47	=07	=10	-12	+68	+25	+26	6½
9. Simon Williams ENG 6, 10. Karel van der Weide NED 6, 11. David Howell ENG 6, 12. Kjetil A. Lie Porsgrunn 6, 13. Aco Alvir AUT 6, 14. Alf Roger Andersen Akademisk 6, 15. Carl Fredrik Ekeberg Asker 6, 16. Torbjørn Ringdal Hansen Tempo 5½, 17. Dharma Tjiam NED 5½, 18. Odin Blikra Vea NTG 5½, 19. Stein Sollid OSS 5½, 20. Richard Pert ENG 5½, 21. Helišo Paulo Sousa Strømmen 5½, 22. Sjur Ferkingstad Sevlund 5½, 23. Richard Bjerke OSS 5½, 24. Harald B. Borchgrevink Bergens 5½, 25. Gudmund Stenersen Stjernen 5, 26. Aleksandar H. Wohl AUS 5, 27. Svein Johannessen OSS 5, 28. Torstein Bae 1911 5, 29. Tor Kristian Schølseth Vadsø 5, 30. Hallvard Ådnøy Follo 5, 31. Tore Kolås Trondheim 5, 32. Stig K. Martinsen Fana 5, 33. Ellen Hagesæther Hauge 5, 34. Silje Bjerke Porsgrunn 5, 35. Per Ofstad OSS 5, 36. Sheila Barth Berntsen Asker 5, 37. Kenneth Gvein OSS 5, 38. Viktoria Johansson SWE 4½ 39. Kjetil Stokke Fana 4½ 40. Bertil Svendsen Porsgrunn 4½ 41. Martin Østtveit OSS 4½, 42. Øyvind Bentsen Molde 4½ 43. Håkon Bentsen Molde 4½ 44. Vidar Taksrud Tempo 4½ 45. Joachim Solberg Sarpsborg 4½, 46. Per Omtvedt Stjernen 4½, 47. Benjamin S. Nedberg Akademisk 4½ 48. Viggo Guddahl OSS 4½ 49. Bernd-Michael Werner GER 4½ 50. Aksel Brasøy Vadsø 4½ 51. Jan Børge Wilsbeck OSS 4½, 52. Toan Thanh Pham Akademisk 4½, 53. Lars Erik Pedersen Strømmen 4, 54. Anita Hersvik Bergens 4, 55. Tarjei J. Svensen Molde 4, 56. Bjørn Revil Akademisk 4, 57. Tor Kristian Larsen Fana 4, 58. Gro Ferkingstad Sevlund 4, 59. Børge Waaktaar Svanholm Stjernen 4, 60. Rune Myhrvold Hønefoss 4, 61. Christoph Steinhart GER 4, 62. Andrej Kutruf GER 4, 63. Øyvind Pedersen Sjakkkameratene 4, 64. David Lilleøren Lørenskog 4, 65. Dag Andersen Indre Østfold 4, 66. Jim Christensen Stjernen 4, 67. Johannes Luangtep Kwisla 1911 4, 68. Lars Eckhardt Nordstrand 3½, 69. Henrik Carlsen Asker 3½, 70. Bart Stam NED 3½, 71. Torill Hagesæther Hauge 3½, 72. Kristian Aandal Porsgrunn 3½, 73. Ragnar Knudsen Sarpsborg 3½, 74. Jorunn Brekke NTG 3½, 75. Jørund Berstad Førde 3½, 76. Willy Kristiansen Sandnes 3, 77. Sylvia Johnsen Pi 3, 78. Christoph Anderl Stjernen 3, 79. Tore Reppen Kongsvinger 3, 80. Pål Skogli Gjøvik 3, 81. Oddvar Solli Voss 3, 82. Håkon Hoel Molde 3, 83. Terje Lie Bergens 3, 84. Gunnar Bue Tønsberg 3, 85. Arne Hugo Bøe Lørenskog 2½, 86. Jan Svenske Strømmen 2½, 87. Andrei Olsen Akademisk 2½, 88. Mika Sjöholm SWE 2, 89. Jan Rune Moberg Follo 2, 90. Jostein Kausrud Stjernen 1, 91. John Kenneth Stava Hauge 0, 92. Sissel J. Stava Hauge 0											

sette kongen på g7. Men det går raskere å løpe med 2 bønder enn med 3! **76.Txh6 e4 77.Kf1 e3 78.Ke1 Kf3 79.Th3+ Ke4 80.Th8 f4 81.Kd1 Ta2 82.Th4 Kd3 83.Kc1 e2 84.Th3+ f3 85.Txf3+ Ke4** Og hvit studerte lenge den svarte klokken, før han gav opp. Dette var for øvrig den andre av brødrene Pert jeg har møtt det siste året. Høsten 2003 møtte jeg hans sympatiske bror Nicholas i et spennende parti i avbyttevarianten i fransk. **0-1**

Bak Dannevig fulgte seks spillere med 6½ poeng – fire utenlandske tittelholdere samt Gullaksen og ASKOs formann Øystein Hole (32). En ny fin prestasjon av teknikeren Hole, men han møtte riktignok noe svakere motstand enn Gullaksen.

Ratingprestasjonene forteller om flere norske lyspunkt. Stein Solhid hadde en av sine beste turneringer på 25 år – da han slo GM Rantanen på Gausdal – og tok 5½ poeng med en prestasjon på hele 2305. Tidligere NTG-elev Odin Blikra Vea begynner å høste fruktene av fullført skolegang og gjorde et pent resultat med 2274 i prestasjon. En som fikk føle Odins aggressive spillestil, var elitespiller Torstein Bae:

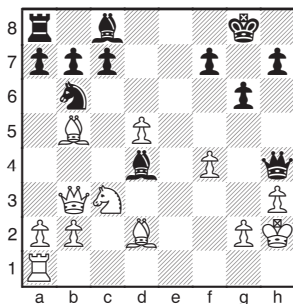
Torstein Bae (2327), SK 1911

Odin Blikra Vea (1867), NTG

Det åpne NM (8)

Skandinavisk

1.e4 d5 2.exd5 Sf6 3.d4 Sxd5 4.Sf3 g6 5.Le2 Lg7 6.0—0 0—0 7.h3 Sc6 8.c4 Sb6 9.d5 Se5 10.Sxe5 Lxe5 11.Sc3 e6 12.Db3 Dh4 13.f4 Ld4+ 14.Kh2 exd5 15.cxd5 Te8 16.Lb5 Te1 17.Ld2 Txa1 18.Txa1

18...Lxh3! 19.Le1 Dxf4+ 20.Kxh3 Eller **20.Lg3 Dd2 21.Kxh3 Dh6+ 22.Lh4 g5 20...Dh6+ 21.Kg3 Dg5+**

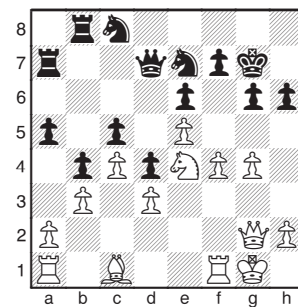
22.Kh2 Dh5+ 23.Kg3 De5+ 24.Kh3 Dh5+ 25.Kg3 a6! Odin finner ingen forsert vinst, men velger å spille videre da den hvite kongestillingen er uheldig svak. **26.La4 Le5+ 27.Kf2 Df5+ 28.Kg1 Ld4+ 29.Kh2 Dh5+ 30.Kg3 g5 31.Db4 Dh4+ 32.Kf3 Df4+ 33.Ke2 De3+ 34.Kd1 Dd3+ 35.Ld2 Sc4** Endelig en ny offiser med i angrepet. **36.Se2 Lxb2 37.Tc1 Lxc1 38.Sxc1 Se3+ 39.Ke1 Df1# 0-1**

En klassisk angrepsspiller er altaværingen Alf Roger Andersen. Han hadde en god turnering og endte på hele 6 poeng. Avslutninger som den følgende tar han på autopilot:

Alf Roger Andersen, ASKO (2146)

Vidar Taksrud, Tempo (1927)

Det åpne NM, Oslo (5)

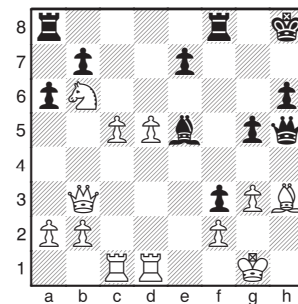
26.f5! exf5 27.Sf6 De6 28.Lxh6+! Kh8 29.Dh3 fxd4 30.Lg7+ 1-0

En annen spiller som ikke er skyggeredd eller tviholder på materiellet, er Sjur Ferkingstad:

Stig K. Martinsen (2091), Fana

Sjur Ferkingstad (2213), Sevland

Det Åpne NM (8)

To sentrale figurer i norsk sjakk. Arrangør av påskefestivalen, Victor Hansen (til høyre) og turneringssleder, IA Hans Olav Lablum. Victor hadde i tillegg god hjelp av Bendik Bjerke (bulletin), Håkon Haugsrud og Odd Gunnar Heitun.

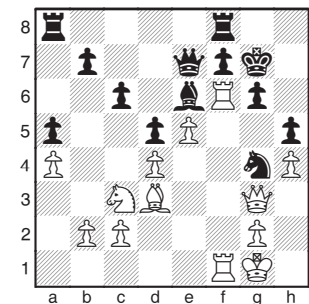
Sjur har gitt en offiser, og tåmet på a8 henger. Til gjengjeld må hvit ta en viktig avgjørelse om hvor løperen hører hjemme. **25.Lf1?** Tar et viktig fluktfelt fra kongen. Stig var vel bekymret for dekingen av g2-feltet, men dronningen kommer seg til f1 om nødvendig i følgende variant: **25.Le6 g4 26.Dc4! Lxg3 27.fxd4 f2+ (27...Dh3 28.Dd4+ Tf6 29.Df2) 28.Kf1 Dh1+ 29.Ke2 f1D+ 30.Txf1 Dg2+ 31.Ke1 Dxd3+ 32.Kd1 25...Lxg3!** vinner forsert. **26.fxd3 f2+ 27.Kg2 g4 28.Dc3+ Kg8 29.Sxa8 Dh3# 0-1**

Noen klasse 2-spillere valgte å prøve seg i A-gruppa. En som har rikelig erfaring fra sterke turneringer, er den meget aktive senioren Gunnar Bue. Her får han imidlertid kjørt seg mot en yngre klassefrende:

Jørund Berstad (1654), Førde

Gunnar Bue (1629), Tønsberg

Det åpne NM (3)

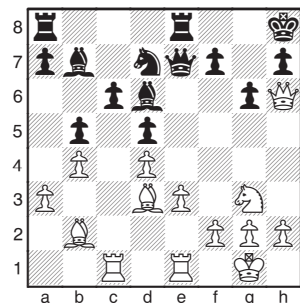

26.Df4! Hvit arbeider seg inn mot

feltet g6. **26...Kh7?** En grådig kvalitetsvinst. **27.Dg5!** **Sxf6** **28.exf6** Svart gav opp da hvit følger opp med 29.Dxh5+ og 30.Dh6. **1-0**

En stor åpen tittelturnering byr alltid på noen oddsbomber. Den norske favoritten IM Kjetil A. Lie fra Porsgrunn måtte ned i første runde mot Martin Østveit fra OSS. I tillegg fant følgende kasus sted i 2. runde:

Bjørn Revil (1880), ASKO
Carl Fredrik Ekeberg (2270), Asker
 Det åpne NM (2)

23...Df6? Et maksimalt uheldig trekk. **24.Sh5!** Pulsen er litt høyere når man får inn slike triks mot standere med 400 ratingpoeng mer. **Lf8** **25.Sxf6** **Lxh6** **26.Sxd7** og hvit vant med offiser over. **1-0**

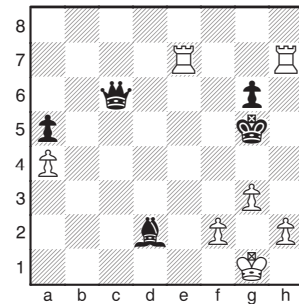
Lovende Ekeberg (19) reiste seg imidlertid pent etter to innledende tap og samlet sammen 6 poeng. Samme poengsum fikk

også Lie, men han var neppe fornøyd med spillet denne gangen.

Den norske kvinnetoppen var suverent representert – uten forfall. Ellen, Silje, Sheila, Sylvia, Marte (junior), Gro, Anita og Torill var der alle sammen, i tillegg til NTG-jentene – og tidligere førstedame Ingrid Dahl var på plass som publikum.

Her ser vi Silje Bjerke mot en lovende kadett. Willy Kristiansen kommer fra Sandnes, men har tett kontakt med NTG-miljøet, og er en mulig fremtidig elev. Simen selv har latt seg imponere over Willys kunnskaper om dragen, men Silje ble for sterk:

Silje Bjerke (2066), Porsgrunn
Willy Kristiansen (1289), Sandnes
 Det åpne NM (5)

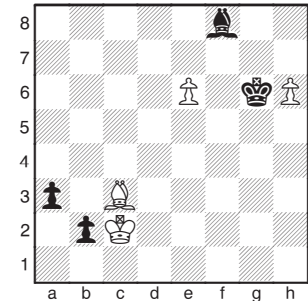

40.Tef7! Silje snører et mattnett, men underratede Willy er uoppmerksom. **40...Dxa4?** Fritz foreslår uanstrengt følgende nydelige remis-

variant: 40...Dc2! 41.h3 (41.h4+ Kg4 42.Kg2 Le3) 41...Le3! (hindrer f4#) 42.fxe3 Dg2+ 43.Kxg2 Patt! **41.h4+ Kg4** **42.Kg2** Det følger 43.f3#. **1-0**

Vi avslutter med en stilling av den typen som alltid samler noen sjakkelskende bakspillere sent på kvelden:

Tor Kristian Larsen (1906), Fana
Pål Skogli (1452), Gjøvik
 Det åpne NM (6)

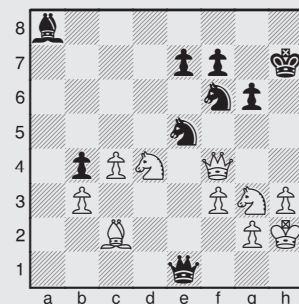

57.Lg7! Hvit prøver en siste felle før poengdelingen protokollføres. **57...Lxg7?** Svart burde kanskje ha skjønnet tegningen ettersom svart nå vinner direkte etter 58.hxg7? Kxg7. Stillingen var død remis etter 57...Le7 eller 57...a2 58.Kxb2 Lxb2+. **58.e7!** **a2** Eller 58...Kf7 59.hxg7, og svarts konge havner «på vippen». **59.e8D+** Uheldigvis for svart står kongen i sjakk. **59...Kg5** Eller 59...Kh7 60.De4+ Kxh6 61.De6+ og Dxa2. **60.Db5+ Kxh6** **61.Da6+ Kg5** **62.Dxa2** og hvit vant. **1-0**

B-gruppen ble dominert av de to Hauge-spillerne på bildet. Pål Kristian Levang vant toppoppgjøret med svart mot Ivar Areklett. Det kritiske øyeblikket inntraff i diagramstillingen nedenfor:

Ivar Areklett (1947), Hauge
Pål Kristian Levang (1693), Hauge
 Det åpne NM (6)

33.Sde2? Her ryker pokalen. **33...Sxf3!** Men den forblir i klubben.

34.gxf3 Df2+ **35.Kh1 Lxf3+** og Ivar måtte gi dronningen. **0-1**

Det åpne NM, gruppe B

1. Pål Kristian Levang, Hauge 8/9
2. Ivar Areklett, Hauge 7½
3. Timo Nurmi, Akademisk 6
4. Vegar Koi Gandrud 5½, 5. Tarek Spreemann 5½, 6. Aleksander Omtvedt 5½, 7. Dag Danielsen 5½, 8. Carl Aarnes 5, 9. Svein H. Endresen 5, 10. Per Inge Holmen 5, 11. Håkon Sannes 5, 12. Hans K. Gaarder 4½, 13. Guttorm Andersen 4½, 14. Magnus Danielsen 4½, 15. Daniel Snerthammer 4, 16. Per Skogli 4, 17. Rolf Haug 4, 18. Ellen Øen Carlsen 4, 19. Harald Hansen 3½, 20. Rolf Eknes 3, 21. Edvin Eidså 3, 22. Hildegard Gruneschild 2½, 23. Pål Andersen 2, 24. Erik Henriksen 1

Talentfullt comeback

Magne Sagafos (20) ble norgesmester for juniorer allerede i 1999, og var et stortalent på full fart mot norgeseliten da han fant ut at skole og fotball var viktigere. De siste 2-3 årene har han kun sporadisk dukket opp i lagkamper for Porsgrunn - uten å imponere.

Magne Sagafos i form. Han fulgte opp sitt sterke spill i lag-NM-finalen for Porsgrunn.

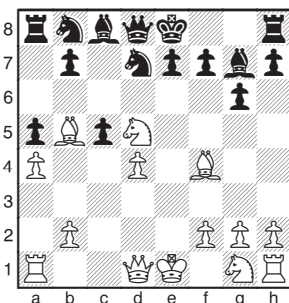
Nå er lysten tilbake, og med det kommer også den gamle spillestyrken og følelsen for spillet. I påskefestivalens junioravdeling var han overlegen, med vinnervilje og aggressivitet som i gamle dager, og nå også med gode åpningsforberedelser, som mot den toppseedede engelskmannen:

Sagafos kommenterer

Craig Hanley (2330), England
Magne Sagafos (2214), Porsgrunn
 Oslo Young Masters (5)
 Alechin

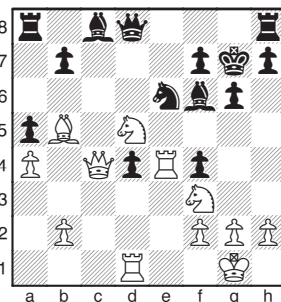
Foran dagens møte var Craig og jeg i føringen oppført med 3½/4. Følgende ble derfor et nøkkelparti, og det er nok ikke å overdrive at mye av jobben ville være gjort med seier her, for begge av oss. Gode åpningsforberedelser, og en god natts søvn var viktige ingredienser for å vinne dette partiet. Om dette var fulgt like godt opp av min motstander, er nok tvilsomt. Craig hadde nemlig (ifølge han selv) tatt seg en fuktig tur på byen kvelden før. **1.e4 Sf6 2.e5 Sd5 3.c4 Sb6 4.d4 d6 5.exd6 cxd6 6.Sc3 g6 7.a4 a5 7...Lg7 8.a5 S6d7**

9.Sf3 0—0 10.Le2 Sc6 11.d5 Sxa5 12.Ld2 b6 13.b4 Sb7 er et mulig alternativ for svart. Men hvit får ofte massevis av kompensasjon for bonden på grunn av stor terrengfordel, åpne linjer og god utvikling. **8.c5 dxc5 9.Lb5+ S6d7 10.Lf4 Lg7 11.Sd5**

11...Sa6! 11...e5 12.dxe5 0—0 13.Sf3 Sb6 har tidligere vært anbefalingen i Informator, men hvit scorer ubehagelig bra i disse stillingstypene, derfor lette jeg intenst etter en forbedring i det 11. trekket. 11...Sa6 er bare blitt spilt en gang før, og må sies å være en nyhet. **12.Lxa6 e5** Poenget. 12...bxa6 taper etter 13.Lc7. **13.Lb5** Etter 13.dxe5 Txa6 går ikke 14.e6 på grunn av 14...Txe6+. Etter 14.Sf3 Sb6 15.Sc3 0—0 har svart utlignet, og hvit vil få et fremtidig problem med å holde bonden på e5. **13...exf4 14.De2+ Kf8 15.Sf3 15.dxc5 Sxc5 16.Sxf4 Sb3 17.Td1 Sd4!** gir spennende spill. **15...cxd4 16.0—0** Mange sa til meg etter partiet at det

så mørkt ut her, men faktum er at svart har fordel. Hvit har en viss kompensasjon for de to ofrede bøndene, men har bevisbyrden på sin side. **16...Sc5 17.Dc4 Se6 18.Tfe1 Lf6** Hvit truet Sc7, så det var naturlig å luften, men computerhjernen foreslår 18...Dd6 19.Sc7 Sxc7 20.Dxc7 Le5! med dronningavbytte og dermed en avklaring til et objektivt sett vunnet midtspill (men det skal spilles). **19.Te4** En litt rar plan, men Craig ønsket nok å holde et trykk rundt de løse bøndene på f4 og d4. Svarts stilling kan se litt klønete ut, men om noen trekk vil svart konsolidere stillingen med Ld7, Kg7 og forbindelse mellom tårnene. Hvit prøver derfor å smi mens jernet er varmt. **19...Kg7 20.Td1**

Her vurderte jeg sterkt å spille 20...g5, men i ettertid er jeg glad jeg ikke gjorde det med tanke på de svake feltene f5 og g4. Teksttrekket åpner for Lb7, noe hvit må forhindre. Dermed vil det følge en rekke avbytter, noe som er i svarts favor på grunn av den materielle overvekten. **20...b6 21.Sxf6 21.Sxf4 Sxf4 22.Txf4 Le6** med klar svart fordel. **21...Dxf6 22.Dc6 Tb8 23.Sxd4**

Oslo Young Masters

Hotell Edderkoppen Oslo, 3.-9. april

1. Magne Sagafos, Porsgrunn	2214	+08 +05 =02 +11 +03 +09 =04 6
2. Espen Lie, Porsgrunn	2266	+07 +17 =01 =03 =04 +13 =09 5
3. Craig Hanley, ENG	2330	+24 +10 +09 =02 -01 +12 =05 5
4. Øystein Bøyum Fossum, NTG	2195	+20 =12 +21 =09 =02 +06 =01 5
5. Juha Hynninen FIN	4½	6. Øyvind Riisem Nordnes 4½, 7. Anton Frisk Kockum SWE 4½, 8. Veli-Matti Vuorisalo FIN 4½, 9. Victor Nithander SWE 4, 10. Julijan Plenca CRO 4, 11. Emil Agdestein NTG 4, 12. Frode Ryan Lund NTG 3½, 13. Ørnulf Stubberud OSS 3½, 14. Viktor Forsberg SWE 3½, 15. Sigmund Reppen Kongsvinger 3½, 16. Erik Eliassen Hauge 3½, 17. Daniel Jakobsen Kovachev OSS 3½, 18. Jon Ludvig Hammer OSS 3½, 19. Atle Bøyum Fossum Drammen 3½, 20. Erik Karlsson SWE 3½, 21. Marte Egeland Sandnes 3, 22. Sture Alne Drammen 3, 23. Line Holen Sørums 3, 24. Ivar Abusdal Nordstrand 2½, 25. Ellisiv Reppen NTG 2½, 26. Brede Hagen Asker 2½, 27. Anders G. Hagen Våler 2½, 28. Tone Namtvedt OSS 2, 29. Line Jin Jørgensen Sevland 1½, 30. Tor Botheim 1911 0

Espen Lie (til venstre) og Øystein B. Fossum (til høyre) tilbører den fremste junioreliten. Denne gangen ble det 5 poeng og delt 2. plass, et poeng bak Magne.

Sxd4 24.Dxf6+ Kxf6 25.Txd4? Fra det 20. trekket til hit har vi fulgt en forsert sekvens, men her burde nok hvit tatt igjen på d4 med tårnet. Hvit ønsker å beholde initiativet med to tvillingtårn i sentrum, men mister grepet sakte men sikkert. 25.Textd4 g5 26.Td8 Le6 27.Txh8 Txh8 28.Td6 Tb8 og svart følger opp med Ke5. **25...g5** Svarts strategi har lyktes. Jeg så for meg en fortsatt lang kamp for å omsette helpoenget, men det viser seg at sluttspillet byr på overraskende få tekniske problemer. **26.h4 h6 27.Lc4 Le6 28.b4? Thd8 29.Le2?? Txd4?** 29...Ld5 ville ha vunnet på stedet. **30.Txd4 Ke5 31.Td1 axb4 32.Tb1 b3 33.Ld1 b5 34.a5** Eller 34.Lxb3 Lxb3 35.Txb3 b4! Takket være den aktive kongen, kommer svart først til å presse tårnet nedover på banen, og avslutningsvis avansere b-bonden inn til touch-down. **34...Ta8** Fortsettelsen kunne ha blitt 35.Lxb3 Lxb3 36.Txb3 Txa5 med den samme planen som ovenfor, til tross for at det går noe saktere. Craig virket imidlertid å ha kapitulert for flere trekk siden. Han innså nok at slaget var tapt da en rekke brikker ble byttet av rundt trekk 20, og kastet med det inn håndkleet. **0-1**

Hvem er denne Riisem?

På spørsmålet om man kan bli "god" i sjakk hvis man ikke begynner i ung alder, er svaret dessverre nei. På spørsmålet om man kan spille "god" sjakk uten

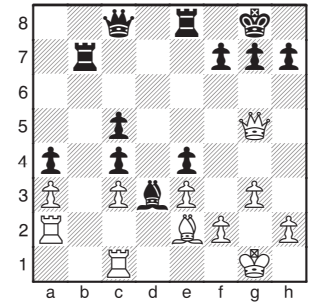
å ha vært i det organiserte sjakklivet, er svaret også nei (muligens uten "dessverre"). Men hvert 30. år dukker det opp et unntak. I påsken fikk vi Øyvind Riisem (19), som uten offisiell rating hevdet seg helt i toppen og endte med 4½ poeng, en ratingprestasjon på 2069 og 6. plass i sitt første møte med junioreliten.

NSb ringte gutten som da var på jobb på bensinstasjonen. Innimellom kundene fortalte han følgende: Øyvind kom fra Voss til Bergen som 17-åring for halvannet år siden, og begynte da å spille med venner på skolen. Han skryter av sjakkmiljøet i Bergen, og spiller selv for Nordnes. Sjakk har han *ikke* lært gjennom Fritz eller andre dataprogrammer (dermed ryker *den* teorien). Faktisk har han ikke datamaskin, så her foregår alt på gamlemåten (hvilken herlig tid det var...). Måtte det gå lang tid før han skaffer seg en, og at han kan fortsette å utforske sjakkspillet i møtet med mennesker. Den muligheten får han kanskje til høsten hvis det blir alvor av planene om å ta tredje året på videregående under Simens vinger på NTG.

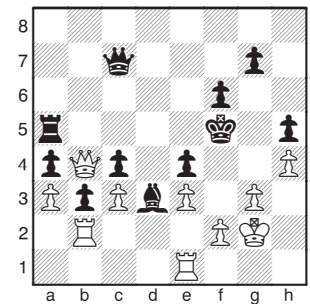
Riisem kommenterer

Ømulf Stubberud (1935), OSS
Øyvind Riisem (-), Nordnes
 Oslo Young Masters (7)
 Engelsk
1.c4 e5 Dette var første gang jeg møtte engelsk åpning, og etter...
2.Sc3 ...var jeg allerede nervøs, da mine kunnskaper tok slutt etter mitt neste trekk. **2...Lb4!**? **3.g3 Sf6 4.Lg2 0-0 5.Db3 a5 6.a3 Lc5 7.e3 Sc6** Jeg ville prøve å utsette d4-framstøtet lengst mulig. **8.Sge2 d6 9.0-0 Ld7!**? Feltet d7 var kanskje ikke det optimale for hvitfelteren, men jeg følte det var den raskeste måten å få ut brikene på, da b7 er dekket indirekte. **10.Td1 Dc8 11.d4 La7 12.Sb5 a4 13.Sxa7?!** Kanskje var 13.Dxa4 Lxd4 14.Dc2 Lb6 15.Sec3 en forbedring?
13...Txa7 14.Dc2 Sa5! Lammer den hvite dronningfløyen. **15.Ld2 Sb3 16.Ta2 16.Tb1** gir problemer i diagonalen h7-b1 etter 16...exd4 fulgt av Lf5. **16...Te8 17.Te1 b5 18.Lc3?**

bx c4 19.dxe5 dxe5 20.Sc1 c5!? Åpner for tårnet på a7 og muliggjør Lc6. **21.Lf1 Lf5 22.De2 Sxc1!**? 22...Lb1! så gjerne bedre ut. **23.Txc1 Ld3 24.Df3 e4** Hvit er fastklemt. **25.Df4 Sd5 26.Dg5 Sxc3 27.bxc3 Tb7 28.Le2**

28...Tb3 Jeg anså dette som et naturlig valg da hvits tårn blir arbeidsledige etter kvalitetsofferet, i tillegg til at fribonden på b3 blir irriterende. **29.Ld1 Dc7 30.Lxb3 cxb3 31.Tb2 c4 32.Db5 Ta8 33.Db4 Ta5 34.Td1 h5 35.h4 f6** De neste trekkene snakker for seg selv. **36.Kg2 Kf7 37.Th1 De5?!** For tidlig. **38.Tc1 Dc7 39.Te1 Kg6 40.Tc1 Kf5 41.Te1**

41...Kg4 Kongelig kongeangrep. **42.Tc1 De5?** Dette trekket var igjen for tidlig. Jeg overså totalt at han fikk en remismulighet i trekk 44. Bedre var 42...g6! **43.Db7 g5? 44.Dc8+?** 44.f3+! ville ha gitt remis. **44...Df5 45.Dxf5+ Txf5 46.Th1 Td5!** Tvinger fram 47.hxg5 da 47.Td2? stranded på 47...Lf1+. **47.hxg5 fxg5 48.Td1 h4 49.gxh4 gxh4 50.f3+? exf3+ 51.Kf2 h3 52.Tg1+ Kh4 53.e4 53.Kxf3 Tf5# 53...Lxe4 54.Ke3 Lc2 55.Kxf3 h2** Og det ble til slutt en vellykket debut for meg mot engelsk åpning. **0-1**

Kommentarer fra Elo-komiteen

Siden forrige liste (publisert i NSb 1/04) er det foretatt 3079 korreksjoner mot 3.124 sist. Listen inneholder 2.029 navn mot 1988 sist. Gjennomsnittstallet for de offentliggjorte er 1422,44 basert på 514.445 partier mot 1427,92 sist, og 1428,27 for ett år siden. Hele NSF's Elo-system inneholder nå 3.488 navn mot 3.474 sist.

Av de 2.029 på listen er 1.625 registrert som medlem av NSF 1.6.2004. De øvrige har tidligere vært medlemmer. Disse er merket i listen med "Tidl." foran klubbnavnet. Dersom du mener dette er galt må du ta kontakt med sjakkkontoret for eventuell korreksjon.

Turneringer mottatt av undertegnede inntil 7. juni er medtatt. Vi har fremdeles turneringsrapporter liggende der det ikke er oppgitt tilstrekkelig informasjon, eller som er i et format som vi ikke kan/vil behandle.

Den eldste på listen som har fått beregnet minst én turnering siden siste liste er Bernt Milovan, Moss. Han fylte 90 år i desember. Den yngste på listen som har fått beregnet minst én turnering er Tor Botheim, SK 1911. Han fylte 9 år i august. (Begge med feilregistrerte datoer.)

Send oss gjerne datafilene dersom det benyttes Turneringsservice eller Swiss Perfect, men husk at betenkningstiden må oppgis. Dette er det iltfor mange som glemmer, og det kan føre til at turneringen ikke registreres. Alle som sender TS-filer eller SP-filer på e-post vil fra nå av få i retur nye tall så snart beregningene er foretatt.

Også det siste halvåret har vi måttet returnere mange rapporter på grunn av manglende data og feil i tabellene. Når rapportene settes opp manuelt er det viktig at man summerer kolonne I og II. Summen i kolonne II skal være det dobbelte av summen i kolonne I. Hvis dette ikke er tilfelle er det noe galt i oppsettet.

Som vanlig vil vi gjøre oppmerksom på følgende:

I. For å komme med på de alfabetiske listene må en ha spilt minst ett parti i løpet av de to siste år, dog minst 10 partier totalt. II. Elo-tallet må være minst 500.

III. For å komme med på topplistene må en i tillegg ha spilt minst 30 partier totalt. Unntak er lilleputt hvor kravet er 15 partier.

IV. De aldersbestemte listene forutsetter dessuten at fødselsdato er kjent. Det er fremdeles mange som unnlater å notere fødselsdato på Elo-rapporten, noe som kan resultere i at juniorer ikke får den fremgang de skal ha etter reglene (det er ikke nok å sette "junior", eller kun årstallet, hele datoen må skrives). Vær klar over at fødselsdatoen for samtlige deltagere skal oppgis.

V. Medlemmer av USF som ikke er, eller ikke har vært, medlemmer av Norges Sjakkforbund, er ikke med på listene.

Vær oppmerksom på at passivitet i 5 år medfører at Elo-tallet slettes, og at man må "begynne på nytt".

Øistein Yggeseth

46	Gunstein Sørheim Sevland	603	30	11	Otto Hagen Våler	1481	-18
				12	Martin Bogen Tønsberg	1471	0
				13	Erling Myrvold Indre Østfold	1464	0
				14	Kjell Juul Stjernen	1453	2
				15	Olav Andreas Moen Steinkjer	1432	0
				16	Terje Hartvigsen Porsgrunn	1430	-5
				17	Ragnvald Monge Sandnes	1422	14
				18	Roald Schie Sjakkameratene	1406	0

Lilleputt jenter

1	Line Jin Jørgensen Sevland	1174	29
2	Katrine Tjølven Bergens	911	-2
3	Isabella Lütken 1911	839	0
4	Maren Stangeland Sandnes	836	14
5	Evy Færevaaag Masfjorden	639	639
6	Hilde Marie Espeland Hauge	569	0
7	Ingrid Strand Modum	502	-12

Senior toppen

1	Ragnar Hoen OSS	2284	0
2	Svein Johannessen OSS	2235	-20
3	Erling Kristiansen OSS	2223	10
4	Per Østad OSS	2157	-50
5	Vidar Taksrud Tempo	1982	55
6	Steinar Lindblom OSS	1966	0
7	Hans Chr Fotland OSS	1893	-4
8	Bjørn Lerstad Drammen	1873	46
9	Edmund Forselv Asker	1870	0
10	Tor Henriksen Stjernen	1856	7
11	Arne Vik Gjøvik	1851	0
12	Thor Johansen Asker	1850	32
13	Hallstein Vårdal Sotra	1840	21
14	Alf Øverås Drammen	1840	-1
15	Karl W Strand Kristiansund	1838	-20
16	Terje Hoff Stjernen	1837	0
17	Stein Nygaard Asker	1829	0
18	Rudolf Moulis Molde	1825	-5
19	Willy L Olsen OSS	1824	0
20	Frode Eidem Strømmen	1807	7
21	Kjell M Haug Stjernen	1803	-13
22	Svein Tore Fesche NSSF	1802	-18
23	Kurt Karlsen Fauske	1788	0
24	Janos Szalai Akademisk	1784	0
25	Eddy Nygaard Strømmen	1753	-2
26	Tord Høyhilder Tønsberg	1750	-39
27	Per Sondresen Follo	1738	0
28	Arild Larsen Lillehammer	1738	0
29	Rolf Røstad Asker	1736	1
30	Mehmed Begovic Aalesund	1735	-7
31	Leif Kverndal Stjernen	1727	-24
32	Jens Øvergaard Løten	1720	0

Eldre senior (over 75 år)

1	Thor Johansen Asker	1850	32
2	Peder Havskjær Ørsta	1654	-32
3	Finn Møller 1911	1599	0
4	Odd Bergan Larvik	1555	0
5	Reidar Skjold Tempo	1554	0
6	Rolf Christiansen Asker	1547	45
7	Arne Sandnes Steinkjer	1540	0
8	Eiler Holtermann Asker	1527	14
9	Olaf Gjerdrum Våler	1518	-5
10	Brynjar Høgsnes Steinkjer	1490	0

Aktivitetstoppen

1	Einar J Gausel OSS	2246
2	Rune Djurhuus Akademisk	1910
3	Gunnar Bue Tønsberg	1876
4	Ragnar Edvardsen Drammen	1599
5	Jøran Jansson Asker	1439
6	Leif Øgaard OSS	1411
7	Berge Ostenstad Asker	1407
8	Jan Svenske Strømmen	1395
9	Odd Ristesund Sjakkameratene	1376
10	Leif Kverndal Stjernen	1372
11	Jahn Spillum Moss	1372
12	Petter Haugli Moss	1315
13	Harry Andersen Fredrikstad	1293
14	Jan Arne Bjørvik Verdal	1269
15	Ivar Bern Bergens	1257
16	Jan Svindahl Kristiansand	1246
17	Arild Johansen Horten	1234
18	Trond M Thøgersen Tempo	1221
19	Thor Christensen Nordstrand	1199
20	Arne-Roger Jensen Sarpsborg	1196
21	Per Omtvedt Stjernen	1184
22	Leif E Johannessen OSS	1155
23	Leif Gulliksen Stjernen	1146
24	Øystein Dannevig OSS	1135
25	Svein Harald Johnsen Vadso	1125
26	Helge A Rangøy Halden	1125
27	Øyvind Pedersen Sjakkameratene	1121
28	Eirik Gullaksen Bergens	1120
29	Reidar Kristiansen Hamar	1106

Flest partier siste to år

Magnus Carlsen NTG	282
Jorunn Marie Brekke NTG	232
Øystein Bøyum Fossum NTG	216
Jon Ludvig Hammer OSS	215
Gunnar Bue Tønsberg	212
Emil Døving Agdestein NTG	182
Odin Blakra Vea NTG	180
Frode Ryan Lund NTG	174
Johannes Kvisla 1911	169
Håkon Haugsrud Fredrikstad	165
Ørnulf Stubberud OSS	163
Leif E Johannessen OSS	163
Brede Hagen NTG	154
Geir Sune Tallaksen Porsgrunn	153
Dag Andersen Indre Østfold	150

"Sjakk i Rogaland"

Det er ikke ofte det utgis bøker om norsk sjakk. Rogaland Sjakkrets er 50 år i 2004, og i den anledning har Thor Geir Harestad skrevet en historiebok om sjakken i Rogaland gjennom 100 år. Boka presenterer sentrale sider ved den lokale sjakkhistorien i form av personer, partier, klubber, turneringer og annet som både har satt Rogaland på sjakkartet og bidratt til å skape miljøer. De viktigste linjene har fått en sentral plass: Fra den sterke Haave-epoken med sitt internasjonale tilsnitt til de unge i dag som

befester Rogaland som en av de fremste sjakkretsene i Norge. Statistikken som er tatt med, viser resultater fra klubber og personer som har hevdet seg i toppen både lokalt og nasjonalt. Rogaland Sjakkrets har hatt 11 kretsledere som blir portrettert i boka som ellers rommer 230 sider og inneholder 100 partier og 170 bilder.

Pris: kr 200.-

Boka kan bestilles av Thor Geir Harestad, Varen 6A, 4070 Randaberg, tlf. 51418343, tho-g-h@online.no

Thingstad Even Modum	1311	71	Tjøstolsen Geir Fredriksstad	1123	37	Tørum Kåre Namsos	1399	48	Vallestad Einar Stjernen	1596	43
Thingstad Tormod Modum	694	35	Tofte Sondre Waage Stavanger	1300	70	Tørum Reidar Namsos	1484	338	Vang Frithjof (Tidl. Harstad)	1205	235
Tjørmeø Hans R Drammen	1641	660	Toflesen Vegard Narvik	1881	410				Vatland Kjell T Stavanger	1284	215
Thomassen Asbjørn Stavanger	888	410	Torbergsen Geir A Narvik	1584	118	U			Vatne Leif Fnatt	1154	65
Thomassen Joachim Mo	1462	63	Torgersen Eric Kristiansand	1172	50	Uberg Per Gunnar Kristiansand	1471	290	Vea Dag Håvar Hauge	1283	192
Thomassen Knut Skjefjord	1245	12	Torgersen Terje Kristiansand	1935	652	Uggerud Ivar Kongsvinger	1868	15	Vea Eldbjørg B. (Tidl. Stavanger)	599	67
Thomassen Thomas Mo	1860	354	Torgersen Torger Tønsberg	1144	183	Ugland Johannes Nordstrand	997	417	Vea Karstein (Tidl. Hauge)	800	82
Thonstad Thore Moss	1379	63	Torjusen Georg Risør	1479	10	Ugland Torge Nordstrand	1287	200	Vea Odin Blikra NTG	1966	306
Thoreby Kjell S Sarpsborg	1684	596	Torkiseng Runar Bergens	1425	202	Ukkelberg Øyvind Stjørdal	1769	528	Vea Ranveig Blikra Stavanger	1312	298
Thoresen Erik Modum	1206	115	Torsdal Geir Magne (Tidl. Porsgrunn)	536	16	Ulrichsen Jarl H Trondheim	2036	797	Vedal Odd A. Brønnøysund	1443	61
Thoresen Tommy V. Porsgrunn	1103	37	Torsdal Jørn Porsgrunn	714	21	Ulrichsen Frank Fredriksstad	1252	230	Vedal Stein Harald Brønnøysund	1595	25
Thorsen Trond M. Tempo	1964	1221	Torsdal Kristoffer Porsgrunn	1062	26	Ulvik Steinar Frosta	1191	178	Vedeld Vette Wetlesen (Tidl. Follo)	1066	24
Thorsten Espen Kongsvinger	1911	267	Torsvik Raymond (Tidl. Voss)	1597	328	Ulvin Dag (Tidl. Strømmen)	2189	638	Vederhus Alf 1911	1513	103
Thorsten Petter Stjernen	1542	405	Tosi Valerio Halden	1222	102	Undeland Tor M. Nordnes	1410	26	Vederhus Håvard 1911	1028	71
Thorsten Roar Stjernen	1469	141	Totland Silje Masfjorden	969	57	Undheim Bjarne (Tidl. Nærbe)	1369	21	Vederhus Jo 1911	1527	190
Thorsten Trond Akademisk	2119	521	Trana Arne O Steinkjer	1733	750	Unnil Matti 1911	1662	343	Veksler Aleksander Moss	1374	120
Thorse Kristian Trondheim	1029	24	Tranøy Einar Kongsberg	1180	43	Urdaahl Fredrik Tønsberg	1061	17	Veland Harald Seviand	877	136
Thorvaldsen Petter Fredriksstad	1149	11	Trbojevic Nedjelko (Tidl. Kongsv.)	1582	21	Urkedal Frode Olav Olsen 1911	1357	16	Vestli Kåre Lørenskog	682	90
Thowsen Alf Geir Follo	1191	88	Trolle Ernst (Tidl. Gjøvik)	1393	295	Utseth Mikhael Asker	1393	19	Vestly Jan Vidar Randaberg	2143	715
Thrana Svein Arne Nitedal	1686	278	Trulsen Olav Øksfjord	1050	13	Utsi Nils R Samisk	1148	124	Vie Trygve Førde	1074	58
Thruessen Goran (Tidl. Sarpsborg)	1955	17	Trulsen Arve Trondheim	1199	77	V			Viestad Jacob (Tidl. Hauge)	1006	22
Thøgersen Arild Fredriksstad	1248	22	Trygstad Kristian D. OSS	2316	862	Vagle Leif Larvik	1424	140	Viestad Laila Hauge	1677	379
Tidemann-Andersen Leif Caissa	1510	461	Tuft Ole R. Caissa	1595	75	Vagle Raymond SOSS	1824	299	Vigdal Per Kr Nordstrand	1824	671
Tidemann-Andersen Erik Caissa	626	54	Tufta Jon Gunnar Bergens	1636	239	Valaker Ole Johan NTG	2197	648	Vik Arne Gjøvik	1851	315
Time Jan Tore Sandnes	1033	13	Veit Geir Akademisk	1348	113	Valla Martin OSS	1698	55	Vik-Hansen Rune Tromsø	1727	435
Time Jonatan Ekelund Hauge	1589	107	Tveiten Paal Moss	1452	16	Valla Knut Hammerfest	1508	533	Vik Jørgen Kristiansand	1868	467
Tisdal Jonathan Asker	2439	934	Tveter Steinar NSSF	1064	136	Valle Lars (Tidl. Akademisk)	1505	553	Vik Olav NSSF	1340	166
Tjeltveit Herbjørn (Tidl. Stavanger)	1116	11	Tømte Asbjørn Drammen	1710	273	Valle Stian (Tidl. Akademisk)	1018	78	Viken Andreas NSSF	1005	121
Tjensvoll Tore Trondheim	1790	416	Tønseth Asbjørn Ottestad	810	46	Valle Rune Hammerfest	672	59	Viken Endre Namsos	1471	280
Tjomsland Stig Nordstrand	2254	536	Tønseth Harald Ottestad	1402	41	Valle Tony Hammerfest	526	38	Viken Ivar NSSF	1598	306
Tjølsen Katrine Bergens	911	31	Tørum Arild SMPOAA	1576	357				Viken Ola Johan Namsos	1327	178

Sjakkfest på danske båten

Med deltagerrekord på hele 89 spillere ble årets ColorLine hurtigsjakk en stor suksess for arrangørklubben 1911. Dette er turneringen hvor sosialt samvær og taxfree er nesten like viktig som spennende partier.

**tekst: Silje Bjerke
foto: David Lilleøren**

Seks runder og 25 minutters betenkningstid gir mye tid til både sjakk og annen moro. Ekstra spennende er det at alle spiller i én gruppe. Slik kan mindre drevne få møte elitespillere, og omgivelsene på båten gjør at mulighetene for overraskende resultater er store. Den uformelle stemningen betyr også at mange som ikke er faste turneringsspillere, får

Før det braker løs på Oslo-Hirtsbals.

lyst til å prøve seg. Flere spilte sin første turnering ombord på båten, og kanskje inspirerte dette til å ta steget inn i en sjakkklubb.

Turneringen var preget av feststemte spillere, og her fikk man en gang for alle avlivet myten om at man må være stille og nerdete for å spille sjakk. For etter to runder onsdag kveld kunne man finne sjakkspillere på alle båtens barer, casino og diskotek. Mens noen vant tusener av kroner, viste andre sine ferdigheter på dansegulvet. For de ivrigste var det mu-

lighet til å spille lynsjakkturnering ut-over natten. Også her var stemningen uformell og partyfaktoren høy. Likevel var det stor spenning i finalen - som overbevisende ble vunnet av svenske Mats Persson fra OSS.

Følgene av onsdagens festligheter så man under den tøffe tredjerunden torsdag formiddag. For mange hvitspillere ble 25 minutters tenketid redusert til 5, på tross av turneringsledelsens iherdige vekketjeneste. For andre var moroa såvidt begynt, og spillelokalet fyltes opp med

Viken Slig Atle Namsos	1823	424	Wilsbeck Jan B. OSS	1874	756	Øgaard Henning (Tidl. Follo)	1826	446	Aagedal Geir O. Bergens	1415	48
Vindenes Arnar Caissa	1067	29	Winther Einar G (Tidl. Vadse)	799	144	Øgaard Leif OSS	2325	1411	Aalen Ove (Tidl. Førde)	1314	20
Volden Steinar NSSF	1333	24	Wister Finn Arild Kirkegata	1332	563	Øhman Kjell Tage (Tidl. Akademisk)	1517	74	Aamodt Audun Indre Østfold	1213	53
Vollan Kjetil (Tidl. Bodo)	1721	836	Wister Tom R Kirkegata	1695	519	Øie Olav (Tidl. Bergens)	1141	28	Aamodt Freddy Sarpsborg	1624	799
Vollstad Bjørn Mo	1010	72	Wivestad Terje W Nordstrand	1450	428	Øksnevad Arild Nittedal	1591	63	Aamodt Kjell (Tidl. Kongsvinger)	1404	108
Vålerhaugen Kjell Modum	1431	135	Woldseth Ole Sotra	1772	376	Øksnevad Håkon Nittedal	1071	78	Aandal Kristian Porsgrunn	1748	88
Vårdal Hallstein Sotra	1840	64	Worren Svein Ørsta	1063	151	Ørjasæter Dag Strømme	1561	47	Aaneby Terje Sorum	1448	386
W			Wullum Thor Arne (Tidl. Trondheim)	1208	12	Ørnsnes Oddbjørn Stjernen	1473	59	Aanestad Knut Randaberg	1292	235
Walseth Tron Tromsø	1822	493	Waage Are Shaw (Tidl. Bodo)	1139	12	Ørtoft Kai Kristiansand	1987	807	Aanestad Vegard (Tidl. Randaberg)	1594	196
Warendorph Hakon Follo	1337	441	Wågo Anders Hamar	1606	66	Østebø Roger E Honefoss	1730	241	Anonsen Per Tore (Tidl. OSS)	1696	14
Warnes Åge (Tidl. Hadeland)	1354	277	Y			Østenstad Berge Asker	2496	1407	Aanstad Magnus Narvik	1930	719
Waseem Bag Stjernen	1386	18	Yazdankhan Siamak Follo	942	41	Østerberg Hugo Akademisk	2045	322	Ardal Per Arne (Tidl. Kirkegata)	1019	145
Wassenius Thomas Moss	1084	46	Yggeseeth Øistein Asker	1242	824	Østerbrøt Kenneth (Tidl. Bergens)	1295	63	Aarefjord Christian Hamar	1735	107
Watto Einar Aalesund	1724	465	Yndesdal Kjell Nordstrand	1927	536	Østerdahl Runar Drammen	1284	26	Aarland Stein A Bergens	2240	588
Wetberg Øyvind Follo	1561	322	Ytreland Alf Sevland	1179	25	Østgaard Pål Namsos	1291	14	Årmodt Leidulv Konnerud	1267	34
Weiberg Odd Indre Østfold	1217	270	Ytteborg Jan Henrik Nord-Odal	1630	290	Østrem Thore Nordstrand	1768	548	Aarnes Carl Christian Nordstrand	1482	330
Weiseth Stian A. (Tidl. Nordstrand)	610	34	Z			Østveit Martin OSS	2103	777	Aarstad Olav Stjørdal	1257	106
Wendelborg Morten Porsgrunn	1612	362	Zachariassen Bjørn SOSS	1807	411	Øvereng Odd Morten (Tidl. Tr.heim)	1076	32	Aarstad Tron Stjørdal	1677	425
Wenger Jørn (Tidl. Sandnes)	977	20	Zakharov Igor (Tidl. Kirkenes)	1835	28	Øvergaard Jens Leten	1720	472	Aarthur Lisbeth (Tidl. Sandnes)	609	55
Wernberg Karl Elverum	1011	158	Zelenka Marek (Tidl. Caissa)	1168	17	Øvergaard May Frida Masfjorden	829	29	Aarthur Rune Sandnes	1701	452
Westerby Fred 1911	1728	627	Zeljivic Ersef (Tidl. Gjøvik)	1106	24	Øverås Alf Drammen	1840	798	Aas Henrik Stjernen	1601	179
Westgaard Ulf Konnerud	1285	11	Zhuravlev Sergey Narvik	1894	42	Øysethage Per A Lillehammer	1484	415	Aas Ole Johan Alta	1128	107
Weydahl Anders Akademisk	951	16	Zvanut Allan (Tidl. Drammen)	989	39	Øyan Arild NSSF	1127	186	Aasen Bjørn (Tidl. Orkdal)	838	17
Wibe Lars Steinkjer	886	16	Zymeri Bedri (Tidl. Rillindja)	1737	44	Øyane Oddvar NSSF	1313	213	Aasum Anker Halden	1521	204
Wibe Per H. Asker	1591	309	Ø			Øyve Nordstrand	1490	818	Åsvoll Emil (Tidl. Verdal)	1023	28
Wicklund-Hansen Richard Stjernen	1604	628	Ødegaard Karl Eirik Trondheim	1113	190	Øyvann Aage Nittedal	1138	32	Åsvoll Gutorm Verdal	1073	61
Wiggen Frode Stavanger	1348	164	Ødegaard Per Chr Trondheim	1447	480	Å, Ä					
Wikre Magnus A. (Tidl. Sevland)	548	12	Ødegården Harald B Lillehammer	1157	66	Aaberg Vegard Sk 1911	941	72			
Wilhelmsen Fredrik Asker	826	25				Aabid Ryaad Brønneysund	1441	51			
Willumsen Kaj Roger Sortland	1478	110				Adney Hallvard V Follo	2173	681			

ColorLine hurtigsjakk,

Danskebåten, 12-13. mai

1. Mats Persson, OSS, 5½
  2. Heather Richards, England 5½
  3. Øystein Fossum, NTG 5½
  4. Sverre Johnsen, OSS 5
  5. Gudmund Stenersen, Stjernen 5
  6. Andreas Moen, OSS 5
  7. Torstein Bae, 1911 4½
  8. Tor Arne Hauge, 1911 4½
  8. Carl Peter Kirkebø, Strømme 4½
  10. Roaul Abrahamsson, 1911 4½
  11. Kristian Trygstad, OSS 4½
  12. Silje Bjerke, Porsgrunn 4½
  13. Tore Garberg, 1911 4½
  14. Thomas Børstad, OSS 4
  15. Tom R. Tyrhjell 4
  16. Morten Lilleøren, Lørenskog 4
- (89 deltakere)

Norgesvennen Heather Richards (til høyre) er tydelig fornøyd med 2. plassen. Marte Egeland tar del i jubelen. Seieren gikk til Mats Persson (avbildet i venstre spalte) som har satt seg i respekt i OSS med sterk lynsjakk.

ballonger og taxfree-varer. De topptrede satte særlig sitt preg på runden, ved blant annet å spille med feil farge og ikke finne frem til riktig brett. Det lettere oppgitte personalet i baren ved siden av skjønte at det ikke ble pauser på dem på denne turen.

Blant de som møtte opp til runden, var det likevel en del godt spill. Sverre Johnsen og Raoul Abrahamsson hadde imponert så langt og ledet turneringen med 4 poeng av 4 mulige. I deres innbyrdes oppgjør vant Johnsen, og han gikk opp i tet alene før siste runde. Da ble unge lovende Øystein Bøyum Fossum for tøff. Dermed gikk NTG-eleven forbi, og både han, engelske Heather Richards og

svenske Mats Persson endte på 5½ poeng. Best kvalitet av disse hadde sistnevnte, som dermed vant turneringen og en tur/retur-billett Oslo-Kiel for to personer. Med seier for Persson i både hovedturneringen og lynsjakken var det liten tvil om hvem som var best denne gang.

Det ble også delt ut premier klassevis etter rating. Klasse B ble vunnet av Tore Garberg fra 1911, klasse C av Thomas Børstad fra OSS, klasse D vant Roar Kjellstrøm fra Black Knights, mens Aage Sivertsen var best i klasse E. Arrangørklubbens ærespremie gikk i år til Tor Arne Hauge fra 1911 for å ha deltatt i turneringen hvert eneste av de sju årene

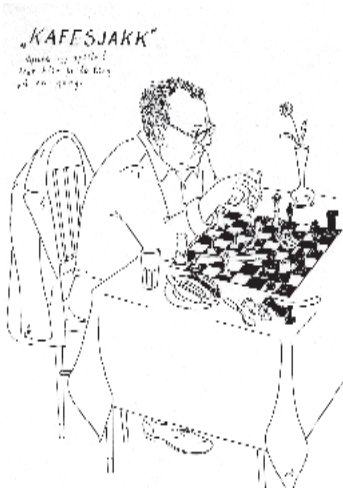
den er blitt arrangert! Forhåpentligvis vil tradisjonen fortsette, for 1911 har laget en svært attraktiv turnering for de som vil ha en liten pause fra ratingmaset og hygge seg med sjakk i uhytidelige omgivelser.

NSBs referent slapper av etter syv runder med danskebåten.

Kongene av Porsgrunn

De er rundt 50 år eldre enn klubbkameratene Kjetil A. Lie, Geir Sune Tallaksen og Magne Sagafos, som for tiden fikser opp med norgeseliten. Men minst like intenst og spennende er det når de ti ungdommelige "gamlingene" hver onsdag møtes til hissig kappestrid i lokalene på "Velferden" i Porsgrunn.

KAOSETS MESTER: Kai-Tore Karlsen har ingen problemer med å gjøre flere ting på en gang. Han har full kontroll. Og hva spiller det for rolle om det nå er pepperbøssa som setter matt i tre!?

DAMA TRÅR TIL: Jørgen Smeland har tatt nakketak på Tor Petterson, men dronning og vertinne Marit Fonstad har mer enn kaffe og kaker å komme med.

tekst: Gunnar Lie
tegninger: Åge Thorsen

De er de virkelige kongene av Porsgrunn. Jan Ludvigsen (78), Terje Hartvigsen (82), Johan Jakobsen (78), Jørgen Smeland (63), Trond Robertsen (81), Tor Petterson (61), Kai-Tore Karlsen (58), Reidar Mofossbakke (75), Thorleif Gusland (63) og Åge Thorsen (58) har alle sin del av æren for at de unge har tatt med seg de-

res sjakkarv til norsk toppnivå.

Kos og gøy

- Dette her er mer koselig enn de harde klubbpartiene på torsdagskveldene, sier Terje Hartvigsen. Han er selve initiativtakeren til disse ukentlige veteranmøtene.

- Klart det blir alvor her også, men spøken og

sleivsparkene sitter løst!

- Til og med gode og dårlige råd fra nabobrettet tolereres her. I seriøs sjakk ville man blitt jo blitt skutt under pinsler for slikt, skogglor Hartvigsen. Kaffepauser er det flere av. Her blir trekkene fra de avsluttede partiene dømt nord og ned, mens de fleste andre verdensproblemer blir grundig debattert.

GRAND OLD MEN: De to dimosaurerene Terje Hartvigsen og Jan Ludvigsen ser aldri ut til å bli for gamle. Fortsatt er de i stand til å slå hvem som helst i langsjakk, kanskje bortsett fra hverandre!?

Tid til tanken

Gutta spiller turnering med et kvarters tenketid. I begynnelsen ble fem minutters lynsjakk testet ut, men dette gikk aldeles over stokk og stein.

- Vi henger ikke med i den farta lenger, sier Jan Ludvigsen.

- Da er det bedre å få tenkt seg litt om. Det gjorde i hvert fall de to som spilte verdens lengste parti. Partiet varte i elleve år, ble spilt per korrespondanse og avbrutt av andre verdenskrig!

Hvem er best?

Selv om alle resultater, helt fra starten 20. oktober 2002, er omhyggelig nedtegnet i Hartvigsens "svar-tebok", så er dette kun tilgjengelig for den innerste kretsen. Alle de ti kongene

er like hemmelighetsfulle når vi spør hvem som er best og vinner mest. Men en del skjeve og respektfulle øyekast mot "læreren fra Langesund" gir grunnlag for visse spekulasjoner...

Kunstneren

Kragerøgutten Åge Thorsen er begavet også utenfor brettet. I hans briljante sjakkstreker kommer alle de ti kongene til sin rett. Se bare på eksemplene i denne artikkelen.

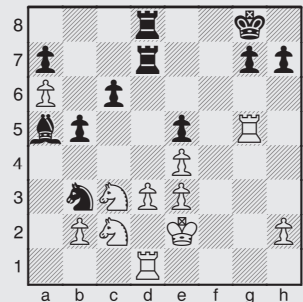

GALANTIER NUMMER EN: Ingen bar ordet mer i sin makt enn Trond Robertsen. Han er dessuten en sjakkstrateg som går Napoleon en høy gang.

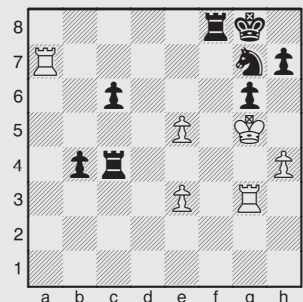
Svein Johannesen

Terje Hartvigsen

Simultan, Stockholm 1961

Partiet ble spilt under en simultanoppvisning gitt av den unge mester-spilleren Svein Johannesen. Terje var den gang 39 og relativt uerfaren på sjakkbrettet. Men talentet sitt fikk han vist frem i diagramstillingen. Den gode Svein har nettopp tatt en bonde på g5 og føler seg tydeligvis trygg. Ingen grunn til det, siden bordet nå er dekket for **30...Txd3! 31.Tdg1?!** Nå går det helt galt. Det minste ondet var **31.Txd3 Sc1+!** **32.Kf3 Sxd3 31...Td2+ 32.Kf3 Tf8+ 33.Kg4** Dermed er forbindelsen mellom tårnene brutt. Og med det også ethvert motspill! **33...Txc2 34.Txe5 Lxc3** Her var også **34...Txb2 35.Sb1 Txb2** svært godt. **35.bxc3 Txc3 36.Tg3 Sc5 37.Te7 Sxa6 38.Txa7 Sc5 39.e5 b4 40.Kh4 g6 41.Kg4 Se6 42.h4 Sg7 43.Kg5 Tc4!**

«Gentleman Svein» er klin ferdig, og strakte derfor hånden over brettet, som en høflig takk for leksejonen fra en stolt Terje! **0-1**

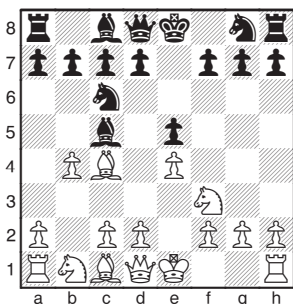

IFØLGE BOKA: Læreren Reidar Mofossbakke støtter seg til sjakkens ABC. Her blir intet overlatt til tilfældighetene. Tap vet Reidar knapt hva er.

En kapteins comeback!

Under VM-matchen i London i 2000 fant Kramnik et særdeles effektivt våpen for å temme den mest fryktede hvitspilleren av alle, nemlig Kasparov. Han introduserte Berlinerforsvaret mot spansk (1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 Sf6, med det velkjente sluttspillet etter 4.0-0 Sxe4 5.d4 Sd6 6.Lxc6 dxc6 7.dxe5 Sf5 8.Dxd8+ Kxd8) og holdt enkelt remis i fire av sine syv svartpartier. Fremdeles er denne varianten egnet til å frustrere hvitspillere, som derfor har begynt å lete etter alternative spillemåter etter 1.e4 e5.

I denne prosessen har flere og flere sterke spillere innsett fordelene med å grave litt i historiebøkene for å finne frem til kanskje glemte skatter. En av de variantene som har opplevd en aldri så liten renessanse, er kaptein William Evans briljante idé i italiensk fra rundt 1840! Han tok aldri smålige hensyn, kapteinen, og varianten som bærer hans navn, er intet unntak. Hvit forærer en bonde allerede i det fjerde trekket, men får til gjengjeld et par gratis tempi og voldsom fart på brikkene. Vel, nok snikk-snakk. La oss rydde scenen for kapteinen! **1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Lc5** En stilling enhver skolesjakklev kjenner til. Slik har gutta spilt så lenge sjakk har eksistert. Og nå trekkes den går under lupen i denne artikkelen: **4.b4!**

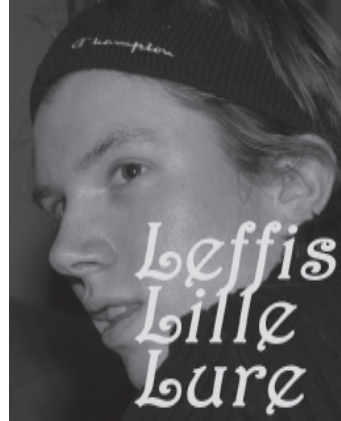
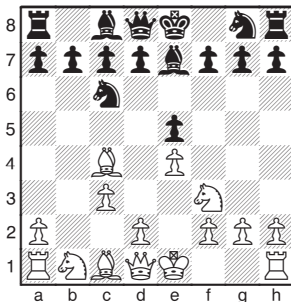
Here we go! Evans Gambit! Et mandig valg, altså introdusert av kaptein Evans for 150 år siden og yndlingsvåpenet til legender som Adolf Anderssen og Paul Morphy (og André Bjerke — red). Den kritiske le-

ser vil kanskje hevde at slike romantiske utskielser muligens lot seg forsvare midt på 1800-tallet, men knapt tåler det skarpe dagslyset fra 2004. Vel, la oss underkaste varianten en moderne teoretisk analyse.

4...Lxb4! Det sies at måten å gjendrive en gambit på, alltid er å akseptere den. Alternativet er det pinglete (dog solide!) 4...Lb6, da man som regel transponerer over i normal italiensk etter 5.a4 a6 (men ikke 5...a5 6.b5 Sd4 7.Sxd4 Lxd4 8.c3 Lb6 9.d4 exd4 10.0-0! [10.cxd4 d5! — Kasparov] 10...Se7 11.Lg5 h6 12.Lxe7 Dxe7 13.cxd4 fulgt av Sc3 med fordel hvit i Kasparov-Piket, 1995) 6.c3 Sf6 7.d3 d6 8.0-0 0-0 9.Sbd2 osv. Hvit har vunnet terrenget på dronningfløyen, men ifølge teorien har han ikke noen nevneverdig fordel å skryte av. Uansett er partifortsettelsen langt mer interessant! **5.c3** I denne stillingen har svart forsøkt alle mulige løperretreter. Som en kuriositet kan jeg nevne at den første verdensmesteren, Wilhelm Steinitz, eksperimenterte med 5...Lf8 6.d4 og nå 6...De7 (!) som i dag vel er mest egnet til å fremkalle lattersalver! (se Tsjigorin-Steinitz, 1882). Heller ikke 5...Lc5 kan anbefales; etter 6.d4 exd4 7.0-0! d6 8.cxd4 Lb6 9.Sc3 har hvit alt han kan drømme om i Evans: et perfekt sentrum, lett utvikling og åpne linjer/diagonaler.

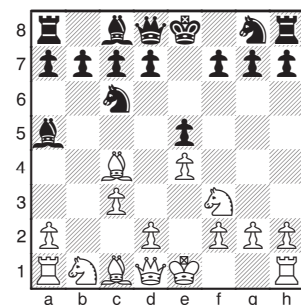
De tre andre kandidatene må dog tas seriøst, og jeg behandler dem hver for seg.

A: 5...Le7

Ses ganske ofte. **6.d4 Sa5** Men neppe 6...d6? 7.dxe5 dxe5 (like ille er 7...Sxe5 8.Sxe5 dxe5 9.Dh5 g6 10.Dxe5 Sf6 11.La3 Fischer-Celle, 1964) 8.Db3! og f7 er sårbart som alltid. Dette temaet vil komme igjen senere. **7.Le2!?** 7.Sxe5 Sxc4 8.Sxc4 d5 9.exd5 Dxd5 10.Se3 er vel i noenlunde balanse, men en slik kjøp stilling er definitivt ikke i kapteinenes ånd! Hvor ble angrepet av? **7...exd4 8.Dxd4! Sf6** Kasparov angir 8...Sc6!? 9.Dxg7 Lf6 10.Dg3 d6 som en mulig forbedring, men computeren foretrekker definitivt hvit her. **9.e5 Sc6 10.Dh4 Sd5 11.Dg3 g6** (11...0-0 12.Lh6; 11...Kf8!?) **12.0-0 Sb6 13.c4 d6 14.Td1 Sd7 15.Lh6!** Med kraftig initiativ for hvit i Kasparov-Anand, 1995. Hvit vant da også raskt. Kongen på e8 er ikke veldig fornøyd i øyeblikket!

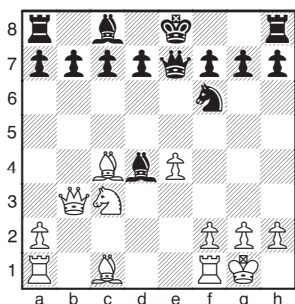
B: 5...La5

Den tradisjonelle hovedvarianten, men GM Nigel Short har sørget for at dette trekket er litt i skyggenes dal for tiden: **6.d4 exd4** Sterkere er antakelig 6...d6 7.Db3 Dd7 8.dxe5 (8.0-0 Lb6 9.Lb5 a6 10.La4 La7! med ideen 11.d5 b5 er derimot fint for svart) og nå 8...Lb6! som forbereder Sa5 (for grådig er 8...dxe5 9.0-0 da trekk som Td1 og La3 kommer fort,

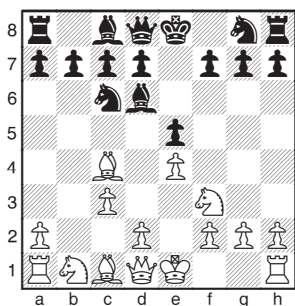

med et pent initiativ for hvit). Uten å gå i detalj kan jeg dog røpe at GM-konsensusen er at hvits stilling er den klart mest bekvemme etter 9.Sbd2!. **7.Db3!** Dette er Nigels point; svart kan ikke dekke f7 tilfredsstillende; 7.0-0 Sge7 8.cxd4 d5 er intet problem for svart. **7...De7** Eller 7...Df6 8.0-0 Lb6 9.e5 Dg6 10.cxd4 Sa5 11.Da4 Sxc4 12.Dxc4 Se7 13.La3 (13.a4!?) 13...De6 14.d5! Dxd5 15.De2 Sg6 16.Sc3 Sf4 17.Db2 Dd3 18.Tae1 (18.Db4!?) 18...Dg6 19.Sh4 Dg4 20.g3 Sd3 21.Dc2 Sxe1 22.Txe1 Kd8 23.Sd5 Te8 var Short-Piket, 2001, og her ville 24.Lc5! bydd svart på formidable utfordringer. **8.0-0 Lb6 9.cxd4 Sxd4 10.Sxd4 Lxd4 11.Sc3 Sf6**

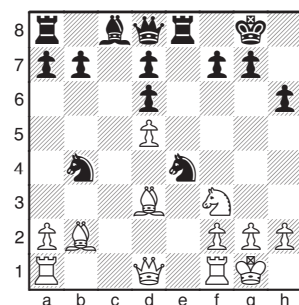
12.Sb5! d5 13.exd5 Lxa1 14.La3 De5 15.f4 Ld4+ 16.Kh1 De3 17.Sxd4 Dxb3 Ikke 17...Dxd4 18.Db4 og svart blir matt. **18.Te1+ Kd8 19.Le7+ Kd7 20.Sxb3** og hvits angrep fortsatte til tross for damebyttet i Short-Heine, 2003.

C: 5...Ld6!?

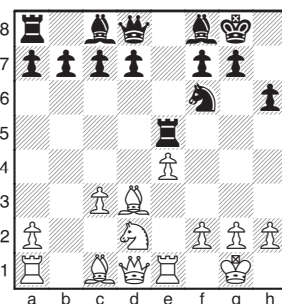

Den moderne måten å spille på. Trekket ser klønete ut, men det er basert utelukkende på en pragmatisk vurdering: Svart vet at hvit planlegger d2-d4 og dekker derfor e5-bon-

den på forhånd. Den videre planen er Sf6 og 0—0, hvoretter han har unngått et umiddelbart overfall. Estetiske vurderinger kommer i annen rekke; her gjelder det bare å overleve! **6.d4 Sf6 7.0-0 7.dxe5** møtes alltid med 7...Lxe5! (ikke 7...Sxe5? 8.Sxe5 Lxe5 9.f4 og hvit kommer rullende). En viktig variant er for øvrig 7.Sg5 0-0 og nå det hyper-aggressive 8.f4!?. Svart svarer 8...exf4 9.e5 Sxe5 (eller 9...Lxe5 10.dxe5 Sxe5) 10.dxe5 Lxe5. Med fire bønder for offiseren tror jeg neppe svart står noe dårligere, men evalueringen av denne stillingen er helt essensiell for Ld6-varianten! **7...0-0 8.Te1** Hvit kan prøve å klare seg uten Te1—trekket: 8.Sbd2 h6 9.Ld3!? fulgt av Sc4, f.eks 9...Te8 10.Sc4!? exd4 11.Sxd6 cxd6 12.cxd4 Sxe4 13.d5 Sb4 (computeren foreslår 13...Df6!?) 14.Lb2

Hvit har fin «pleasant-to-the-eye» kompensasjon for sine to minusbønder. Det er nok hit hvitspillere må søke om de skal våge seg på en Evans i dag! **8...h6** Dette er alltid nyttig. Hvite utfall til g5 med enten løper eller springer forhindres for evig og alltid. **9.Sbd2 Te8 10.Ld3** I NIC Yearbook 70 behandler GM Sosonko 10.Ld5!?, med samme idé som teksttrekket: Hvit vil spille Sc4, men presser samtidig på c6-springeren og dermed indirekte mot e5. Imidlertid kommer han til at svart klarer seg finfint etter 10...exd4! 11.Lxc6 dxc6 12.e5 dxc3 13.Sc4 Le7 14.Dxd8 Txd8 15.exf6 Lxf6 16.Lf4 Le6 med fire bønder for offiseren. En viktig variant er 17.Sa5 Td5! 18.Sxb7 Tb5 da springeren er fanget. **10...Lf8** Svart vil spille d7-d6, med full kontroll. **11.Sxe5** 11.d5 Sb8 minner om en lukket spansk der hvit mangler b-bonden! **11...Sxe5 12.dxe5 Txe5**

Her er det kanskje på sin plass å avsløre at vi følger partiet Peter Heine Nielsen mot undertegnede fra serieavslutningen i Sverige i mars i år. Hittil hadde vi spilt ganske kjøpt og selvsikkert begge to, men nå tenkte Heine i en time uten å finne noe konkret. I etteranalysene konkluderte vi med at hvits kompensasjon for minusbonden i beste fall er suspekt på dette stadiet. **13.f4** 13.Sf3, som Heine valgte, er komplett harmløst. Etter 13...Te8 14.e5 Sd5 15.Lh7+ (eller 15.Lc2 c6 16.Dd3 g6 17.h4 d6! fulgt av Lf5 og svart står klart bedre) 15...Kxh7 16.Dxd5 Kg8 17.Lf4 d6! 18.exd6 Le6 19.Dxb7 Lxd6 20.Lxd6 Dxd6 21.Db4 aksepterte jeg hans remistilbud, selv om jeg med hell kunne ha spilt videre med 21...c5 osv. Løperen er klart bedre enn springeren i denne stillingen. **13...Te8 14.e5 Sd5 15.Df3 c6 16.De4** 16.Se4 d6! og svart slår seg løs som vanlig. Nå er c8-løperen endelig «unleashed!» **16...Sf6 17.Df3 d5!?** 17...Sd5 fører til trekkgjentagelse. 17...d6 var dog et svært relevant alternativ. **18.Tf1** Markosian-Mukhaev, 1995. **18...Lc5+ 19.Kh1 Sg4** Svart er åpenbart den eneste som er på offensiven.

Hva blir så konklusjonen? Personlig mener jeg kapteinen lever i beste velgående. 4.b4 er et macho-trekk, og også rent sjakklig rommer hvits stilling betydelige ressurser og gift etter dette. Selv om enden på visa i hovedvarianten ble trist for hvits vedkommende, er det plenty med rom for forbedringer underveis; som vi så for eksempel i kommentaren til hvits åttende trekk.

Leif Erlend Johannessen

NGP-sammendrag etter ASKOs Pinseturnering

KLASSE MESTER			
Kjetil A. Lie	Porsgrunn		95
Øystein Dannevig	OSS		86
Hallvard V. Ådnøy	Follo		69

KLASSE 1			
Jon Ludvig Hammer	OSS		71
Ivar Areklett	Hauge		70
Pål K. Levang	Hauge		61

KLASSE 2			
Emil Døving Agdestein	NTG		86
Pål K. Levang	Hauge		77
Svein Erik Lurdalen	NTG		69

KLASSE 3			
Svein H. Endresen	Mo		90
Carl Chr. Aarnes	Nordstrand		72
Vegar Koi Gandrud	Hønefoss		67

KLASSE 4			
Vegar Koi Gandrud	Hønefoss		95
Kristian Aandal	Porsgrunn		94
Nicolai Getz	OSS		63

KLASSE 5			
Magnus Danielsen	NTG		99
Håkon E. Hansen	Mo		60
Martin T. Johannessen Kragerø			55

Bertil Svendsen fra Porsgrunn har vist god form i det siste. I påskefestivalen ble det 50% i Det åpne NM, tilsvarende en rating-prestasjon på 2219. Deretter fulgte han opp med seier i Arendal GP og 3. plass i Stjernespretten.

Frosta hurtig-GP, 28. februar, Vågen

1. Tore Kolås, TSF 5, 2. Øyvind Ukkelberg, Stjørdal 5, 3. Tom R. Evensen, TSF 4½, 4. Tore Tjensvoll, TSF 4, 5. Rune Haug, Frosta 4, 6. Jon A. Stokhaug, Stjørdal 4, 7. Terje Lund, Verdal 4, 8. Kjell A. Lilleløyen, Verdal 3½, 9. Arvid Fikseunet, Frosta 3½, 10. Kjell O. Blekken, Verdal 3, 11. Thomas Thomassen, Mo 3, 12. Per I. Holmen, Mo 3, 13. Joachim Thomassen, Mo 3, 14. Svein H. Endresen, Mo 3, 15. Torbjørn Dahl, Frosta 3, 16. Jan Bjørgvik, Verdal 2½, 17. Fredrik A. Lindsøe, Frosta 2½, 18. Håkon Endresen, Mo 2, 19. Victor Havik, TSF 2, 20. Stein Bratsvedal, Frosta 2, 21. Daniel Mollan, Verdal 2, 22. Steinar Ulvik, Frosta 1½, 23. Arve Trulsen, TSF 1½, 24. Hans K. Haug, Frosta ½

Tiger hurtig-GP 8-9. april, Oslo

1. IM Magnus Carlsen NTG +42 =23 +75 +04 =05 +61 =06 +09 6½
 2. Bjarte Leer-Salvesen SOSS +56 +14 -12 +44 +21 +13 +18 =03 6½
 3. Kjetil Stokke Fana +64 =43 +20 =11 +66 +07 +12 =02 6½
 4. Hallvard Ådnøy Follo +97 =33 +43 -01 +41 +49 +32 +10 6½
 5. GM Mark Hebden 6, 6. GM Einar Gausel 6, 7. IM Kjetil A. Lie 6 8. Kristian Trygstad 6, 9. Helge A. Nordahl 5½, 10. IM Aco Alvir 5½, 11. Helsio Sousa 5½, 12. GM Normunds Miezis 5½, 13. Lars Breivik 5½, 14. Morten Lilleøren 5½, 15. Ivar Chavannes 5½, 16. Ørnulf Stubberud 5½, 17. Håkon Bentsen 5½, 18. IM Karel van der Weide 5, 19. GM Leif Erlend Johannessen 5, 20. Jon Ludvig Hammer 5, 21. Bertil Svendsen 5, 22. Carl Fredrik Ekeberg 5, 23. Kenneth Gvein 5, 24. Heather Richards 5, 25. Jan Børge Wilsbeck 5, 26. Julijan Plenca 5, 27. Øyvind Bentsen 5, 28. Daniel Jakobsen Kovachev 5, 29. Pål Kristian Levang 5, 30. Øyvind Riisem 5, 31. IM Richard Pert 4½, 32. Atle Grønn 4½, 33. Ole A. Lie 4½, 34. Joachim Berg-Jensen 4½, 35. Ragnar Edvardsen 4½, 36. Svein Erik Lurdalen 4½, 37. Juha Hynninen 4½, 38. Jan Vidar Vestly 4½, 39. Tom Richard Evensen 4½, 40. Roger Moen 4½, 41. Tarjei J. Svensen 4½, 42. Per Inge Holmen 4½, 43. Mehmedalija Kunic 4, 44. Arnt Ole Johansen 4, 45. Carl Eric Horda 4, 46. Jan Fredrik Moen 4, 47. Anita Hersvik 4, 48. Håkon Haugrud 4, 49. Christian Harstad 4, 50. Aage Mella 4, 51. Kristian Aandal 4, 52. Odd Nordahl 4, 53. Katrine Tjølven 4, 54. Christoph Anderl 4, 55. Johannes Luangtep Kvisla 4, 56. Håkon Hoel 4, 57. Hans-Richard Thjømøe 4, 58. Carl Aarnes 4, 59. Lars Johansen 4, 60. Svein H. Endresen 4, 61. Craig Hanley 4, 62. Line Jin Jørgensen 4, 63. John Olav Njå 4, 64. Aage G. Sivertsen 3½, 65. Terje Christoffersen 3½, 66. Jan Stokke 3½, 67. Willy Kristiansen 3½, 68. Dag Andersen 3½, 69. Jan Rune Moberg 3½, 70. Ingar Edvardsen 3½, 71. Svein Arne Thrana 3½, 72. Anders Thingstad 3½, 73. Daniel Snerthammer 3½, 74. Daniel N. Nygaard 3½, 75. Vegar Koi Gandrud 3, 76. Bjørn Røst 3, 77. Magnus Danielsen 3, 78. Rolf Haug 3, 79. Tommy Thoresen 3, 80. Tone Namtvedt 3, 81. Even Thingstad 3, 82. Anders G. Hagen 3, 83. Anders Paulshus 3, 84. Geir Ole Aagedal 3, 85. Odd B. Johansen 3, 86. Tore Thonstad 3, 87. Terje Lie 3, 88. IM Adam Hunt 3, 89. IM Simon Williams 3, 90. Odd Gunnar Heitun 2½, 91. Rune Kongerød 2½, 92. Andrei Olsen 2½, 93. Harald Mottang 2½, 94. Ellen Øen Carlsen 2½, 95. Lars Linna 2½, 96. Faisal Asghar 2, 97. Edvin Eidså 2, 98. Line Holen 2, 99. Allan Lilleøren 2, 100. Ørjan Jørgensen 2, 101. Kristian Lund 2, 102. Fredrik Heggelund 1½, 103. Liv Holen 1½, 104. Øystein Aagedal Skage 1½, 105. Tore Nilssen 1, 106. Akil Asghar ½, 107. Tor Botheim 0

Sparebanken1 Grand Prix 17-18. april, Kristiansund

Gruppe A

1. Jon Ludvig Hammer, OSS 4, 2. Åge Olsen, Kr.sund 4, 3. Eilif Odde, Kr.sund 4, 4. Terje Lund, Verdal 3½, 5. Øyvind Antonsen, Ålesund 3½, 6. Aleksandar Radojicic, Kr.sund 3, 7. Karl W. Strand, Kr.sund 3, 8. Roar Naalsund, Ålesund 2½, 9. Roar Nakken, Ålesund 2½, 10. Thomas Nyland, Molde 2, 11. Mehmed Begovic, Ålesund 2, 12. Håkon Bentsen, Molde 2, 13. Håkon Hoel, Molde 2, 14. Rune Haug, Frosta 2, 15. Tarjei Svensen, Molde 1½, 16. Tore Kristiansen, Kr.sund 1½, 17. Helge Storeide, Ålesund 1½, 18. Erling Storeide, Ålesund ½

Gruppe B

1. Stig Sætre, Ålesund 4, 2. Pat Schanzenbecker, Kr.sund 3½, 3. Roger Hojem, Kr.sund 3, 4. Levi Tallaksen, Kr.sand 3, 5. Stein Bratsvedal, Frosta 3, 6. Terje Lie, Bergen 3, 7. Bjørn Dybvik, Ålesund 2½, 8. Steinar Ulvik, Frosta 1½, 9. Kristian Flovik Skar, Kr.sund 1, 10. Vidar Mollan, Kr.sund ½

Arendal Grand Prix 1.-2. mai

Gruppe A

1. Bertil Svendsen, Porsgrunn 3½, 2. Kai Ørtoft, Kr.sand 3, 3. Mehmedalija Kunic, Kongsberg 3, 4. Einar Lauritzen, Kr.sand 3, 5. Bjørn Haveland, Bærum 3, 6. Terje Torgersen, Kr.sand 2½, 7. Svein Erik Lurdalen, NTG 2½, 8. Raymond Vagle, SOSS 2½, 9. Leif Bjørnes, Kr.sand 2, 10. Mirsad Becirbegovic, Kr.sand 2, 11. Thomas Ryen, Kr.sand 1½, 12. Karl Sebastian, Porsgrunn 1½

Gruppe B

1. Nazar Mohammed, Arendal 4½ 2. Eirik Lynghaug, Risør 4, 3. Tore Narvøy, Porsgrunn 3½, 4. Bendik Svendsen, Kragerø 3½, 5. Eric Torgersen, Kr.sand 3, 6. Chris Hinman, Stavanger 3 7. Johnny Sebastian, Porsgrunn 3, 8. Kjell T. Vatland, Stavanger 3, 9. Nils H. F. Omland, Arendal 3, 10. Levi A. Tallaksen, Kr.sand 2½, 11. Rolf Lambrechts, Porsgrunn 2½, 12. Jan Svindahl, Kr.sand 2½, 13. Sondre Waage Tofte, Stavanger 2½, 14. Tore Lambrechts, Sandnes 2½, 15. Stig Allan Snæhre, Egersund 2½, 16. Tor Petterson, Porsgrunn 2, 17. Martin T. Johannessen, Kragerø 1½, 18. Ole Birkeland, Kr.sand 1½, 19. Vaso Petkov, Arendal 1½, 20. David Ottersen, Arendal 1, 21. Jan Ludvigsen, Porsgrunn 1, 22. Joachim Lambrechts, Sandnes 1

Bergen Hurtig Grand Prix, 8. mai

1. Roy H. Fyllingen Bergens +15 +07 +09 +10 =03 +02 5½
2. Svein E. Lurdalen NTG +21 =04 +11 +17 +18 -01 4½
3. Daniel Hersvik, Bergens 4, 4. Kjetil Stokke, Fana 4, 5. Eirik Gullaksen, Bergens 4, 6. Erling Gatland, Bergens 4, 7. Tor Kristian Larsen, Fana 4, 8. Halvard Hagesæther, Hauge 4, 9. Ivar Areklett, Hauge 3½, 10. Ove Sævareid, SK 96 3½, 11. Jon Ludvig Hammer, OSS 3½, 12. Torbjørn Klausen, Bergens 3, 13. Henning Ettrup, Bergens 3, 14. Patrick Solé, Frankrike 3, 15. Tom Eriksen, Sotra 3, 16. Joachim B. Nilsen, Bergens 3, 17. Elias DeMac, Bergens 2½, 18. Olav Hjortås, Bergens 2½, 19. Frederik Natvik, Elverum 2½, 20. Erling Jensen, Nordnes 2, 21. Terje Lie, Bergens 2, 22. Mads Munkejord, Bergens 2, 23. Øystein Aa. Skage, Bergens 2, 24. Karl Juriloo, Forde 2, 25. Tore Inge Bratteteig, Masfjorden 1

Bondeofferet Grand Prix (hurtigsjakk), 8. mai, Trondheim

1. Kjell A. Lilleløyken Verdal +09 -04 +07 +03 +06 +05 5
2. Dag Madsen TSF +20 =03 +06 +08 +05 =04 5
3. Thomas Pronstad Lørenskog +13 =02 +18 -01 +11 +09 4½
4. Fabien Renault TSF +23 +01 +11 -05 +12 =02 4½
5. Edwin David, TSF 4, 6. Tom R. Evensen, TSF 4, 7. Terje Lund, Verdal 4, 8. Torben Myrvold, Svartlamon Sjakklag 3½, 9. Arild Tørum, SMPOÅÅ 3½, 10. Tomrod Ingul, SMPOÅÅ 3½, 11. Tommy Kokkvoll, Røros 3, 12. Odd Ristesund, Sjakkameratene 3, 13. Torbjørn Dahl, Stjørdal 3, 14. Kjell Ove Blekken, Verdal 3, 15. Harald Villmo, Lørenskog 3, 16. Tore Tjensvoll, TSF 3, 17. Guttorm Fjørtoft, Svartlamon Sjakklag 3, 18. Victor Havik, TSF 2½, 19. Jan Arne Bjørgvik, Verdal 2½, 20. Trond Nerland, Hamar 2, 21. Matts Eriksen, Ørkdal 2, 22. Rune Haug, Frosta 2, 23. Jon Arne Stokhaug, Stjørdal 2, 24. Daniel Mollan, Verdal 1½, 25. Steinar Ulvik, Frosta 1

Stjernesprett GP (hurtigsjakk), 15. mai, Oslo

Gruppe A

1. Kjetil A. Lie Porsgrunn +15 +14 +11 +02 +10 =03 5½
2. Magnus Carlsen NTG +18 +05 +03 -01 +07 =06 4½
3. Bertil Svendsen Porsgrunn +22 +04 -02 +14 +08 =01 4½
4. Hallvard Ådnøy, Follo 4, 5. Sjur Ferkingsstad, Sevlend 4, 6. Mehmedalija Kunic, Kongsberg 4, 7. Ellen Hagesæther, Hauge 3½, 8. Alf Roger Andersen, ASKO 3½, 9. Pål Levang, Hauge 3½, 10. Ivar Chavannes, Strømmen 3, 11. Carl P. Kirkebø, Strømmen 3, 12. Aage Mella, Strømmen 3, 12. Joachim Berg-Jensen, Porsgrunn 3, 14. Steinar Johansen, Kampen 3, 15. Per O. Andersen, SOSS 3, 16. Daniel Kovachev, OSS 2½, 17. Christian Harstad, OSS 2½, 18. Ragnar Edvardsen, Drammen 2½, 19. Svein Erik Lurdalen, NTG 2½, 20. Leif Kverndal, Stjernen 2½, 21. Jan Svenske, Strømmen 2, 22. Arne H. Bøe, Lørenskog 1½, 23. Børge Svanholm, Stjernen 1, 24. Johannes L. Kvisla, 1911 0

Gruppe B

1. Vegard K Gandrud Hønefoss +19 +21 +03 =11 +04 +06 5½
2. Kristian Aasdal Porsgrunn +33 +16 -11 +08 +21 +12 5
3. Stig Omar Eide Luster +15 +06 -01 +22 +17 =05 4½
4. Daniel N Nyberg Våler +28 +25 +13 =17 -01 +11 4½
5. Per Kristian Hansen Kampen -21 +27 +16 +15 +07 =03 4½
6. Carl Aarnes, Nordstrand 4, 7. Roar Thorstensen, Stjernen 4, 8. Odd Ristesund, Sjakkam. 4, 9. Harald Mottang, Stjernen 4, 10. Frank O. Bruun, Strømmen 4, 11. Nicolai Getz, OSS 3½, 12. Endre T. Larsplass, 1911 3½, 13. Kristian Næss, Stjernen 3½, 14. Guttorm Andersen, Stjernen 3½, 15. Ingar Edvardsen, Drammen 3, 16. Vegard Andersen, 3, 17. Håkon Sannes, Hønefoss 3, 18. Terje Berg-Jensen, Porsgrunn 3, 19. Steinar Leite, Modum 3, 20. Aleksander Omtvedt, 1911 3, 21. Ivar Stensrud, Stjernen 2½, 22. Martin T. Johannessen, Kragerø 2½, 23. Håkon Briseid, ASKO 2½, 24. Bendik Svendsen, Kragerø 2½, 25. Jostein Kauserud, Stjernen 2, 26. Tore Bonsaksen, Modum 2, 27. Roy Brokvam, Lillestrøm 2, 28. Milanko Hansen, Stjernen 2, 29. Bjørn Ellingsrud, Nordstrand 2, 30. Ove Hjelvik, Kampen 2, 31. Alf Pedersen, Sjakkam. 1½, 32. Lars Linna, Kampen 1½, 33. David Putney, Kampen 1, 34. Torbjørn Matre, 0

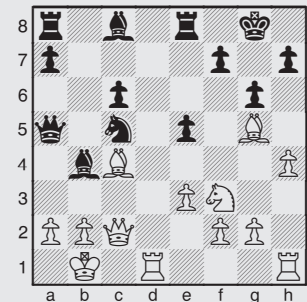
Et korrekt dronningoffer!?

Her er en avslutning fra Magnus som du ikke har sett før - hvis du ikke stod ring-side skjærtorsdag på hotell Edderkoppen under Tiger hurtig-GP. Har noen spilt et rære trekk i årets Grand Prix?

Magnus Carlsen, NTG

Hallvard Ådnøy, Follo

Tiger hurtig-GP (4)

1.h5!! Et ekte dronningoffer, basert på intuisjon og variantregning. 1...Lf5 2.hxg6 Lxc2+ Hvit matter etter 2...Lxg6 3.Dxg6+! hxg6 4.Lf6 3.Kxc2 Se6 Ådnøy følger Magnus' hovedvariant. Det mest kritiske er kanskje 3...Te6! som inviterer til timer med analyser. Har hvit nok spill for dronningen? 4.gxf7+ Magnus hadde sett at dette vant da han ofret dronningen. 4...Kxf7 5.Txh7+ Kg6 5...Kg8 hjelper ikke: 6.Tdd7 Dc5 7.b3 (truer 8.Lf6) 7...Df8 8.Th6 6.Ld3+ e4 7.Lxe4+ Df5 8.Th6+ Kg7 9.Lxf5 1-0

Magnus Carlsen delte seieren i Tiger hurtig-GP sammen med tre unge titteløse nordmenn, deriblant Kjetil Stokke (til høyre). Elektrikerlærling og åpnings-teoretiker Stokke viser her fram noen finesser til en interessert Magnus.

ASKOs Pinsetturnering, 29.-31. mai, Blindern

Gruppe A

1. Øystein Dannevig OSS +47 +43 +11 +09 +04 +03 6
2. Øystein B. Fossum NTG +24 =04 +07 =05 +11 +13 5
3. Harald Borchgrevink, Bergens 4½, 4. Martin Østveit, OSS 4½, 5. Jon Ludvig Hammer, OSS 4½, 6. Bertil Svendsen, Porsgrunn 4½, 7. Frode Elsness, Moss 4½, 8. Emil Agdestein, NTG 4½, 9. Kristian Aandal, Porsgrunn 4, 10. Gudmund Stenersen, Stjernen 4, 11. Øystein Sæther, Akademisk 3½, 12. Tarek Spreemann, 1911 3½, 13. Raymond Vagle, SØSS 3½, 14. Jan Børge Wilsbeck, OSS 3½, 15. Inge S. Skrondal, Akademisk 3½, 16. Sylvia Johnsen, OSS 3½, 17. Sheila B. Berntsen, Asker 3½, 18. Morten Lilleøren, Lørenskog 3½, 19. Håkon Haugrud, NTG 3½, 20. Viggo Guddahl, OSS 3, 21. Atle B. Fossum, Drammen 3, 22. Ole-Jonny Kloster, Hauge 3, 23. Frode Ryan Lund, NTG 3, 24. Dag Andersen, Indre Østf 3, 25. Lars Johansen, Nordstrand 3, 26. Ivar Areklett, Hauge 3, 27. Christian Harstad, OSS 3, 28. Carl Aarnes, Nordstrand 3, 29. Gjermund Sørseth, Caissa 2½, 30. Odin Blikra Vea, NTG 2½, 31. Janos Szalai, Akademisk 2½, 32. Lars Erik Pedersen, Strømmen 2½, 33. Mads Ribe, OSS 2½, 34. Nicolai Getz, OSS 2, 35. Jan Svenske, Strømmen 2, 36. Sigmund Reppen, Kongsv. 2, 37. Bernt Kirkebø, Strømmen 2, 38. Finn Egeland, OSS 2, 39. Pål Levang, Hauge 2, 40. Ida Lahlum, Alta 2, 41. Daniel Kovachev, OSS 2, 42. Halvor Haga, Akademisk 1½, 43. Bjørn Revil, Akademisk 1½, 44. Pål Skogli, Gjøvik 1½, 45. Per H. Wibe, Asker 1, 46. Mehmedalija Kunic, Kongsberg 1, 47. Børge W. Svanholm, Stjernen 1, 48. Thoralf Barstad, Nordstrand ½

Gruppe B

1. Jonathan Time Hauge +32 +19 =04 +03 +02 +08 5½
2. Henrik Karlstrøm OSS +34 +24 +09 +06 -01 +04 5
3. Vegard Koi Gandrud Hønefoss +39 +33 +10 -01 +16 +06 5
4. Magnus Danielsen, NTG 4½, 5. Pål Hermunn Johansen, Narvik 4½, 6. Håkon Briseid, Akademisk 4, 7. Åsmund Fløten, Akademisk 4, 8. Sissel Janneth Stava, Sevland 4, 9. Brede Hagen, NTG 4, 10. Tore Bonsaksen, Modum 4, 11. Trym Jenssveen, Stjernen 4, 12. Kjell Iversen, Stjernen 3½, 13. Ellen Øen Carlsen, NTG 3½, 14. Endre Larsplass, 1911 3½, 15. Per Skogli, Gjøvik 3½, 16. Knut Olsen, Lillestrøm 3½, 17. Vegard Gundersen, Akademisk 3½, 18. Joachim Eide, Akademisk 3½, 19. Guttorm Andersen, Stjernen 3, 20. Bjarne Undheim, OSS 3, 21. Marius Fjellheim, Akademisk 3, 22. Aleksander Omtvedt, 1911 3, 23. Mathias Berntsen, Akademisk 3, 24. Tone Namtvedt, OSS 3, 25. Tore Reppen, Kongsv. 3, 26. Anders Rønningen, Våler 3, 27. Frank Eggerud, Porsgrunn 3, 28. Manuel Rodrigues, OSS 3, 29. Sigurd Ofstad, Stjernen 2½, 30. Konstantin Govatsmar, Akademisk 2½, 31. Kjell Bjørnar Larsen, Bærum 2½, 32. Daniel N. Nyberg, Våler 2, 33. Trond Risberg, Akademisk 2, 34. Erik Henriksen, OSS 2, 35. Hans K. Gaarder, Nordstrand 2, 36. Roy Brokvam, Lillestrøm 2, 37. Harald Hansen, 1911 2, 38. Kristian Næss, Stjernen 2, 39. Gaute Ljones, Stavanger 1½, 40. Jan I. Stava, Sevland 1, 41. Geir Skjøtskift, Akademisk 1, 42. Pål Simensen, Akademisk 1, 43. Even Hagen, Akademisk 0

Wicklund-Hansen 70 år

En nær evig og gjerne litt kontroversiell friskus i norsk sjakk rundet 70-årsmerket 4. mars. Richard Wicklund-Hansen vokste opp i Stamsund i Lofoten, lærte sjakk i 1947, ble inspirert av Hovinds flotte bok "Sjakk for alle" og debuterte i et nordnorsk postsjakkmeisterskap. På 50-tallet gikk han gymnas i Levanger og Trondheim og satt faktisk i Arnold Eikrems aller første forbundsstyre i perioden 57-58. Snart femti år etter er Richard formann i forbundets seniorutvalg og selv en så aktiv seniorspiller at han har sikret seg en internasjonal rating på over 2000.

Men framfor alt var Wicklund-Hansen en aktiv drivkraft i nord på 60-tallet. Han veket til live Stokmarknes Sjakklubb i 1961 og ble formann, var formann i

Bodø Sjakklag fra 1963 og ledet arrangementet av Landsturneringen i 1966 og veket til live Svolvær Sjakklubb som formann fra 1967.

Mange presseklipp viser hvilken stor aktivitet han skapte rundt seg i disse årene. Midt i det hele var han redaktør av Norsk Sjakkeblad både i 1966 og 68 og utga Nimzowitschs "Mitt system" på norsk.

Deretter gikk ferden sørover til et år i Porsgrunn Sjakklubb i 1969 og deretter til jobber i Danmark på det meste av 70-tallet. Siden har Richard temmelig sikkert satt rekord i å ha ledet flest sjakkklubber i Norge, da han var formann i Oslo Schakselskap fra 1997 til 99 (der-

Rallarsjakken

Steinar Moen, opprinnelig fra Gjøvik, men nå bosatt i Narvik, bekreftet sin gode form den siste tiden med seier på hjemmebane i Rallarsjakken 23.-25. april. Den tradisjonsrike turneringen hadde god deltakelse, med mange av regionens beste spillere til start:

1. Steinar Moen, Narvik 4½, 2. Vegard Tollefsen, Narvik 4, 3. Torben Søråas, Narvik 4, 4. Gunnar B. Hanssen, Narvik 4, 5. Pål Røyset, Tromsø 3½, 6. Kjell O. Kristensen, Narvik 3, 7. Trond Romsdal, Tromsø 3, 8. Sergej Zjuravlev, Narvik 3, 9. Stein Jensen, Harstad 3, 10. Skjalg Rafnung, Narvik 3, 11. Ola Hansen, Narvik 3, 12. Tor Å. Pederen, Narvik 3 (27 deltakere)

Wicklund-Hansen (til venstre) sammen med en annen nordnorsk sjakkprofil, Kjell Johannessen.

Foto: Øystein Brekke

under leder av Landsturneringen i '98) og i en periode i 2001 også hadde sitt femte formannsverv, i Moss SK.

Nå er han medlem i SK Stjernen i Oslo og har stadig også en lang finger med i spillet i sitt rekrutteringsfirma Wicklund-Hansen International. Men senest i skrivende stund deltar Richard ved brettene på gamle tomter i Nordnorsken og representerer Tromsø. Stikk den, og gratulerer!

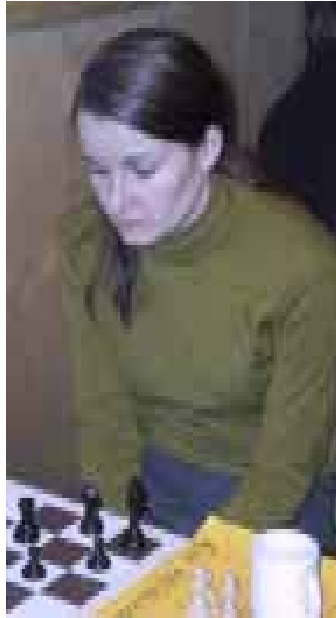
Øystein Brekke

MINE BESTE TREKK...

Ellen Hagesæther (25) er en av spydspissene i sjakkdynastiet Hagesæther fra Hauge i Rogaland. Ingen sjakkfamilier i Norge har vel gitt oss så mange gode sjakkspillere som denne familien. I en match over 4 bord ville vel Agdestein (og kanskje Lie) blitt for sterke, men Hagesæther stiller minst med 6-mannslag. Ellen er ikke langt fra å innta tronen som den aller sterkeste, men foreløpig er tremenningen Pål Vegard (27) et lite hode foran. Og en annen tremenning, Hallvard (33), er heller ikke ufarlig, like bak.

Ellen hadde også lenge konkurranse fra jentene i familien, og da i første rekke fra kusinen Nina (25), som imidlertid har vært passiv de siste årene. Ellen, derimot, er langt fra passiv og deltar hyppig i internasjonale turneringer i tillegg til å være visepresident i NSFs styre. I dag

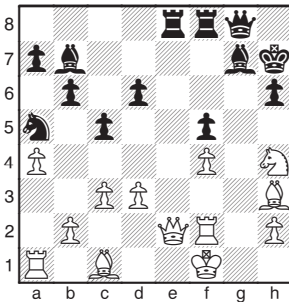

er Ellen Norges klare ener på kvinnesiden og samtidig den eneste norske kvinne som har vært over 2200-grensa i rating. Kan hun bli Norges første kvinne i eliteklassen? Hun har ærgjerrigheten, konkurranseinstinktet og ambisjonene som skal til for å nå et slikt mål. I likhet med de fleste av oss skulle nok Ellen ønske et mer variert og teoristertk åpningsrepertoar.

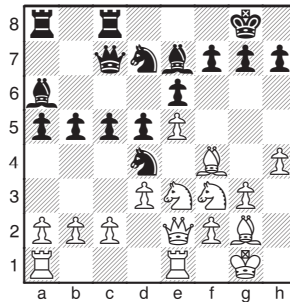
Ellens spillestil er "hypermoderne" (i Retis forstand av ordet) – hun fianchetterer kongeløperen med begge farger og kjemper mer indirekte om sentrum. Ellen søker bestemte stillingstyper der konkret åpnings teori er mindre viktig – en vanlig innstilling blant sterke kontringspillere og fightere som Ellen.

Løsninger står på side 42.

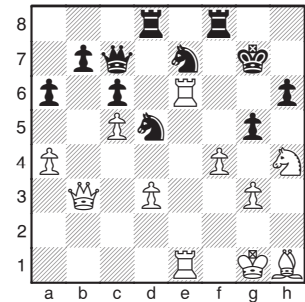
Nr. 1: Hvit trekker

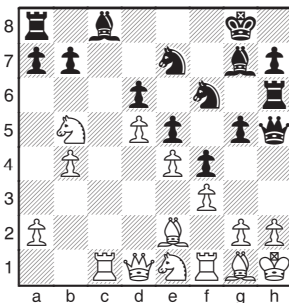
Nr. 2: Hvit trekker

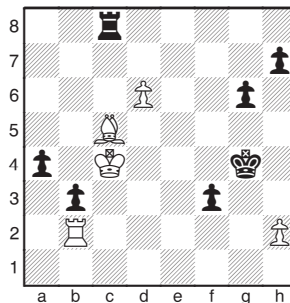
Nr. 3: Hvit trekker

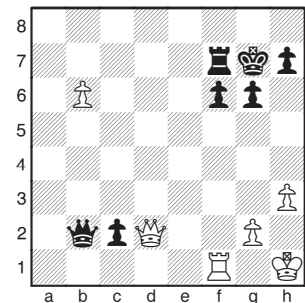
Nr. 4: Svart trekker

Nr. 5: Svart trekker

Nr. 6: Svart trekker

Remis mot Kortsjnoj — i Oslo for 50 år siden

Bare tre internasjonale FIDE-mesterskap i sjakk har vært arrangert i Norge. De to nyeste er junior-VM i Skien i 1979 og Gausdal i 1986, og det første var student-VM i Oslo i 1954, i påsken for 50 år siden.

av Øystein Brekke

Det var faktisk det første offisielle VM for studentlag som ble avholdt i Oslo Schakselskaps lokaler i tidsrommet 11.-19. april 1954, og bakgrunnen for plasseringen av arrangementet var at Norges lag uventet hadde vunnet den internasjonale studentturneringen i Brussel året før. Da uteble de østeuropeiske landene med Sovjet i spissen i situasjonen like etter Stalins død, og Norge vant med England, Finland og Island på de neste plassene.

Sterk sovjetisk kvintett

Til mesterskapet i Oslo kom derimot stormakten Sovjet med et fryktinngytende lag, i bordrekkefølge Viktor Kortsjnoj, Oleg Moisejev, Nikolaj Krogius, Aleksandr Nikitin og innbytter Vladimir Antosjin. Alle disse fem har markert seg på høyt nivå gjennom de 50 årene siden 1954, Nikitin f.eks. som Kasparovs trener og sekundant gjennom mange år. Førstebordspilleren Kortsjnoj (22) kom nesten direkte fra to turneringer som hadde gitt ham et definitivt gjennombrudd: Andreiplass i Sovjetmesterskapet i februar, delt med Tajmanov og bak Averbakh, men foran navn som Petrosjan og Geller, og deretter seier i en internasjonal turnering i Bucuresti foran Nezmjetdinov, Filip, Kholmov, Kluger, Furman, Pachman, O'Kelly, Ståhlberg osv.

Sovjet var opplagte favoritter selv om også Tsjekkoslovakia og Bulgaria kom

med sterke mannskap. Det norske laget kunne vanskelig hevde seg mot slike sjakknasjoner. Men det ble en del støy omkring hvem som skulle få spille for Norge. Noen mente at vinnerlaget fra Brussel året før – Thor Støre, Per Lindblom, Tor Jacobsen og Roald Bukne – skulle være automatisk kvalifisert, men Norges Sjakkforbund valgte i stedet å organisere en avstemning blant de aktuelle norske spillerne. Uten å kjenne hendelsene i minste detalj, kan det konstateres at Thor Støre, OSS, dessverre endte med å trekke seg fordi Roald Bukne ikke kom med. Støre hadde gjort det imponerende sterkt som ankermann i Brussel og hadde dessuten erfaring fra eliteklassen i NM i Fredrikstad (1953).

Norges lag kom dermed til å bestå av Per Lindblom, OSS, Per Ofstad, Bergen, Odd Giverholt-Hanssen, Nordstrand, Knut Bøckman, OSS, med Finn Marcussen, Nordstrand, og Dag Schjelderup-Ebbe, OSS, som innbyttere.

Spillesterk og beskjeden

Per Lindblom gjorde en sterk innsats som ankermann for det norske laget med 4½ poeng på 8 partier. Han tapte bare mot toppspillerne fra Bulgaria og Tsjekkoslovakia, Nikolaj Minev og Miroslav Filip. Etter seier i første runde mot det kombinerte laget fra Skottland og Italia – en kamp som Norge litt uventet tapte – satt Lindblom i 2. runde overfor den fryktede Kortsjnoj.

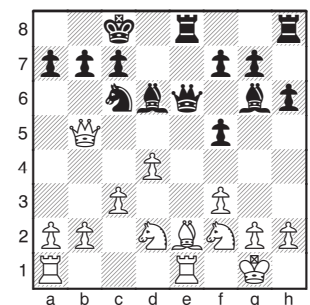
Per Lindblom, Norge
Viktor Kortsjnoj, Sovjet
Richter Veresov

1.d4 Sf6 2.Sc3 «For å unngå Grünfeld som Kortsjnoj er spesialist på», skrev Lindblom i bladet "Postsjakk" som begrunnelse for dette litt sjeldne trekket. **2...d5 3.Lg5 h6 4.Lxf6 exf6 5.e4** Åpner for svarts løyperpar. 5.e3 regnes som bedre, f.eks. 5...c6 6.Ld3 Ld6 7.Df3 0-0

Per Lindblom ber i kamp mot Frankrike i Student-VM 1954. (Foto: Øystein Brekkes arkiv)

8.Sge2 Te8 9.0-0-0 b5 10.g4 b4 11.Sa4 Sd7 12.h4 med lovende spill for hvit, selv om Tal - Geller 1962 endte 0-1 da trollmannen spilte seg bort. **5...dxe4** 23 år senere møtte Kortsjnoj igjen akkurat 5.e4 som overraskelsesvåpen, denne gang i et viktig parti (nr. 16) i kandidatfinalen i VM mot Boris Spasskij i Beograd i 1977. Nå valgte han 5...Lb4 6.exd5 Dxd5 7.Sf3 0-0 8.Le2 Da5 9.Dd2 Sd7 10.a3 Sb6 11.Tb1 Lxc3 12.Dxc3 Dxc3+ 13.bxc3 Sd5 14.Kd2 Sf4 15.Lf1 b6 med godt spill. Partiet endte remis i sluttspillet. **6.Sxe4 Dd5! 7.Dd3** Hvit har antagelig ikke noe bedre. 7.Ld3? f5 **7...Sc6 8.Sf3?!** Sikrere var 8.De3! Le6 9.c3 0-0 10.Sf3. **8...Lg4** Overraskende nok unnlater Kortsjnoj det sterke 8...Lf5! 9.Sc3 De6+ 10.De2 Lxc2. **9.c3 0-0-0 10.Le2 Lf5 11.Sfd2 Te8 12.f3 Lg6 13.0-0 f5 14.Sf2 Ld6 15.Db5 De6 16.Tfe1**

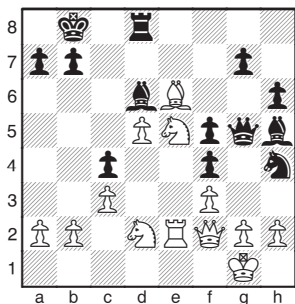

16...De3 «Her ventet jeg 16...Lxh2+ 17.Kxh2 De3, men etter partiet mente Kortsjnoj at hvit da fortsatte med 18.d5.», skriver Lindblom. Hvis

svart hadde spilt slik, ville partene antagelig ha oppdaget at 18.Dxc6! er grusomt sterkt (18...bxc6? 19.La6+), og etter 18...Df4+ 19.g3 Dxd2 20.Db5 har hvit alle mulighe-ter til å vinne. **17.Sf1! Dg5 18.Lc4 Te7 19.Txe7 Sxe7 20.Te1 c6 21.Db3 Lh5!** Svart prøver i fortset-telsen å presse den ukjente nordman-nen, men med risiko for å bli stå-ende dårlig. «Fritz» påviser nå en hvit fordel med 22.Sg3! Lindbloms be-handling av stillingen er også bra. **22.Dd1 Td8 23.Sd3 Sg6 24.Dd2 f4 25.Df2 Sh4 26.Sd2 f5 27.Se5 c5** Antagelig tvilsomt. **28.Le6+ Kb8 29.d5!** Gir hvit en (u)behagelig stillingsfordel. Nordmannen vurderte naturligvis ikke gavepakken 29.dxc5?? Lxc5. **29...c4 30.Te2**

Sovjets lag mottar premier av turneringslederen dr. Storm Herseth (belt til venstre). Videre står Moisejev, Antosjin, Kortsjnoj, Nikitin, Krogius og belt til høyre laglederen Konstantinopolskij, som senere på året vant et radiosjakkparti mot Norges Einar Haave. (Foto: Øystein Brekkes arkiv)

Parerer svarts trussel Lc5. Nå tilbød den sovjetiske stjernespilleren remis, uten å gjøre noe trekk, og nordmannen aksepterte $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$. Det er lett å forstå avgjørelsen, men «Fritz» bekrefter at hvit har en avgjørende fordel i sluttstillingen. Svart må neste-ten bytte på e5, men siden vil c4-bonden likevel stå for fall, etter Kh1 og eventuelt a4 fra hvit.

Per Lindblom har all ære av partiet sitt mot Kortsjnoj, samtidig som det er ergerlig at han ikke var enda mer ambisiøs og prøvde å vinne da sjansen bød seg så gylden. Lindblom ble en av Norges fremste spillere i en tiårsperiode framover med to andre plasser i eliteklassen i NM og fem deltagelser på rad på OL-laget med aller best resultat, 11½ poeng av 17, i 1960.

På bordet ved siden av tapte for øvrig Per Ofstad (19, lagets yngstemann) et interessant parti mot Moisejev i

Botvinnikvarianten i dronninggambit. Krogius husket dette partiet da han og Ofstad møttes igjen i senior-VM for et par år siden. Mange av de unge spillerne fra 50-tallet har i senere år naturlig nok truffet hverandre igjen i seniorsjakken for spillere som har passert 60.

Oddsbomben i siste runde

Sovjet og Tsjekkoslovakia fulgte hverandre som skygger gjennom hele turneringen. Tsjekkerne hadde ett poengs ledelse da Alster i 7. runde tapte mot nordensmesteren Fridrik Olafsson som faktisk spilte på annetbord for Island. Før finaleoppjøret i siste runde delte sovjeterne og tsjekkerne en klar ledelse med 27 poeng hver. Sovjet-spillerne hadde måttet slite mer enn ventet for seirene og vant med minste margin mot både England og Bulgaria. I sistnevnte kamp tapte Kortsjnoj mot Minev.

De fleste ventet at favorittene ville sette skapet på plass i siste runde. Men så skjedde det at tsjekkeren Vesely vant mot Krogius og Marsalek mot Nikitin, mens Filip valgte en safe linje med hvit mot Kortsjnoj på førstebord og ikke hadde noen problemer med å klare remisen. Dermed hjalp det ikke Sovjet mye at Moisejev slo Kozma på andrebord – den litt uventede tsjekkiske seieren var et faktum.

På premieutdelingen i Oslo Schakselskap ble Tsjekkoslovakia – Filip, Alster, Kozma, Vesely og Marsalek – kåret til vinnere av den tredje internasjonale studentturneringen. Først litt senere i 1954 vedtok FIDE å anerkjenne turneringen i Oslo som det første offisielle student-VM i sjakk.

Sluttresultatene: 1. Tsjekkoslovakia 29½, 2. Sovjet 28½, 3. Bulgaria 26, 4. England 23, 5. Island 19, 6. Sverige 17, 7. Norge 14, 8. Finland 13, 9. Skottland/Italia 8½, 10. Frankrike 1½. Det norske laget åpnet relativt svakt, men spilte seg opp med blant annet en kjærkommen seier 3-1 over Sverige. De norske fikk følgende score i den ganske tøffe konkurransen: Lindblom 4½/8, Ofstad 3/9, Giverholt-Hanssen 3/8, Bøckman 2½/7, Marcussen 1/3 og Schjelderup-Ebbe 0/1.

Politikk i kulissene

Alt tyder på at mesterskapet i Oslo ble både vellykket og hyggelig. Den høytidelige åpningen fant sted i Oslo Rådhus (åpnet i 1950), lokalene til Oslo Schakselskap holdt utmerket til 40 spillere i aksjon (og var nyåpnet i 1952), mens gjestene var innkvartert på Sogn studentby, nybygget som OL-landsby til vinterlekenes to år før.

Den internasjonale studentunionen, IUS, sto bak de internasjonale student-

turneringene både før og etter at de fikk VM-status. Denne organisasjonen hadde sitt sete i Tsjekkoslovakia og dekket etter alt å dømme også det meste av utgiftene til mesterskapene. I den kalde krigens glansdager var nok IUS i utgangspunktet noe av en kommunistisk PR-organisasjon.

Norsk Studentsamband hadde imidlertid fra 1954 åpnet for å delta i samarbeid med IUS på begrensede kulturelle områder. Knut Bøckman forteller at han, på de tider en aktiv konservativ studentpolitiker i Oslo, besluttet å delta på laget i Oslo i 1954 og Uppsala i 1956, men valgte å bli hjemme fra den tilsvarende turneringen i Lyon i 1955. Bøckman minnes med glede at kjente sosialister som Johan Galtung serverte spillerne kaffe under student-VM i OSS-lokalene.

Vi kan uansett mene at kontakt og forbrødring gjennom sjakk slett ikke var noen dårlig idé.

Viktor på norsk

Hvordan skal man gjengi russiske sjakkspilleres navn på norsk? Problemet oppstår når russisk anvender bokstaver som ikke finnes i det latinske alfabetet.

Et slikt tilfelle er **Kortsjnoj**. Kombinasjonen "tsj" tilsvarer én konsonant på russisk, for øvrig den samme konsonant som vi finner hos den store dramatikeren (eller den litt mer ukjente stormester og Gausdal-gjest) **Tsjekhov**. Skrivemåten "Kortsjnoj" følger Språkrådets anbefaling, på samme måte som "Sjjirov" og "Svesjnikov".

I engelsk transkripsjon brukes imidlertid som regel h istedenfor j: "Korchnoi", "Shirov" osv. Viktor har derfor vært kjent i Vesten som "Korchnoi" siden han hoppet av i 1976, men det skyldes vel helst at vi har større tilgang på engelskspråklige sjakkbøker enn norske. Med unntak for naturaliserte amerikanere/engelskmenn vil NSb derfor holde seg til den norske transkripsjonen av russiske navn.

red.

NSb og Førsteraden

...har skilt lag som vel mange har fått med seg. Det kommer snart et etterlengtet nummer av Førsteraden med den erfarne duoen Victor Hansen og Øystein Brekke i førersetet. Disse to er også blant de fremste støttespillerne for Sjakkbladet. Øystein er en aktiv bidragsyter og inspirator med stort engasjement for bladet som jo er hans «baby». Victor har vært svært generøs med å dele av sin redaktørfaring og har bidratt med stort og smått, særlig på layoutsiden. En stor takk til disse to og alle andre gode hjelpere.

Et tips til slutt: Voksne lesere av NSb kan få et nytt og forfriskende Førsteraden hjem i postkassa gjennom å melde seg inn i USF mot en symbolske betaling.

Atle Grønn

LESERBREV

Helmers og 60-tallets skolesjakk i Oslo

I forrige nummer stod et meget interessant intervju (flott, herr redaktør!) med Knut Jøran Helmers. På ett punkt må jeg imidlertid bringe inn et alternativt syn, på noe jeg – for en gangs skyld – faktisk har greie på: Det gjelder skolesjakken i Oslo på begynnelsen av de gamle, gode 60-årene. Skjebnen ville det slik at jeg gikk på Oppsal skole. Jeg skulle nemlig ha gått på Bøler skole, ettersom vi bodde på Bøler. Men da hadde jeg fått min egen far som lærer, noe vi begge ville unngå!

Altså Oppsal. Hvilket hell! Jeg ble med i skolesjakken etter at en fetter av meg hadde gitt meg smak på det merkelige spillet. Vi hadde verdens beste skolesjakk-lærer: Rolf B. Solheim. Miljøet var knallgodt. I 1961 vant vi NM for skolesjakk-lag, som ble arrangert for første gang det året. I finalen slo vi Lambertseter, som

på første bord hadde en ung pojke, fryktet av sjakkungdom over hele byen, ved navn Terje Wibe. Jeg nevner den skolen her, for at bildet av skolesjakken i Oslo på den tiden skal bli noe rikere. Og glem ikke Trygve Waages innsats for Lambertseter og skolesjakken ellers!

I intervjuet heter det:

I Oslo på 60-tallet fantes det to forskjellige "skoler". Bror Eegs disipler på Veitvet og Solheim på Skøyenåsen/Oppsal. "Ett år eldre Thomas Heiberg og jeg havnet i miljøet på Veitvet, der leken og det sosiale stod i sentrum. Eeg kom alltid med den samme kommentaren til mine partier: "...men rokade i 4. trekk er bedre". Solheim var mer ambisiøs sjakkelig – som en rumensk turnetrener – men interessant nok var det Thomas og jeg som etter hvert ble de

mest seriøse sjakkspillere".

Min kommentar, det aller siste først: Synd for Thomas og Knut Jøran at de ikke tilhørte Oppsal, da hadde de nok raskt blitt stormestere. Så til Solheim: Riktignok var han gymnastikklærer på Hegdehaugen skole (hadde altså ikke Oppsal skole som arbeidsplass), men det var nok et godt stykke derfra til å bli turntrener for broilertalenter i Romania. Nei, hør nå her: Rolf B. Solheim var en streng sjakklærer, men saklig, rettferdig og begavet med evnen til å formidle grunnleggende sjakkunnskap. Spanskrøret så jeg aldri, og hans røst var alltid rolig. Han visste nemlig hva han skulle fortelle oss ("to tårn på syvende rad", "tårnet bak motstanderens bønder", jeg glemte det ikke). Bror Eeg hadde jeg for øvrig alltid stor respekt for, selv om hans mer filosofiske betraktninger ikke direkte fascinerte meg.

Øystein Skar,
Oslo

TURNERINGS KALENDER

TurneringsInfo

SS=spillested, r=runder, TT=Tenketid,
Gr=grupper, SA=startavgift,
PP=pengepremier,
Pl=påmelding/informasjon, F=Frammøtetid

18.-20. juni	Barentsmesterskapet (MGP)	Alta SK/SBU
3.-10. juli	Landsturneringen	Molde SK
1.-6. august	Sommer Bergen (MGP)	Sotra SK/Bergen Spillfestival
6. august	NM i Cafésjakk	Sotra SK/Bergen Spillfestival
27.-29. august	Vadsøsjakken Tor Gran Nilssens minneturnering	Vadsø SK
28. august	Nordstrand GP Hurtigsjakk (GP)	Nordstrand SK
4.-5. september	Telemark Open	Telemark Sjakkrets
10.-12. september	NM for juniorlag	Bærum SSU/USF
17.-19. september	Kalottturneringen (GP)	Hammerfest SK
18.-19. september	Fredrikstad Grand Prix (GP)	Fredriksstad SS
25.-26. september	Polarsirkelen Grand Prix (GP)	Mo SK
1.-3. oktober	NTG cup (GP)	NTG SK
2.-10. oktober	European Club Cup	Tyrkia
5.-13. oktober	VM for seniorlag	Isle of Man
8.-10. oktober	Sandefjord Master Grand Prix (MGP)	Caissa SK
14.-31. oktober	Sjakk-olympiaden	Spania

fra 15. juni

Ta tirsdagen tilbake! Oslo Schakselskap bar lange lyntradisjoner i sine helt spesielle lokaler. Et aktivt tiltak fra Morten Strands styre for å skape liv i klubben er innføringen av såkalte «superlyn» en tirsdag i måneden. Spesielt store pengepremier tiltrekker seg stormestere og sterke lymbaier. GM Simen Agdestein stiller opp hver gang og vinner regelmessig, og kan dermed gjøre krav på tittelen Norges sterkeste lynspiller.

På bildet fra superlyn 27. april ser vi i forgrunnen partiene Ådnøy-Johansen, Gvein-Elseth og Agdestein-Sundell fra innledende gruppespill. Gvein (med caps) endte som vinner av B-finalen, mens lynspesialisten Elseth – med kjernesunt spill og våkent blikk for taktiske vendinger – var den som fulgte Agdestein nærmest i A-finalen. Tilskueren er Norges mest markante bakkspiller, norgesmester fra 1972, Erling Kristiansen (foto: Aile Grønn).

18.-20. juni: Barentsmesterskapet

SS: Høgskolen i Finnmark, Alta, TT: 1,5t/40, 0,5t/15, 0,5t/resten, 6r, gr o/ 1750, 1250-1749 og u/1250, SA: 400-200, PP: gr. A 12000-8000-6000-4000-2000-1000, gr. B 3000-2000-1000, gr. C 1500-1000-500, Pl: Victor Paulsen 784 35 286p, 99 69 01 49m, F kl. 0930

1.-6. aug.: Sommer-Bergen MGP

SS: Nordnes bydels hus, Klosteret 2, Bergen, TT: 2t/40, 1t/resten, 6r, gr o/ u 1500, SA: 300-200 (elite gratis), PP: gr. A 5000-3000-1500, gr. B 2000 - 1250 - 750, klassevinnere: 500, Pl: Tom Eriksen 55500108, 95212719m, klubbpost@sotrasjakk.net, F kl. 1500
Se annonse i NSB nr. 2.

6.aug: NM i Cafésjakk

SS: Nordnes bydels hus, Klosteret 2, Bergen, Pl: Tom Eriksen 55500108, 95212719m, epost klubbpost@sotrasjakk.net

27.-29. aug.: Vadsøsjakken - Tor Gran Nilssens minneturn.

Pl: Svein Harald Johnsen 78 95 14 21p, 970 80 814m, dryfish@online.no

28. aug.: Nordstrand GP Hurtigsjakk

SS: Lambertseter gård, TT: 25 min, 7r, gr o/1750, 1250-1749 og u/1250, SA: 250-150, PP: gr. A 3000-2000-1000, gr. B 2000-1000-500, gr. C 1500-1000-500, Pl: Otto Milvang 920 49 101, e-post nordstrandgp@milvang.no, F kl. 1030
Se annonse side 43.

4. sept.: Fredrikstenkula

Pl: Anker Aasum, tif. 69 18 33 88p, w:lauri@online.no

4.-5. sept.: Telemark Open

SS: Gamle Posten Kulturhus, Storgt. 164, Porsgrunn TT: 1,5t/40, 0,5t/resten, 5r, ratinggrupper å 6 spillere, SA: 300, 200 (jr./student), IM fri, PP: øverste gr. 2000-1000, nederste gr. 500-400-300-100, øvrige gr. 1000-300, Pl: Tore Narvøy 35 55 06 72p, 95 79 94 33a, tore.narvoy@tiscali.no, F kl. 0930

17.-19. sept.: Kalottturneringen (MGP)

SS: Hammerfest hotell, TT: 1,5t/40, 0,5t/15, 0,5t/resten (første 2 runder hurtigsjakk: 30 min på hele partiet), 7r i én gr., SA: 400-200, PP: 5000-3000-2000, 5 ratingklasser: 1000-500, Pl: Victor Paulsen 784 35 286p, 99 69 01 49m, F kl. 1630

18.-19. sept.: Fredrikstad GP

SS: Lisleby Samfunnshus, TT: 1,5t/40, 0,5t/resten (1. runde hurtigsjakk), 5r, gr o/u 1500, SA: 300-200, F kl. 1030
Se annonse side 43.

Norges Sjakkforbund

Frennings vei 3
0588 Oslo

Tlf. 22 15 12 41
faks 22 71 00 07
e-post sjakkfor@online.no
NSF på Internett: www.sjakk.no
Bankgiro 6011.05.33090

Kontoret er åpent

mandag til fredag kl. 10-16
Generalsekretær: Bjarke Kristensen
Medlemssekretær: Bård Andrew

Medlemsavgift 2004 gjennom klubb

Voksen kr 350
junior/kadett kr 160
lille- og miniputt kr 80
kvinner kr 0
Direkte medlemskap i Norges Sjakkforbund koster det dobbelte.

NSFs sentralstyre

President

Hugo Parr (Nittedal SK).
Tlf. 67 07 21 58p, 22 24 66 00a
e-post famparr@online.no

Visepresident

Ellen Hagesæther (Hauge SK)
Tlf. 22 95 12 57p,
e-post sjakkellen@hotmail.com

Turneringssjef

Øistein Yggeseeth (Asker SK)
66 79 68 39p, 22 96 03 01a
e-post oeyggst@frisurf.no

Kasserer

Hans Richard Thjømøe (Drammens SK)
Tlf. 32 84 04 20p, 901 02 191m
e-post hans-richard.thjomoe@hibu.no

Eliteutvalgsleder

Raoul Abrahamsson (SK av 1911)
Tlf. 22 60 07 50p,
e-post raoul.abrahamsson@chello.no

Styremedlem uten portefølje

Trond Romsdal (Tromsø SK)
Tlf. 77 63 11 65p
e-post troms@online.no

USFs leder

Espen Andersen (Moss SKU)
Tlf. 69 25 89 75p, 69 31 18 00a
e-post kiresp@online.no

★ Nytt fra NSF

av Bjarke Kristensen, generalsekretær

Kongress 2004

NSFs 83. kongress finner sted i Molde søndag 4. juli kl. 18.00. Innkalling og kongresspapirer med fullmakter er sendt alle klubber, kretser og sentralt tillitsvalgte. Ekstra kopier av kongresspapirene kan bestilles fra Sjakkkontoret. Kongresspapirene er også tilgjengelige på Sjakknett, www.sjakk.no.

NM — Landsturneringen

NSFs kongress skal bestemme hvem som skal arrangere NM i 2006. Moss Sjakkklubb har søkt om arrangementet. Landsturneringen 2005 arrangeres i Sandnes av Rogaland Sjakkrets.

Det åpne NM i hurtig-sjakk 2005

Det åpne Norgesmesterskapet i hurtig-sjakk 2005 har blitt tildelt SK 1911 i Oslo. Turneringen vil gå av stabelen 8. og 9. januar 2005.

Terminlisten

Alle turneringsarrangører bør være oppmerksomme på at mange helger i første halvår for 2005 for lengst har blitt reservert til turneringer som teller i Norges Grand Prix. Også spillehelger i NGP-sesongen 2005-2006 kan reserveres nå.

MINE BESTE TREKK...

Løsninger

- Ellen — Ivar Chavannes, Lag-NM, 1997, **24.Dxe8! Txe8 25.Lxf5+ Kh8 26.Sg6+ Kh7 27.Se7+ Kh8 28.Sxg8 Tvg8 29.Le6 Te8 30.f5** Og hvit realiserte den materielle fordel. **1-0**
- Ellen — Xiaoqing Lai, Japan, OL Istanbul, 2000, **15.Sxd4! cxd4 16.Sxd5! Dd8** Dette taper raskt, men 16...exd5 gir hvit en bonde i overvekt etter: 17.e6 Ld6 18.exd7 Dxd7 19.Lxd5 **17.Sxe7+ Dxe7 18.Lxa8 Txa8 19.De4 Td8 20.Lg5 f6 21.exf6 gxf6 22.Dxe6+ Dxe6 23.Txe6 fxe5 24.Txa6 gxf4 25.Td6 hxe3 26.fxe3 Kf7 27.Te1 1-0**
- Ellen — Zvile Sarakauskiene, Litauen, 2002, **38.Db2+! Kf7 39.Lxd5! Sxd5** Eller 39...cxd5 40.Txe7+ Dxe7 41.Txe7+ Kxe7 42.Sg6+ **40.Sf5 Th8** Svart blir matt uansett, for eksempel 40...Tg8 41.Sxh6+ Kf8 42.Tf6+ Kg7 43.Sf5+ Kh8 44.Th6# **41.Dg7# 1-0**
- Eva Jiretom, Sverige — Ellen, Stockholm, 2002, **19...Dh4!** Hvit må ta i bruk drastiske midler mot trosselen Sh5. **20.g4 fxe3 21.Sxd6** 21.Sg2 er seigere, men 21...Dh3 gir svart fordel. **21...Lh3 22.Sf5 Sxf5 23.exf5 Sh5 0-1**
- Nina Høiberg, Danmark — Ellen, OL Bled, 2002, **50...a3! 51.Tb1** 51.d7 gir et håpløst dronningssluttspill: 51...Txc5+! 52.Kxc5 axb2

53.d8d b1D; Hvit kan forsøke 51.Txb3 a2 52.d7 (*52.Ta3 f2 53.d7 f1D+*), men etter 52...Ta8! er situasjonen vanskelig: 53.Ta3 (*53.Ld4 f2; 53.h3+ Kf4 54.d8D Txd8 55.Ta3 Kg3 56.Txa2 Kxh3*) 53...f2 54.Lxf2 Txa3 55.d8D a1D **51...a2 52.Tg1+ Kh3 53.d7 Td8 54.Kxb3 Txd7 55.Kxa2 Td2+ 56.Kb3 f2 57.Tc1 Kg2 58.Kc3 Ta2 59.Kb3 Te2 60.Lxf2 Txf2 61.Tc7 Tf3+ 62.Kb4 Th3 63.Tc2+ Kg1 64.Kc4 Txb2 65.Tc1+ Kg2 66.Kd3 Kf3 67.Tf1+ Tf2** og svart vant. **0-1**

6) Bart Stam, Nederland — Ellen, Åpent NM, Oslo, 2004, **46...Te7!** Hvit truet å plukke opp c-bonden med 47.Tc1. **47.Tc1 Te2! 48.Dxe2 Dxc1+ 49.Kh2 Dd1?** Nå skjer det merkelige ting. Som Ellen påpeker, er 49...Db2 nødvendig for å dekke f6-bonden. Den kritiske varianten går da som følger 50.De7+ Kh6 51.De3+ g5 52.b7 c1D 53.Dxc1 Dxc1 54.b8D Df4+ 55.Dxf4 gxf4. Sluttspillet synes å være vunnet for svart (med mindre hvit har en studie på gang). **50.De7+ Kh6 51.De3+ g5 52.b7? 52.De7!** gir remis, for eksempel 52...c1D 53.Dxf6+ Kh5 54.g4+ Dxe4 55.Df7+ Kh4 56.Df2+ **52...c1D 53.b8D** Dette virker ikke helt seriøst. Men alternativet var å gå inn i bondesluttspillet referert til ovenfor: 53.Dxc1 Dxc1 54.b8D Df4+. **53...Dxe3 54.Df8+ Kg6 55.Dg8+ Kf5 56.Dxh7+ Kf4 57.Dc7+ De5 58.Dc4+ Kf5+ 0-1**

Fredrikstad Grand Prix

18.-19. september

FSS ønsker velkommen til **Lisleby Samfunnshus** der det er spilt flere turneringer som Det åpne NM i hurtigsjakk sist i 2002.

Tid: 18.-19. september 2004.
Siste fremmøte lørdag 10.30.
1. runde starter kl. 11.00. Søndag start kl. 10.00

Spilleprogram: 5 runder i to grupper (over/under 1500).
1. runde hurtigsjakk 30 min.
2.-5. runde 90 min. 40 trekk og 30 min. resten

Startavgift: Senior kr 350, junior kr 200

Premiering: Gruppe A (over 1500): 2500 - 1200 - 500 - 500
Gruppe B (under 1200): 800 - 500 - 500

Hjemmeside:

www.sjakk.net/fss-grand-prix-04.html

Påmelding og informasjon:

Påmelding innen 16. september.
Ved senere påmelding øker avgiften med kr. 50,-

Bjørn B. Johansen,
tlf. 69 34 52 20
Steinar Sæther,
tlf. 69 14 32 71

Påmelding online:
www.sjakk.net/pomelding.htm

Overnatting:

Hotel City og Hotel Victoria
Enkeltrom inkl. frokost kr. 545,-
Dobbeltrom inkl. frokost kr. 345,-
3-sengsrom inkl. frokost kr. 295,-
Booking:
tlf. 69 38 57 12; fax. 69 38 57 11

Nordstrand GP hurtigsjakk

Tid: Lørdag 28. august
Sted: Lambertseter gård
Lambertseterv. 37, 1154 Oslo
Antall runder: 7
Betenkningstid: 25 min per spiller
Gruppeinndeling: A: over 1750, B: 1250-1749, C: under 1250
Startavgift: 250,- (Junior 150,-)
Påmeldingsfrist: Onsdag 25. aug.
Ved senere påmelding, tillegg 40,-
Siste frammøte: kl. 1030, Start 1. runde kl. 1100
Premiering: A: 3000-2000-1000
B: 2000-1000-500
C: 1500-1000-500

kontaktperson:

Otto Milvang, tlf: 920 49 101
e-post
nordstrandgp@milvang.no

Hjemmeside: www.milvang.no/NSK/

I Norge: B-blad i postabonnement Til øvrige land: B-Economique

Returadresse:

Norges Sjakkforbund

Frennings vei 3, N-0588 OSLO

FRITZ 8

THE CHESS PROGRAM THAT HAS IT ALL.

Fritz8 is much more than just a chess program. For many years, Fritz has been leading the international SSSF rankings for chess programs. And during the duel Man vs. Machine in

Bahrain, Fritz fascinated the entire world of chess. Millions of chess fans watched the games against World Champion Vladimir Kramnik on the Internet. Fritz achieved a 4-4 result and Kramnik was impressed: "Deep Fritz is stronger than Deep Blue!"

The new Fritz8 engine is based on the successful version of the Kramnik match and has already been further improved in the area of positional play. But Fritz can do more than just play chess very well. Its prize-winning features allow beginners, club players, and chess pros to use Fritz exactly in the way best suited to develop their own playing strength. And anyone looking for new chess partners will always find a contact with Fritz8. For Fritz8 offers free access to the Internet chess server schach.de.

PLAYCHESS.COM

On the Fritz chess server, you will find chess friends from all over the world at all hours of the day and night. Here, everyone will find a suitable opponent, no matter whether it is a grandmaster, a club player, or a beginner. You can play blitz, chat, kibitz, analyse, and have discussions. You meet new people and make new friends. Free training evenings with titled players are held regularly. Top events are transmitted live on

schach.de with expert commentary. Fritz8 offers a great number of improvements and new features for schach.de. For example, simulcs can now be held. The new integrated e-mail system makes it possible to arrange meetings with your friends on the server. The chat functions have also been significantly expanded. For users with a fast computer and a powerful graphics card, the globe with actual NASA images offers completely new attractions. Completely new is also the possibility of rating the fairness and the conduct of other players. The range of games offered is now even wider with additional rooms for thematic blitz, shuffle chess, and eight-pawn chess. Further improvements: retrieval of the data of players not logged on, draw offer signalled by blinking button, payment system for private training, and much more.

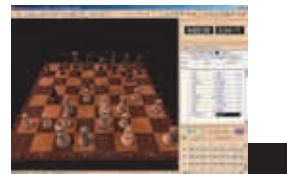
IMPROVEMENTS IN THE CLASSIC FRITZ

The classic Fritz GUI offers new possibilities especially for active training with Fritz8. The function "opening training" not only serves to play out a particular opening against Fritz, it is also ideally suited for learning concrete variations. If you make a slip in the moves, the coach will immediately point you back in the right direction. Further improvements: thematic blitz, position analysis with preset total time and different engines, engine match with different reflection times, engine parameters can be stored,

engine can be switched off (human against human), expanded position test, and much more.

THE NEW FRITZ DESIGN

But Fritz8 is not only even stronger and more versatile than its predecessor, it is above all much nicer to look at. This is due to Fritz8's new high-class 3-D board. The pieces and the board are available in deceptively realistic fine wood or in elegant marble. Using the mouse or the keyboard, the board can be moved in all dimensions, enlarged, made smaller, or switched to full-screen mode. To complement the new 3-D board, in Fritz8 the notation can also be shown in the style of a score sheet. And if you want to design your Fritz layout according to your own wishes without any restrictions, you can now do that by detaching subforms (notation, engine, clock, etc.). Fritz8 is supplied with the expanded and updated Fritz database (500 000 games).

 FRITZ 8

€ 49,99

System requirements: Pentium PCs, 32 MB RAM, Windows 98, ME, XP, 2000, CD-ROM, Mouse, 3-D graphic card for DirectX recommended (3-D board)

CHESSBASE GMBH · MEXIKORING 35 · D-22297 HAMBURG · TEL (+49) 40/639060-12 · FAX (+49) 40/6301282 · WWW.CHESSBASE.COM · INFO@CHESSBASE.COM

CHESSBASE DEALER: Svenska Schackbutiken AB · Vegagatan 18 · SE-413 09 CBG · Sweden · Tel/Fax: +46-31 24 47 14 · WWW.SCHACKBUTIKEN.COM